Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Сайёҳӣ**
Касб: **Турагент**
Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **TI 4221**
Микдори воҳидҳои салоҳият: **26**
Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2,3**
Тафсир:**01/соли 2024**
Рамзи умумии касб: **TI 4221-26-2,3-01/2024**

САЛОҲИЯТ
ТРЕНИНГ
МАҲОРАТ
ДОНИШ
РУШД
МАЛАКА
ОМӮЗИШ
ТАҶРИБА

Стандарти салоҳиятҳои мазкур дар доираи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

аз «15» 10 соли 2024 №11 ш. Душанбе

Дар бораи тасдиқи стандартҳои салоҳияти 20 касбу ихтисосҳо

Мутобиқи талаботи банди 3 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб» Ҳайати мушовараи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Стандартҳои салоҳияти касбу ихтисосҳои «Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ», «Занбӯриасалпарвар», «Мошиначии автокран», «Дӯзанда (либоси занона)», «Челонгар оид ба таъмири муҳаррики автомобил», «Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб», «Барқчӣ оид ба таъмири қисмҳои барқии автомобил (автомобилҳои барқӣ)», «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», «Оператори мошини бофандагӣ», «Мошиначии булдозер», «Турагент», «Дуредгар», «Системаи компютерӣ ва Интернет-технология», «Харрот», «Оператори мошини ресандагӣ», «Мошиначии кранҳои истеҳсолоти металлургӣ», «Гаҷкори ҷузъҳои меъморӣ», «Оператори мошини турбофӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Челонгар - барқчии нерӯгоҳи барқии обӣ» тасдиқ карда шаванд (замима мегарданд).

2. Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ, Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим» ва Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» татбиқи стандартҳои салоҳиятро дар курсҳои кӯтоҳмуддат дар Муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон», корхонаҳои воҳиди давлатии назди Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ ва Муасиссаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ ба роҳ монанд.

3. Раёсати котибот ва Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазифадор карда шаванд, ки нусхаҳои электронии стандартҳои салоҳиятро дар сомонаҳои вазорат, агентӣ, лоиҳа ва муассисаҳои таълимӣ ҷой намоянд.

4. Нашр ва дастрас намудани стандартҳои салоҳият ба зиммаи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вогузор карда шавад.

5. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи муовини вазир – Давлатзода Қ. гузошта шавад.

Раиси Ҳайати мушовара,
вазир Г. Ҳасанзода

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲОИ КАСБИ
«ТУРАГЕНТ»

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» аз ташхис (экспертиза)-и корфармоён ва ассотсиатсияҳои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Ҳуҷҷат дар бораи ташхис
1.	Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Холматиён Р.	Муовини раис	Хулоса аз 24.05.2024, №5.3/2-596
2.	ҶДММ «Расиш»	Ризоев М.	Директор	Хулоса аз 24.05.2024
3.	ҶДММ «Ориён Трэвел»	Исматова Д.	Директори тиҷоратӣ	Хулоса аз 13.05.2024, №15
4.	ҶДММ «Тоҷик Тур»	Саидов Д.	Директор	Хулоса аз 13.05.2024, №27
5.	Маркази захиравии сайёҳии назди Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон	Асророва З.	Директори марказ	Хулоса аз 24.05.2024, №14/155

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» -ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1	Саломов Шукурулло	Мушовири директор оид ба масъалаҳои таълими касбӣ ва корҳои методӣ	Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон
2	Қаландаров Фирдавс	Ҳамоҳангсоз	Лоиҳаи «Беҳтарсозии малакаҳои касбӣ ва имкониятҳои бокортаъминшавӣ»
3	Асророва Зулфия	Директори Маркази захиравии рушди сайёҳӣ	Донишгоҳи славянии Россия-Тоҷикистон

Модераторҳо (миёнҷиҳо):

Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёров Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундарича

Ихтисорот ... 7
Муқаддима ... 8
Мафҳумҳои асосӣ ... 9
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад ... 11
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа ... 12
Тавзеҳоти умумии касби «Турагент» ... 13
Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» ... 13
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 16
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Турагент», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 16
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ) ... 18
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ) ... 31
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ ... 39
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ... 60
Талабот ба довталабон ... 62
Талабот ба омӯзгорон ... 63
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ ... 63
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 66
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Турагент», сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ... 66
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ) ... 68
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) ... 76
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ ... 79
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ... 110
Талабот ба довталабон ... 113
Талабот ба омӯзгорон ... 113
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ ... 114
Рӯйхати адабиёт: ... 116
Замимаи 1: Харитаи функсионалии касби «Турагент» ... 117
Замимаи 2: Хулосаҳои соҳа (экспертиза) ... 117

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функсионалӣ (аз ихтисороти «**D**eveloping **ac**urricul**um**», яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҶТ	Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳиятҳо
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бокортаъминкунӣ
СБТМ-08/ISCO-08	Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо-2008 **(**International Standard Classification of Occupations-2008)
ТМҶТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
МТММСТ	Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим
МТКТ	Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон
ТИК/ICT	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information and communication technologies (ICT))
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
TC	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
TB	Салоҳиятҳои заминавии (базавӣ) соҳаи сайёҳӣ (Tourism Basic)
TI	Салоҳиятҳои касбии соҳаи сайёҳӣ (Tourism Industry)

Муқаддима

Касби «Турагент» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон талаботи зиёд дорад, чунки соҳаи сайёҳӣ дар Тоҷикистон - яке аз соҳаҳои рушди иқтисоди кишвар, ки солҳои охир босуръат рушд карда истодааст. Тоҷикистон дорои мероси ғании таърихиву фарҳангӣ ва захираҳои табиӣ буда, барои ҷалби теъдоди зиёди сайёҳони хориҷӣ ба кишвар иқтидори воқеӣ дорад. Бо назардошти омилҳои зикршуда Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳаи туризмро самти афзалиятноки сиёсати иқтисодии кишвар эълон намудааст.

Бо ин мақсад ва баланд бардоштани сифати омодасозии мутахассисони касбҳои соҳаи сайёҳӣ, ки ба талаботи корфармоён ва мувофиқи меъёрҳои стандартҳои байналхалқӣ ҷавобгуй бошанд, стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» таҳия шудааст.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» талаботи асосиро нисбати салоҳияти касбии мутахассиси дорои маълумоти ибтидоии касбӣ муқаррар менамояд.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва омӯзиш ва таълими калонсолон, ки тибқи қонунгузорӣ ба онҳо ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти таълимиро барои татбиқи барномаҳои таълимӣ дода шудаанд, истифода бурда мешавад.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб, Тартиби таъмини сифати тахассусҳо ва тасдиққунии тахассусҳо, Барномаи миёнамуҳлати омода кардани касбҳои коргарии зинаи таҳсилоти ибтидои ва миёнаи касбиро барои солҳои 2023-2027 ва «Барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025» таҳия карда шудааст.

Дар таҳияи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» мутахассисони ботаҷриба, роҳбарони ширкатҳои сайёҳӣ, ки дар он ҷо чунин хизматрасониҳо пешниҳод карда мешаванд, иштирок намуданд.

Стандарти салоҳиятҳо талаботи тахассусиро ба касби «Турагент», ки ба талаботи муосири байналмиллалӣ мутобиқи Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо (ISCO-08) мувофиқат мекунад, пешбинӣ мекунад.

Стандарти салоҳиятҳои мазкур баробарии имкониятҳои касбиро барои ҷавондухтарон/писарон, занон/мардон пешбинӣ намуда, барои тағйир додани қолабҳо ҳангоми интихоби касб ва дар оянда ҷиҳати бакортаъминкунии онҳо равона гардидааст.

Мафҳумҳои асосӣ

Бозори меҳнат – низоми ташаккулёбии талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Баҳодиҳӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандҳо, ки барои баҳодиҳии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаҳодатномадиҳӣ анҷом меёбанд.

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсалӣ) **–** ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳое мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳое мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳое, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодиҳӣ маълумоти зарурирo пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва шароитро, ки барои гузаронидани баҳодиҳии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодиҳӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодиҳандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур корро дар ҷойи корӣ мувофиқи Стандарти салоҳиятҳои касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Дескриптор – (аз лотинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияте, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва такрори бисёркарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натанҳо дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Малакаҳои бакортаъминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшагирӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шуғлро дар бар мегирад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

– аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷро истифода мешаванд;

– навсонӣ дар вазъияти корӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

– фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизоҷони меҳмонхона аз мизоҷони барои таъмири кондитсионер фарқ мекунанд);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахл доранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принсипҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахл доранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Стандарти салоҳиятҳои касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди ақали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни тахассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кор мумкин аст, аз стандарти муқарраргардида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқатии сатҳи тахассуснокӣ ба талаботи истеҳсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодаи шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олии касбии ӯро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти тахассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи тахассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳоии ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

СБТШ-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо (International Standart Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шуғли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии оморӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунад, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятнокӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Таҳлили функсионалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартарии чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Тахассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таснифоти миллии тахассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки чаҳорчӯбаҳоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллӣ эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии тахассусҳо дорои чаҳорчӯбаҳое мебошад, ки аз якчанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои тахассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба чӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, такя мекунад.

Харитаи функсионалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад

– Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҶТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

– мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр, ноҳия барои рушди минтақаи худ;

– дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

– омӯзгорон барои донистани он, ки чиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

– таълимгирандагон, барои донистани он, ки чӣ хел ва чиро меомӯзанд;

– маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донистани он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

– корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳоро барои такмили тахассуси касбии кормандон истифода мекунанд, то ин ки ба кормандон дар самти мутобиқшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва

салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамиёномада тавсияҳо диҳанд;

– шаҳрвандони алоҳида, ки мехоҳанд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи тахассусии касбии худро ба таври инфиродӣ такмил диҳанд;

– шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва мехоҳанд ҳуҷҷати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;

– оила, волидони таълимгирандагон, ки мехоҳанд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;

– шаҳрвандоне, ки мехоҳанд ба ҷойи кории дигар гузаранд;

– шаҳрвандоне, ки мехоҳанд норасоиҳои худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартараф намоянд;

– шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибкории худро васеъ кардан мехоҳанд;

– шаҳрвандоне, ки коргарони беҳтарин шудан мехоҳанд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Айни замон, барои соҳаи сайёҳӣ стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул карда шудаанд ва амал мекунанд:

– ISO 9000:2015 Низоми идоракунии сифат. Асосҳо ва луғат;

– СД (ГОСТ) 32613-2014. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Хизматрасонии сайёҳӣ барои одамони дорои маълулият. Талаботи умумӣ;

– 03.080.30 СТ ҶТ 1099- 2013 Хизматрасонии сайёҳӣ. Талаботи умумӣ;

– 31. 03.080.30 СТ ҶТ 1100- 2013 Хизматрасонии сайёҳӣ. Талабот оиди таъминоти бехатарии сайёҳон;

– 03.080.30 СТ ҶТ 1102-2013 Хизматрасонии сайёҳӣ. Лоиҳакашии хизматрасонии сайёҳӣ;

– СД (ГОСТ) 32611-2014 Хизматрасонии сайёҳӣ. Талабот оид ба таъмини бехатарии сайёҳон;

– СД (ГОСТ) 32612-2014 Хизматрасонии сайёҳӣ. Иттилоот барои истеъмолкунандагон. Талаботи умумӣ;

– СД (ГОСТ) Р 54604-2011. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Хизматрасонии экскурсионӣ. Талаботи умумӣ;

– СД(ГОСТ) 28681.2-95 Хизматрасонии сайёҳӣ-экскурсионӣ. Хизматрасонии сайёҳӣ. Талаботи умумӣ;

– СД (ГОСТ) Р 54605-2017. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Хизматрасонии сайёҳии кӯдакон. Талаботи умумӣ;

– СД (ГОСТ) Р 57807-2017. - Хизматрасонии сайёҳӣ. Талабот ба роҳбаладон;

– Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба сайёҳӣ;

– Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи сайёҳии дохилӣ».

Тавзеҳоти умумии касби «Турагент»

Турагент мутахассисест, ки ба интихоб ва фурӯши турҳои тайёр машғул буда, ба талабот ва буҷаи муштарӣ тамаркуз (ориентируется) мекунад. Аслан вай миёнарав байни муштарӣ ва туроператор аст, ӯ бояд хушмуомила ва дӯстона бошад. Кори турагент ҳам техникӣ ва ҳам эҷодӣ мебошад.

Турагент ба мизоҷон оид ба маҳсулоти сайёҳӣ (тур – пакет) машварат медиҳад, мувофиқи хоҳиши сайёҳ - тур интихоб мекунад, ҳуҷҷатҳоро барои сафар, омода мекунад, брон (банд) кардани турҳо ва ҳисоббаробаркуниҳои мутақобиларо пайгирӣ мекунад.

Турагент дар доираи касби худ якчанд вазифаҳои асосиро иҷро мекунад:

- ҷустуҷӯи мизоҷони эҳтимолӣ;
- ташкили чорабиниҳои таблиғотӣ;
- мусоидат дар интихоби туре, ки ба дархости муштарӣ мувофиқ аст;
- бақайдгирӣ ва ҳалли масъалаҳои молиявӣ дар раванд;
- бастани шартнома, дигар ҳуҷҷато.

Турагент сайёҳонро тавассути сайтҳое ҷустуҷӯ мекунад, ки ба таври худкор пойгоҳи (базаи) ҳамаи туроператорҳоро тафтиш мекунанд ва имконоти арзонтаринро пайдо мекунанд.

Турагент метавонад шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ бошад ва бояд ба феҳристи ягона дохил карда шавад.

Турагент бояд сифатҳои асосии зеринро дошта бошад: касбият, дониши мукаммал, муқовимат ба стресс ва таҷрибаи кор бо одамон, таҷрибаи сафарҳои шахсӣ, донистани якчанд забонҳо ва ғайра.

Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент»

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
2	Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
	ТС 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
	ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон
	ТС 04-1/01	Расонидани ёрии аввалия
	ТС 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ	
	ТВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
	ТВ 02-2/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	ТI 4221-01-2/01	Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон
	ТI 4221-02-2/01	Дарёфт намудани шарикони боэътимод
	ТI 4221-03-2/01	Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат

	TI 4221-04-2/01	Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон
	TI 4221-05-2/01	Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун
	TI 4221-06-2/01	Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон
	TI 4221-07-2/01	Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат
	TI 4221-08-2/01	Назорат намудани бехатарии сайёҳат тариқи GPS
3	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	TC 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои мунoқишавӣ
	TC 07-3/01	Такмил додани тахассуси касбӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ	
	TB 02-3/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	TI 4221-09-3/01	Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон
	TI 4221-10-3/01	Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ
	TI 4221-11-3/01	Ҳал намудани масъалаҳои молиявӣ дар раванди кор
	TI 4221-12-3/01	Интихоб намудани сайёҳатҳо ва ба фурӯш мондани онҳо
	TI 4221-13-3/01	Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо ҷиҳати беҳтарсозии онҳо
	TI 4221-14-3/01	Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузории сайёҳат
	TI 4221-15-3/01	Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет)
	TI 4221-16-3/01	Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои Интернет ва дигар васоити ахбори омма
	TI 4221-17-3/01	Татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Сайёҳӣ**
Касб: **Турагент**
Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **TI 4221**
Миқдори воҳидҳои салоҳият: **14**
Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**
Тафсир: **01/соли 2024**

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
TC 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
TC 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон
TC 04-1/01	Расонидани ёрии аввалия
TC 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ	
TB 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
TB 02-2/01	Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
TI 4221-01-2/01	Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон
TI 4221-02-2/01	Дарёфт намудани шарикони боэътимод
TI 4221-03-2/01	Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат
TI 4221-04-2/01	Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон
TI 4221-05-2/01	Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун
TI 4221-06-2/01	Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон
TI 4221-07-2/01	Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат
TI 4221-08-2/01	Назорат намудани бехатарии сайёҳат тариқи GPS

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Турагент», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муошировте, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳоро байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	-шунидан ва дарк кардан; -бурро ва кушоду равшан баён намудан; -меҳрубон будан; -суботкор будан; -мубодилаи иттилоот кардан; -бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	-дар дастаҳои синну соли гуногун, новобаста аз ҷинс, нажод ва мансубияти динӣ кор кардан; -мустақилона ва ба сифати аъзои даста кор кардан; -дақиқӣ; -масъулнокӣ; -меҳнатдӯстӣ; -сарфакорӣ; -донистани Кодекси меҳнат.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	-зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва бартараф кардани мушкилот; -дурандешӣ; -бовиҷдонӣ; -маҳорати расонидани ёрии аввалия.
Ташаббус ва уҳдабароӣ, ки барои бадастоварии	-мутобиқшавӣ ба вазъиятҳои нав; -муайян кардани имкониятҳои барои дигарон ғайричашмдошт;

натиҷаҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд	-татбиқ кардани ғояҳо ба амал; -иштирок дар раванди ташаккулёбии пайваста; -омодагӣ ба навоварҳо; -зиракӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	-мақсадгузории мушаххас ва натиҷаҳои кор; -банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо, аз ҷумла идоракунии вақт; -муайян ва ҷобаҷокунии афзалиятҳо; -ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; -бодиққатӣ; -муташаккилӣ; -қоидаҳои тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	-мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; -боварӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; -устувории ахлоқӣ; -масъулиятнокӣ -риояи одоб (этика) ва зебошиносӣ (эстетика).
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	-эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; -омода будан ба сарфи вақт ва саъю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; -хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва бидуни он; -самимият барои ғояҳо ва усулҳои нави идоракунии худомӯзӣ; -дастгирии ҳамкорон ва барқарор кардани робитаҳо; -истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор)
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	-донистани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; -хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; -мавҷудияти тавоноии ҷисмонии мувофиқ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	**ТС 01-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудани саломатӣ барои иҷрои уҳдадориҳои вазифавӣ, ошкор ва табобати саривақтии беморӣ ва пешгирӣ аз онро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба кор қабул шудан; - гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи ҷадвали ташкилот.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - маҳорати баён кардани мақсади худ; - маҳорати гӯш кардан ва шунидан; - маҳорати таҳлили тавсияҳои хаттӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ	1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ. 1.2. Шиносоӣ бо ***намудҳои муоинаи тиббӣ*** тибқи ҷадвали тасдиқшуда.
2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда. 2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузории меҳнат; - маълумотнома/ дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - боинтизом; - бомасъул; - бовиҷдон.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				√							
1.2. Шиносоӣ бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда				√							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимавӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда											√
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкилот											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои муоинаи тиббӣ:	- муқаддимавӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ; - ғайринавбатӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон	**ТС 03-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур корҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи ташкилот ҳал мекунад, тавсиф менамояд. Коргарон дар комёбиҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар коллективи ҳар ташкилот/корхона.	
- Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - вуҷуд надоранд.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон. 1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадориҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1.Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи ***фарқиятҳои фарҳангӣ*** пардаста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебоӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ. 3.3. Истифода бурдани ***муошрати ғайришифоҳии*** мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муошират, алоқаманд ба шунидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; -муошрати хаттӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти муноқишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартариҳои кор дар даста; - воситаҳои робитавӣ; - принсипҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ;

	- ҳусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ; - тарзи рафтор дар ҷойҳои ҷамъиятӣ, ҷойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизоҷон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - меҳрубон; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон											√
1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар мӯҳлати таъиншуда											√
1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадориҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											√
Элементи 2. Кор кардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза											√
2.2. Эътирофи ***фарқиятҳои фарҳангӣ*** дар даста											√
2.3. Ҳангоми зарурат											√

истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста											
2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста											√
Элементи 3: Риоя кардани одоб ва зебоӣ (этика ва эстетика)											
3.1. Муоширатнамудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила	√										
3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ	√										
3.3. Истифода бурдани муоширати ғайришифоҳии мувофиқ	√										
3.4. Изҳори таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ	√										
3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан	√										
3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян	√										
3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарқиятҳои фарҳангӣ:	- намудҳои саломдиҳӣ, хайрбод ва гуфтугӯ; - забони имову ишораҳо; - махсусияти услубҳои миллии муомилаи корӣ; - махсусияти муносибати байнифарҳангӣ.
Муоширати ғайришифоҳӣ:	- забони имову ишора; - риоя кардани фосилаи муайян байни шарикон.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Расонидани ёрии аввалия	**ТС 04 – 2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои заруриро барои расонидани ёрии аввалия ва нигаҳдории ҳаёт дар давраи то расонидани ёрии тиббӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми арзёбии ҳолатҳои рухдода, бартараф кардани таваккалҳои мушаххас, хавф ва захмҳои ба он алоқаманд.	

Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати рухдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ***хатар,*** ба вуҷуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи бехатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
11. Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ;

	- бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ; - арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм ва арзёбии ҳолати ҷабрдида; - даъват намудани ёрии таъҷилӣ; - иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда; - оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида; - бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифода намудани тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қафаси сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор рухдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принсипҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монеашавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (ҳароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - ӯҳдабаро; - мушфиқ; - раҳмдил.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати рухдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ***хатар,*** ба вуҷуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон				√							
1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида				√							
1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ				√							
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									√		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									√		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									√		
Элементи 2:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд											
2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									√		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда									√		

2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									√		
Элементи 3:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ											
3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан									√		
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани ***усули Геймлих***									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи бехатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмухра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		

Элементи 10: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ											
10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил									√		
10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб									√		
10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ									√		
Элементи 11: Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ											
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√		
11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихои истифодашуда									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хатар –	- ҷисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; - марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих –	Тартиби амал ҳангоми расонидани ёрӣ ба нафасгиршуда: - бояд аз паси ҷабрдида истода (агар ҳанӯз рост истода ва ба ҳуш бошад), бо дастон ӯро дар бар гирифтан; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками ҷабрдида дар сатҳи байни нофу қавсакҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунанд; - дастонро баробари ин якбора аз оринҷ қат мекунанд, лекин қафаси синаи ҷабрдидаро зер кардан лозим нест; - ин усулро ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунанд, то роҳи нафас кушода шавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	**ТС 05-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносоӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - қобили истифода ба ҳар корманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - тавонистани хондан ва навистан.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносоӣ бо сохти компюте	1.1. Шиносоӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и ***қисмҳои асосии компютери фардӣ***. 1.2. Кор кардан бо ***қисмҳои иловагии компютер.***

2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани***гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура).*** 2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо ***лавҳаи идоракунӣ.***
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.
4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо ***хадамоти ҷустуҷӯӣ***ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо ***браузерҳо.***
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирусӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар компютер; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенҷерон; - қабул, ирсол ва эътинои (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо); - функсияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиётии компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунӣ ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ;

	- дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истеҳсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайвастшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи бехатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - хадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифодаи он; - бехатарӣ ва ҳифзи маълумот ҳангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносоӣ бо сохти компютер											
1.1. Шиносоӣ бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√		√								
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунӣ	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											

3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									
3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			
3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо хадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											
5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ) –	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер:	*қисмҳои асосии компютер:* - монитор; - блоки системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. *қисмҳои иловагии компютер:* - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгора//флеш-захирасоз (накопител); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) ***дар ҳарфкалид (клавиатура)*** –	- тақсимоти тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбоӣ–рақамӣ, хизматӣ, фунсионалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.

Лавҳаи идоракунӣ –	- қисмати истифодашавандаи интерфейс MicrosoftWindows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷурсозии система, чун иловакунӣ ва ҷӯрсозии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунии баҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, якчанд амалҳои дигари марбут ба идоракунии системаро имкон медиҳад.
Хадамотиҷустуҷӯии Интернет *-*	- yandex; - google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузерин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Новобаста аз оне, ки намудҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмуни кори онҳо ин - кушодани сомонаҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишонигӣ вуҷуд дорад - майдоне, ки дар он номгӯйи сомона барои кушодашавии он чоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	**ТВ 01-1/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои алоҳидаи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатариро ҳангоми гузарондани сайёҳат ва истифода бурдани таҷҳизоти сайёҳӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани ҳифзи меҳнат ва уҳдадориҳои вазифавӣ	1.1. Риоя намудани дастурамалҳои вазифавӣ ва қоидаҳои дохилии ширкат/ташкилот. 1.2. Мусоидат намудан дар ташкили шароити бехатарии корӣ. 1.3. Хабар додан оид ба корношоямии таҷҳизот, асбобҳо, дастгоҳҳо ва зуд бадшавии вазъи саломатӣ. 1.4. Риоя намудани низоми муқарраршудаи меҳнат ва истироҳат, қоидаҳои интизоми меҳнат.
2. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ	2.1. ***Гузаштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ.*** 2.2. Истифода намудани дастгоҳҳои электронӣ мувофиқи дастурҳо ва шиносномаи техникии онҳо. 2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодабарии таҷҳизот/дастгоҳҳои барқӣ.
3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор	3.1. Иҷро намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор. 3.2. ***Тахлия (эвакуатсия)-и кормандон ва меҳмонон*** аз рӯи нақшаи кӯчонидан. 3.3. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ тибқи дастурамал.

4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ барои хатсайрҳои сайёҳӣ	4.1. Таҳлил намудани хатарҳои эҳтимолӣ дар хатсайр ва дарёфти роҳҳои коҳиш додани онҳо. 4.2. Гузаронидани дастурдиҳӣ ба сайёҳон оид ба масъалаҳои бехатарӣ. 4.3. Шинос намудани сайёҳ бо қоидаҳои бехатарии хатсайр. 4.4. Пешниҳод намудани ***маълумоти мукаммал***, боэътимод ва зарурӣ ба сайёҳон. 4.5. Қабул намудани ***чораҳои зарурии бехатарӣ дар сурати якбора бад шудани обу ҳаво***. 4.6. Ҳамоҳангӣ намудани амалиёти сайёҳон дар мавриди ҳолатҳои фавқулодда. 4.7. Андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф намудани ҳолатҳои ваҳму воҳима ва расонидани хабар ба ташкилотҳои дахлдор оид ба ҳолати фавқулоддаи бавуқӯъомада. 4.8. Гирифтани маълумот пеш аз хатсайри сафар. 4.9. Шинос шудан бо дастурамал оид ба истифодабарии лавозимоти сайёҳӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани тартиботи дохилии ширкат/ташкилот; - муайян намудани корношоямии таҷҳизот, асбобҳо ва дастгоҳҳо; - риоя намудани талаботи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон; - иҷро намудани талаботи муқарраршуда дар ҳолатҳои фавқулодда; - риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - тахлияи кормандон ва меҳмонон; - истифода намудани воситаҳои оташнишонӣ; - истифода намудани ***воситаҳои паймоиш (навигатсия);*** - таъмин намудани бехатарии сайёҳон ***дар хатсайр бо назардошти хусусиятҳои релеф;*** - додани маълумот ба сайёҳон оид ба қоидаҳои буду боши шаҳрвандони хориҷӣ дар қаламрави ҷумхурӣ; - расонидани ёрии аввалия, хабар додан ба роҳбарияти ширкати сайёҳӣ ва ташкил намудани даъвати ёрии таъҷилӣ, наҷотдиҳанагон; - истифода намудан аз воситаҳои ёрии таъҷилӣ (доруққутии ёрии аввалия).
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва муқаррароти дохилии ташкилот; - қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи фаъолияти соҳибкорӣ ва тиҷоратӣ; - асосҳои ҷомеашиносӣ, равоншиносӣ ва ҳавасмандкунии меҳнатӣ; - асосҳои қонунгузории меҳнат; - қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат; - дастур оид ба истифодабарии таҷҳизот ва дастгоҳҳо; - омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровар; - ***қоидаҳои истифодаи таҷҳизот;***

	- қоидаҳои тахлия дар ҳолатҳои фавқулодда; - қоидаҳои истифодабарии воситаҳои оташнишонӣ; - қоидаҳои бехатарӣ, дастурҳо оид ба бехатарии сайёҳон; - олами набототу ҳайвоноти минтақа, ки барои саломатӣ ва ҳаёт хавфноканд; - рақамҳои тамос барои хадамоти маҳаллии фавқулодда ва сафоратхонаҳо; - тартиби кор бо ресмон ва воситаҳои техникии роҳнамоии гузаргоҳҳо, суғурта ва ғайра; - техникаи ҳаракат ва рафъи монеаҳои характери гуногун; - ташкили тартиби ҳаракат ва дигар амалҳо дар гурӯҳ; - идоракунии корҳо ва амалҳои гуногун дар ҳолатҳои фавқулодда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - масъулиятнок; - ҷавобгӯй; - меҳрубон; - ташаббускор; - бомаданият; - ба фишор тобовар.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳоҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани ҳифзи меҳнат ва уҳдадориҳои вазифавӣ											
1.1. Риоя намудани дастурамалҳои вазифавӣ ва қоидаҳои дохилии ширкат/ташкилот										√	
1.2. Мусоидат намудан дар ташкили шароити бехатарии корӣ									√		
1.3. Хабар додан оид ба корношоямии таҷҳизот, асбобҳо, дастгоҳҳо ва зуд бадшавии вазъи саломатӣ									√		

1.4. Риоя намудани низоми муқарраршудаи меҳнат ва истироҳат, қоидаҳои интизоми меҳнат									√		
Элементи 2: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ											
2.1. ***Гузаштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ***	√										
2.2. Истифода намудани дастгоҳҳои электронӣ мувофиқи дастурҳо ва шиносномаи техникии онҳо	√										
2.3. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодабарии таҷҳизот/дастгоҳҳои барқӣ	√										
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор											
3.1. Иҷро намудани қоидаҳои бехатарии сӯхтор	√										
3.2. Тахлия (эвакуатсия)-и кормандон ва меҳмонон аз рӯи нақшаи кӯчонидан	√										
3.3. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ тибқи дастурамал	√										
Элементи 4: Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ барои хатсайрҳои сайёҳӣ											
4.1. Таҳлил намудани хатарҳои эҳтимолӣ дар хатсайр ва дарёфти роҳҳои коҳиш додани онҳо											√
4.2. Гузаронидани дастурдиҳӣ ба сайёҳон оид ба масъалаҳои бехатарӣ											√
4.3. Шинос намудани сайёҳ бо қоидаҳои бехатарии хатсайр											√
4.4. Пешниҳод намудани ***маълумоти мукаммал, боэътимод ва зарурӣ*** ба сайёҳон											√
4.5. Қабул намудани ***чораҳои зарурии бехатарӣ дар сурати якбора бад шудани обу ҳаво***	√										
4.6. Ҳамоҳангӣ намудани амалиёти сайёҳон дар мавриди ҳолатҳои	√										

фавқулодда.											
4.7. Андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф намудани ҳолатҳои ваҳму воҳима ва расонидани хабар ба ташкилотҳои дахлдор оид ба ҳолати фавқулоддаи бавуқӯъомада.	√										
4.8. Гирифтани маълумот пеш аз хатсайри сафар.	√										
4.9. Шинос шудан бо дастурамал оид ба истифодабарии лавозимоти сайёҳӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Гузаштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ - ин:	- қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ бо коргар дастурдиҳии техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад. Тартиби мазкур - шарти ҳатмии муносибатҳои меҳнатии батартибдаровардашудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.
Тахлия (эвакуатсия)-и кормандон ва меҳмонон - ин:	маҷмӯи чорабиниҳои ташкилотӣ барои баровардани кормандон/меҳмонон аз минтақаҳои фавқулодда ба макони бехатар.
Маълумоти мукаммал/ зарурӣ - ин:	- маълумот оид ба хатсайр, ҳолати объектҳои табиӣ ва объектҳои нақлиёт, инфраструктураи роҳ ва сафар дар хатсайр.
Чораҳои зарурии бехатарӣ дар сурати якбора бад шудани обу ҳаво - ин:	- қатъ кардани ҳаракат, ҷойгир намудани сайёҳон дар ҷойҳои бехатар, ва агар имкон бошад, бо онҳо ба пойгоҳҳои асосӣ, миёна ва ё ба пунктҳои наздиктарини аҳолинишин баргаштан.
Хатсайр бо назардошти хусусиятҳои релефи минтақа - ин:	- иқлим, олами ҳайвонот, вазъияти сиёсӣ, экологӣ ва роҳҳои фаъоли ҳаракат дар хатсайр чӣ дар марҳалаи лоиҳакашии хатсайр ва чӣ дар вақти гузаштани он.
Воситаҳои паймоиш (навигатсия) - ин:	харитаи электронии топографӣ дар смартфон, навигатори сайёр ё дигар дастгоҳи электронӣ, харитаи топографии коғазӣ ва харитаҳои гуногун дар зарфи обногузар, инчунин кутбнамои магнитӣ, баландисанҷи иловагӣ ё қабулкунаки GPS.
Қоидаҳои истифодабарии таҷҳизот - ин:	- аз оташ дур нигоҳ доштани хаймаҳо, чодирҳо, халтаҳои хоб, гилемҳо, либосҳои (жилеткаҳо) наҷотдиҳӣ, халтаҳои хушк ва дигар чизҳои зуд оташгиранда; - ҳангоми кашидани чодир ҷойгиршавии оташ ва самти шамолро ба назар гирифтан: канори чодир аз оташ бояд на камтар аз се метр дур бошад; - занҷиракҳоро дар хаймаҳо ва халтаҳои хоб бодиққат ва оҳиста кушода ва маҳкам кардан; - табар, арра ва дигар ашёи сӯрох ва буранда бояд дар

	қуттиҳо ва халтаҳо ҷойгир карда шаванд; - нафурӯзонидани оташ дар хаймаҳо (шамъ, оташак ва ғайра); - сигор кашидан ва нигоҳ доштани ҳайвоноти хонагӣ дар хайма манъ аст.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ		**ТВ 02-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои барои фаҳмиш ва истифодаи забони фарққунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), ибораҳои одии дар ҷои корӣ маъмулан истифодашавандаи хислати заминавӣ ва пешгӯйишаванда аз мисоли салому алейк, хайру хуш, марбут ба хизматрасонии инфиродии мизоҷон/фармоишгаронро инъикос мекунад, тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - кормандони ҳама сатҳи соҳаи мазкур.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - донистани ҳарфҳои алифбои русӣ/англисӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Муошират кардан боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон	1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.2. Истифода намудани ***ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи*** одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизоҷон/фармоишгарон. 1.3. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат ҳангоми пайдо шудани монеаи забонӣ. 1.4. Истифода намудани ***захираҳои мувофиқ*** ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.	
2. Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишгарон бо забони фарққунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани ***муошират.*** 2.2. Истифода намудани ҳама гуна ***усулҳои дидорӣ (визуалӣ)*** барои беҳтар ва иваз кардани ***муошират*** шифоҳӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои комуникативӣ ва байнишахсиятӣ барои таъмини муошират мусбатона, боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон; - истифодаи калимаҳои калидӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳои барои муошират бо мизоҷон/фармоишгарон зарур ва мутобиқ ба ҷойи кори мушаххас
Донишҳои талабшаванда:	- одоби салом, муаррифӣ ва посух ба саволҳои мизоҷон/фармоишгарон, ҳамкорон; - маданияти муошират касбӣ; - методика ва таҷрибаи муошират бо имову ишора, забони бадан; - ҷанбаҳои равонии одоби муошират; - масоили равандҳои идрок ва фаҳмиши шарики муошират; - мафҳум, мушкилот ва хусусиятҳои муошират байнифарҳангӣ; - мундариҷаи мафҳумҳои асосии равонӣ - ташхисии (психодиагностики) шарики муошират.

Муносибати талабшаванда ба кор:	- кӯшиши омӯхтани забони хориҷӣ; Чунин бояд буд: - хушмуомила; - меҳрубон; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муошират кардан боадабона бо мизоҷон/фармоишгарон											
1.1. 1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур				√							
1.2. 1.2. Истифода намудани ***иборaҳои одии маъмулан истифодашавандаи*** одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзаратпурсӣ, сипосгузорӣ) бо мизоҷон/фармоишгарон				√							
1.3. 1.3. Истифода намудани забони имову ишора ё луғат ҳангоми пайдо шудани монеаи забонӣ				√							
1.4. 1.4. Истифода намудани ***захираҳои мувофиқ*** ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур				√							
Элементи 2: Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ) барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, иборaҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани ***муошират***				√							

2.2. Истифода намудани ҳама гуна ***усулҳои дидорӣ (визуалӣ)*** барои беҳтар ва иваз кардани ***муошırати*** шифоҳӣ				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои одии маъмулан истифодашаванда:	- субҳ ба хайр; - корҳо чӣ тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ гуна хизмат расонам ва ғ.
Захираҳои мувофиқ:	- дафтарчаи қайд, рӯзнома барои сабти калимаҳои маъмули истифода, барои зиёд кардани захираи калимаҳо; - луғати калимаҳо, ибораҳо; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касби алоҳида, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо; - аломатҳо бо тавзеҳот; - сайтҳо барои тарҷума.
Муошират:	- гӯш додан ба маслиҳат ва эзоҳот; - пешниҳоди иттилооти ҷорӣ мисли: - расонидани кумак дар доираи ухдадориҳои худ; - фаҳмонидан ва пешниҳоди дастурҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои дидорӣ (визуалӣ):	- дар нақша нишон додан; - иттилооти заруриро дар ҳуҷҷатҳо, ҳуҷҷатҳои фармоиш ва нақшаҳо қайд кардан; - истифодаи калкулятор барои ҳисоби арзиши хароҷоти муайян ва ғ.; - истифодаи забони имову ишора, забони ҷисмонӣ; - нишон додани чизи мушаххас ва ғ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон	**ТІ 4221-01-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳамкориҳои тарафайнро байни турагентҳо ва роҳбаладон ҷиҳати ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо ва дар сатҳи баланд амалӣ кардани онҳоро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо бо роҳбаладон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон; - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТВ 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо пеш аз оғози сайёҳат	1.1. Интихоб намудани роҳбалад. 1.2. Ҳамоҳанг намудани нақшаи сайёҳат. 1.3. Муайян намудани шумораи ҷойҳои таърихии (объектҳо) ташриф намудаи сайёҳон. 1.4. Мувофиқа намудани вақт ва мақсади сафарҳои дар пешистода. 1.5. Ба нақша гирифтани танаффусҳо ва газакҳо (перекуси). 1.6. Гузаронидани сайёҳат ба вақти дигар вобаста ба номусоидии обу ҳаво ё дигар ҳолатҳои фавқулодда.
2. Ҳамоҳангсозӣ намудани хизматрасониҳои роҳбаладон	2.1. Ҳамроҳӣ намудани сайёҳон дар ***сайёҳатҳои гуногун ва хатсайри мушаххас***. 2.2. Пешвоз гирифтани сайёҳон дар вокзал ё фурудгоҳ. 2.3. Шинос намудани сайёҳон бо ҷойҳои тамошобоб ва одамони барҷаста. 2.4. Шинос намудани сайёҳон бо объектҳои барҷастаи меъморӣ, маданият ва варзишӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани тартиботи дохилии ширкат/ташкилот; - риоя намудани одоби касбӣ; - ба нақша гирифтани кор; - интихоб намудани ҷойҳои таърихӣ ва муайян намудани шумораи онҳо; - ворид намудани танаффусҳо ва газакҳо (перекуси) ба нақшаи сайёҳат; - пешниҳод намудани усулҳои мувофиқ барои сайёҳон дар ***ҳолатҳои фавқулоддаи ба амаломада;*** - пешвоз гирифтани сайёҳони вурудгашта (омада) дар ҷойҳои муайяншуда; - кор кардан дар доираи дастурамали вазифавӣ; - кор бо технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- тартиботи дохилии ширкат/ташкилот; - асосҳои равоншиносӣ; - дастурҳо дар бораи қоидаҳои рафтори сайёҳон ҳангоми сафар; - ҷойҳои ҷолиби диққати мамлакат ва минтақаҳо; - ***хусусияти ҳолати фавқулодда;*** - таърихи мамлакат ва ҷаҳон;

	- ҷуғрофӣ ва хусусиятҳои минтақавӣ; - таснифи хатсайрҳои сайёҳат; - дастурамали вазифавӣ; - технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - мушоҳидакор; - бодиққат; - масъулиятшинос. - хоҳиши ба даст овардани иттилооти нав; - ташкилотчӣ; - иҷрои саривақтии супориш; - пуртоқат.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо пеш аз оғози сайёҳат											
1.1. Интихоб намудани роҳбалад	√										
1.2. Ҳамоҳанг намудани нақшаи сайёҳат	√										
1.3. Муайян намудани шумораи ҷойҳои таърихии (объектҳо) ташриф намудаи сайёҳон	√										
1.4. Мувофиқа намудани вақт ва мақсади сафарҳои дар пешистода	√										
1.5. Ба нақша гирифтани танаффусҳо ва газакҳо (перекуси)	√		√								
1.6. Гузаронидани сайёҳат ба вақти дигар вобаста ба номусоидии обу ҳаво ё дигар ҳолатҳои фавқулодда	√			√							
Элементи 2. Ҳамоҳангсозӣ намудани хизматрасониҳои роҳбаладон											
2.1. Ҳамроҳӣ намудани сайёҳон дар ***сайёҳатҳои гуногун ва хатсайри мушаххас***	√										
2.2. Пешвоз гирифтани сайёҳон дар вокзал ё фурудгоҳ	√			√							

2.3. Шинос намудани сайёҳон бо ҷойҳои тамошобоб ва одамони барҷаста	√			√							
2.4. Шинос намудани сайёҳон бо объектҳои барҷастаи меъморӣ, маданият ва варзишӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Сайёҳатҳои гуногун – инҳо:	- турҳо, походҳо, круизҳо ва ғайра.
Хатсайри мушаххас - ин:	- роҳи ҳаракати сайёҳон аст, ки ташрифи пайдарпай ба ёдгориҳои таърихӣ, табиӣ ва дигар ҷойҳои сайёҳатро муайян мекунад.
Ҳолати фавқулоддаи ба амаломада - инҳоянд:	- **табиӣ:** зери тарма мондан, сармои сахт, жола, сел, тундбод, сунами ва ғ. **- сунъӣ (техногенный):** таркиш, садама, сӯхтор ва ғ. - **муҳити зист (экологӣ)** бо тағйирёбии биосфера (биёбоншавӣ) алоқаманд аст. - **биологӣ:** эпидемия, эпизоотия.
Хусусияти ҳолати фавқулодда - ин:	- вақт, ҷой, шумораи осебдидагон, интиқоли онҳо, ҷойгиршавии гурӯҳ, чорабиниҳои пешбинишуда, кӯмаки зарурӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Дарёфт намудани шариконӣ боэътимод	**TI 4221-02-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва роҳҳои пешниҳод намудани дархост ва дарёфт намудани шарикони боэътимодро барои сайёҳат, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар мавриди банақшагирии сайёҳатҳо вобаста ба дархосту пешниҳодҳои ташкилоту муассисаҳо ва мизоҷон дар алоҳидагӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон; - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТВ 02-2/01 Муоширaт кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - TI 4221-01-2/01 Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Паҳн кардани иттилооти самаранок	1.1. Ташкил кардани ҳисоби тиҷоратӣ (бизнес-аккаунт). 1.2. Пур кардани профили (саҳифаи) худ бо ***маълумоти зарурӣ.*** 1.3. Таъсис додани ***репост*** аз саҳифаи расмии ширкат.
2. Ҷустуҷӯ намудани сайёҳатҳои дилхоҳ тавассути барномаҳои махсус	2.1. Зеркашӣ (скачать) ва насб кардани барнома. 2.2. Ҷустуҷӯ ва пайдо кардани сайёҳатҳои қулай ва фоидаовар. 2.3. Гирифтани ***маълумоти зарурӣ дар бораи сайёҳатҳо.*** 2.4. Мувофиқа намудани сайёҳати интихобшуда бо ***шахси масъули ташкил*** ва гузаронидани сайёҳат. 2.5. Истифода намудани барномаҳои махсус барои ташаккули (формирование) тур (саёҳат).
3. Дастрас намудани хатсайр пас аз мувофиқа	3.1. Дархост гузоштан дар бораи сафар. 3.2. Банд (брон) кардани сайёҳат бо истифода аз смартфон.

намудани он	3.3. Иҷро намудани ***пардохти маҷозӣ (онлайн)-и*** сафарҳо тавассути барномаҳои мобилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои муошират дар шабакаҳои Интернетӣ; - ворид намудани иттилоот дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - ташкил намудани профили (саҳифаи) худ бо маълумотҳои зарурӣ оид ба сайёҳатҳо дар сомонаҳои Интернетӣ; - кор кардан бо шабакаи Интернет ва зеркашӣ (скачать) намудани маълумоти зарурӣ; - пайдо кардани сайёҳатҳои мувофиқ дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва ширкатҳои сайёҳӣ; - кор бо ташкилоту муассисаҳо, сайёҳони инфиродӣ доир ба ташкил ва гузаронидани сайёҳатҳо; - кор бо дархосту пешниҳодҳои ташкилоту муассисаҳо, сайёҳони инфиродӣ; - иҷро кардани амалиётҳои бехатарӣ маҷозӣ (онлайн); - ташкил кардани ҳисоби тиҷоратӣ (бизнес-аккаунт); - таъмин намудани амнияти иттилоотӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои муошират дар шабакаҳои Интернетӣ; - қонунгузорӣ дар соҳаи сайёҳӣ, дигар ҳуҷҷатҳои меъёрии марбут ба фаъолияти касбӣ; - барномаҳои системаҳои амалиётӣ, осебпазирии веб барномаҳо; - асосҳои технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ; - технологияи on-line бронкунӣ (бандкунӣ); - тартиби самаранок паҳн кардани ахборот бо истифода аз репост; - қоидаҳои анҷом додани амалиётҳои бехатарӣ маҷозӣ (онлайн); - маълумот оид ба шабакаҳои иҷтимоӣ ва ширкатҳои сайёҳӣ; - ***тревел-эксперт*** ва тартиби истифодабарии он; - мафҳуми амнияти иттилоотӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Паҳн кардани иттилооти самаранок											
1.1. Ташкил кардани ҳисоби тиҷоратӣ (бизнес-аккаунт)	√										
1.2. Пур кардани профили (саҳифаи) худ бо ***маълумоти зарурӣ***	√			√							
1.3. Таъсис додани ***репост*** аз саҳифаи расмии ширкат	√										
Элементи 2: Ҷустуҷӯ намудани сайёҳатҳои дилхоҳ тавассути барномаҳои махсус											
2.1. Зеркашӣ (скачать) ва насб кардани барнома	√			√							
2.2. Ҷустуҷӯ ва пайдо кардани сайёҳатҳои қулай ва фоидаовар	√			√							
2.3. Гирифтани ***маълумоти зарурӣ дар бораи сайёҳатҳо***	√			√							
2.4. Мувофиқа намудани сайёҳати интихобшуда бо ***шахси масъули ташкил*** ва гузаронидани сайёҳат	√			√							
2.5. Истифода намудани барномаҳои махсус барои ташаккули (формирование) тур (саёҳат)	√			√							
Элементи 3: Дастрас намудани хатсайр пас аз мувофиқа намудани он											
3.1. Дархост гузоштан дар бораи сафар	√			√							
3.2. Банд (брон) кардани сайёҳат бо истифода аз смартфон	√			√							
3.3. Иҷро намудани ***пардохти маҷозӣ (онлайн)-и*** сафарҳо тавассути барномаҳои мобилӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маълумоти зарурӣ – ин:	- тасвирҳо, лайфхакҳо, баррасиҳои меҳмонхонаҳо ва ҳикояҳои сайёҳати шахсии худ, бо замима намудани аксҳои аксбардорони ҳаваскор ва ғайра.
Репост - ин:	- имкони мубодилаи нашри ягон каси дигарро дар саҳифаи шахсии худ дар шабакаи иҷтимоӣ бо нигоҳ доштани истинод ба манбаъ дар шакли аслии худ гузоштан аст. Репост як унсури муҳим барои ҳар касе, ки дар онлайн - ҷомеаҳо фаъол аст ва мехоҳад иттилоотро ба таври муассир паҳн кунад.
Маълумоти зарурӣ дар бораи сайёҳатҳо - ин:	- тавсифҳои муфассал, нархҳо, маълумот дар бораи парвоз, дастрасии сайёҳат ва ғайра.
Шахси масъули ташкил – инҳо:	- роҳбари ташкилот, корхона, сайёҳи инфиродӣ.
Пардохти маҷозӣ (онлайн)- ин:	- системаест, ки ба корбар имкон медиҳад, ки бо истифода аз корти бонкӣ барои сафари худаш фавран пардохт кунад. Пул фавран ба суратҳисоб дохил карда мешавад ва ба сайёҳ (ё шахси масъул) лозим намеояд, ки ба идора равад.
Тревел-эксперт - ин:	- воҳиди мустақили сайёҳӣ, мутахассиси варзидаи соҳаи худ. Ӯ мутахассисест, ки ба омӯзгорон ва волидон дар тарҳрезӣ ва брон (банд) кардани сайёҳатҳои таълимӣ барои мактаббачагон кӯмак мекунад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат	**TI 4221-03-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва тарзу роҳҳои дастрас намудани маълумоти заруриро доир ба сайёҳат тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми банақшагирии сайёҳат.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - ТВ 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - TI 4221-01-2/01 Ҳамоҳангсозӣ намудани сайёҳатҳо бо роҳбаладон; - TI 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони боэътимод.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Дастрас намудани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳат	1.1. Гирифтани маълумот дар бораи намудҳои сайёҳат (тавсифоти мухтасар). 1.2. Шинос шудан бо ***маводи таблиғотӣ доир ба хатсайр.*** 1.3. Дастрас кардани маълумот дар бораи давомнокӣ ва масофаи хатсайр. 1.4. Гирифтани маълумот дар бораи манзил ва категорияҳои ҷойи зист. 1.5. Дастрас намудани маълумот дар бораи ***интиқоли (трансфер)- и сайёҳон.*** 1.6. Гирифтани маълумот оид ба қоидаҳои вуруд ва мавҷудияти реҷаи раводид (наличие визового режима).
2. Гирифтани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳати маҳаллӣ	2.1. Гирифтани маълумот оид ба иқлими маҳал. 2.2. Гирифтани маълумот доир ба урфу одати маҳал. 2.3. Пешниҳод намудани маълумот доир ба хусусиятҳои қонунҳои амалкунандаи маъмурии маҳал.

	2.4. Машварат додан ба сайёҳон оид ба хусусиятҳои маҳалл, менталитет, ғизо, қоидаҳои рафтор пеш аз сафар.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - гирифтани маълумоти зарурӣ вобаста ба самти фаъолияти сайёҳӣ; - ба нақша гирифтани корҳо; - паҳн кардани маводи таблиғотӣ вобаста ба самти сайёҳӣ; - ҷойгир намудани маълумот дар бораи суроға ва телефонҳои намояндагиҳои дипломатӣ ва консулгарии мамлакати ба он воридшаванда; - фаҳмидани сохтори равандҳо ва шабакаҳои интиқоли маълумот; - ҳамкорӣ намудан бо намояндагони соҳа ҷиҳати гирифтани маълумот оид ба сайёҳатҳо; - брон (банд) кардани сайёҳатҳо тариқи маҷозӣ (онлайн).
Донишҳои талабшаванда:	- системаҳои амалиётӣ ва барномаҳои компютерӣ; - тартиби кор бо шабакаҳои иҷтимоӣ; - усулҳои дастрас кардани маълумоти зарурӣ; - урфу одати мамлакати ба он воридшуда; - суроға ва телефонҳои намояндагиҳои дипломатӣ ва консулгарии мамлакати ба он воридшаванда; - почтаи электронӣ ва тартиби ирсол ва қабули маълумот ба воситаи он; - шабакаҳо барои интиқол ва гирифтани маълумот; - технологияи маҷозӣ (online) бронкунӣ (бандкунӣ).
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Дастрас намудани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳат											
1.1. Гирифтани маълумот дар бораи намудҳои сайёҳат (тавсифоти мухтасар)	√			√							

1.2. Шинос шудан бо ***маводи таблиғотӣ доир ба хатсайр***	√			√							
1.3. Дастрас кардани маълумот дар бораи давомнокӣ ва масофаи хатсайр	√			√							
1.4. Гирифтани маълумот дар бораи манзил ва категорияҳои ҷойи зист	√			√							
1.5. Дастрас намудани маълумот дар бораи ***интиқоли (трансфер)- и сайёҳон***	√			√							
1.6. Гирифтани маълумот оид ба қоидаҳои вуруд ва мавҷудияти реҷаи раводид (наличие визового режима)	√			√							
Элементи 2: Гирифтани маълумоти зарурӣ оид ба сайёҳати маҳаллӣ											
2.1. Гирифтани маълумот оид ба иқлими маҳал	√		√								
2.2. Гирифтани маълумот доир ба урфу одати маҳал	√			√							
2.3. Пешниҳод намудани маълумот доир ба хусусиятҳои қонунҳои амалкунандаи маъмурии маҳал	√		√								
2.4. Машварат додан ба сайёҳон оид ба хусусиятҳои маҳалл, менталитет, ғизо, қоидаҳои рафтор пеш аз сафар	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маводҳои таблиғотӣ доир ба хатсайр - ин:	- таблиғот (реклама) дар матбуот, таблиғоти чопӣ, таблиғоти аудиовизуалӣ, таблиғот ба воситаи радио ва телевизион, тухфаҳои таблиғотӣ, таблиғоти почтаи мустақим, таблиғоти берунӣ, таблиғоти компютерӣ ва ғайра. Аз рӯи самт онҳо таблиғеро, ки ба истеъмолкунандагони эҳтимолӣ нигаронида шудааст ва таблиғе, ки ба ширкатҳои сайёҳӣ нигаронида шудааст, фарқ мекунанд. Ба гуфтаи коршиносон, 90% ширкатҳои сайёҳӣ паёмҳои таблиғотии худро дар расонаҳои чопӣ ҷойгир мекунанд: таблиғ ва нашрияҳои дорои хусусияти баррасӣ ва таблиғотӣ. Таблиғоти радио. Радио аз рӯи басомади истифода аз ҷониби таблиғгарони гуногун ҷои дуюмро ишғол мекунад.
Интиқоли (трансфер)- и сайёҳон, ин:	- интиқол (трансфер) як истилоҳест, ки аз забони англисӣ гирифта шудааст (transfer - to move). Имрӯз ин истилоҳ барои интиқоли сайёҳон аз ҷои омадан (аз вокзал, бандар, фурудгоҳ) ба меҳмонхона, манзил фаъолона истифода мешавад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон	**TI 4221-04-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур қоидаҳо, зарурият ва намудҳои суғуртакунонии сайёҳонро дар рафти омодакунии ҳуҷҷатҳо барои баромадан ба сайёҳат тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми суғуртакунонии сайёҳон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - TC 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - TB 02-2/01 Муоширaт кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - TI 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони боэътимод; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Гирифтани маълумот оид ба раванди суғуртакунонии сайёҳон	1.1. Интихоб намудани ширкати суғуртакунонӣ ва бастани шартнома бо он. 1.2. ***Нишон додани мамлакат*** ва муҳлати суғурта. 1.3. Қайд кардани муҳлати сафар ва шумораи шахсони ҳуҷҷат гиранда. 1.4. Интихоб намудани ***тарифи (меъёри) мувофиқ.*** 1.5. Дохил кардани ҳамаи сайёҳон ва маълумотҳои тамоси (контактные данные) гирандаи полис дар ҳуҷҷат.
2. Суғурта кардани сайёҳон тибқи қонунгузории амалкунанда	2.1. Гирифтани ***суғуртаи ҳатмӣ*** барои сайёҳон. 2.2. Гирифтани ***суғуртаи сайёҳон аз ҳодисаҳои нохуш***. 2.3. Гирифтани ***суғуртаи раводид (виза).*** 2.4. Гирифтани ***суғурта барои бекор кардани сафар***.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми суғуртакунонии сайёҳон; - интихоб намудани ширкатҳои суғуртакунонии боэътимод; - хондани санадҳои меъёрию ҳуқуқии танзимкунандаи соҳаи сайёҳӣ; - бастани шартномаҳо бо шикатҳои суғуртакунонӣ; - ҳамкорӣ намудан бо ширкатҳои сайёҳӣ; - кор кардан бо шабака; - кор кардан дар доираи дастурамали вазифавӣ; - ба нақша гирифтани вақт; - истифода намудани шабакаҳои интиқоли маълумот.
Донишҳои талабшаванда:	- санадҳои меъёрию ҳуқуқии танзимкунандаи соҳаи сайёҳӣ; - санадҳои асосии меърӣ ва ҳуқуқӣ дар самти суғуртакунонӣ; - қоидаҳои ба танзим даровардани ҳуҷҷатгузорӣ; - дастурамали вазифавӣ; - тартиби барасмиятдарории суғуртаи ҳатмӣ; - намудҳои суғурта барои сайёҳон ва тартиби гирифтани онҳо; - шикатҳои суғуртакунонӣ ва тартиби ҳамкорӣ бо онҳо; - системаҳои амалиётӣ ва барномаҳои компютерӣ; - номгӯи ҳуҷҷатҳо барои барасмиятдарории суғуртаи сайёҳон.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор;

	- мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - ташкилотчӣ; - ташаббускор; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиинақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Гирифтани маълумот оид ба раванди суғуртакунонии сайёҳон											
1.1. Интихоб намудани ширкати суғуртакунонӣ ва бастани шартнома бо он		√									√
1.2. ***Нишон додани мамлакат*** ва муҳлати суғурта											√
1.3. Қайд кардани муҳлати сафар ва шумораи шахсони ҳуҷҷат гиранда		√									√
1.4. Интихоб намудани ***тарифи (меъёри) мувофиқ***											√
1.5. Дохил кардани ҳамаи сайёҳон ва маълумотҳои тамоси (контактные данные) гирандаи полис дар ҳуҷҷат		√									√
Элементи 2: Суғурта кардани сайёҳон тибқи қонунгузории амалкунанда											
2.1. Гирифтани ***суғуртаи ҳатмӣ*** барои сайёҳон											√
2.2. Гирифтани ***суғуртаи сайёҳон аз ҳодисаҳои нохуш***		√									√
2.3. Гирифтани ***суғуртаи раводид (виза)***											√
2.4. Гирифтани ***суғурта барои бекор кардани сафар***		√									√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Нишон додани мамлакат:	- яъне мамлакате, ки шумо ба он ҷо меравед ё якчанд мамлакатҳо, агар шумо полиси солонаро гирифтани бошед.
Тарифи (меъёри) мувофиқ - ин:	- масалан, дар бастаи асосии ***Tripinsurance*** танҳо ёрии тиббӣ ва таъҷилии стоматологӣ мавҷуд аст, вале дар варианти стандартӣ аллакай аксари ҳолатҳои суғурта марбут ба саломатӣ ба назар гирифта шудааст.
Суғуртаи ҳатмӣ - ин:	- ин намуди суғурта ҷуброни хароҷоти тиббиро ҳангоми муолиҷаи бемории ногаҳонӣ ё захмдоршавӣ таъмин менамояд.
Суғуртаи сайёҳон аз ҳодисаҳои нохуш - ин:	- пардохти якдафъаинаро ҳангоми рух додани ҳолати воқеии садама ё бемориро дар назар дорад, на хароҷотҳои марбут ба онро.
Суғуртаи раводид (виза) - ин:	- суғуртаи ҳатмии сафар ҳангоми муроҷиат барои раводиди Шенген талаб карда мешавад. Ин суғурта инчунин суғуртаи тиббии раводиди Шенген, суғуртаи сайёҳии Шенген ё суғуртаи тиббии хориҷӣ номида мешавад.
Суғурта барои бекор кардани сафар - ин:	- муҳофизати хатарҳои молиявии сайёҳро, ки бо ҳолатҳое, ки метавонад ба бекор кардани худи сафар оварда расонад, таъмин менамояд. Пардохти суғурта хароҷоти ташкили сафарро (хариди чиптаҳо, брон кардани меҳмонхонаҳо, арзиши сафар ва ғайра) мепӯшонад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун	**TI 4221-05-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муаррифӣ ва пешниҳод намудани бастаи сайёҳатро (тур-пакет) ба мизоҷон бо усулҳои гуногун бо назардошти риояи одоби касбӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми пешниҳоди бастаи сайёҳат (тур-пакет) вобаста ба дархосту пешниҳоди мизоҷон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - TC 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TB 02-2/01 Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ; - TI 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони боэътимод; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет)	1.1. Муаррифӣ намудан бастаи сайёҳӣ (тур-пакет) бо истифода аз ***усулҳои пешбурди маҳсулоти сайёҳӣ*** дар фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ. 1.2. Таҳия ва паҳн кардани ***маводи таблиғотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ.***
2. Фурӯхтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) ба сайёҳон	2.1. Фурӯхтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) тавассути телефон, Интернет ва ахбори омма. 2.2. Бастани шартномаҳо барои фурӯши бастаи сайёҳӣ. 2.3. Додани ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба сайёҳ пас аз бастани шартнома.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан бо шабакаҳои иҷтимоӣ; - пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳӣ; - паҳн намудани маводҳои таблиғотӣ – ташвиқотӣ; - дарёфт кардани мизоҷони боэътимод ҷиҳати фурӯхтани бастаҳои сайёҳӣ; - бастани созишномаҳо ва муомилот (сделка) ҷиҳати фурӯхтани бастаҳои сайёҳӣ;
Донишҳои талабшаванда:	- таҳия кардани маводи таблиғотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ; - қоидаҳои фурухтани бастаҳои сайёҳӣ; - тартиби додани ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба сайёҳ пас аз бастани шартномаҳо; - тартиби ташкили намоишгоҳҳо ва муаррифии бастаи сайёҳат дар онҳо; - қоидаҳои муаррифии маҳсулоти сайёҳӣ; - барномаҳои компютерӣ ва зеҳни сунъӣ (искусственный интеллект) барои эҷоди наворҳои (роликҳои) видеоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - ташкилотчӣ; - ташаббускор; - бодиққат; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи равандикор	Баҳодиҳиимаҳсулотитайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозинақшӣ	Далелҳоиҷамъовардаитаълим гиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет)											
1.1. Муаррифӣ намудан бастаи сайёҳӣ (тур-пакет) бо истифода аз ***усулҳои пешбурди маҳсулоти сайёҳӣ*** дар фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ	√			√							
1.2. Таҳия ва паҳн кардани ***маводи таблиғотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ***	√			√							
Элементи 2: Фурӯхтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) ба сайёҳон											

2.1. Фурӯхтани бастаи сайёҳӣ (тур – пакет) тавассути телефон, Интернет ва ахбори омма	√			√							
2.2. Бастани шартномаҳо барои фурӯши бастаи сайёҳӣ	√			√							
2.3. Додани ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба сайёҳ пас аз бастани шартнома	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Усулҳои пешбурди маҳсулоти сайёҳӣ - ин:	- маҷмӯи тадбирҳое мебошад, ки ба татбики он нигаронида шудаанд, аз ҷумла таблиғот (реклама), муаррифӣ, иштирок дар намоишҳо, ярмаркаҳои махсусгардонидашуда, ташкили марказҳои иттилоотӣ, нашри каталогҳо, брошюраҳо ва ғайра.
Маводи таблиғотӣ (рекламавӣ) ва иттилоотӣ - ин:	- флаерҳо, буклетҳо ва каталогҳо мебошанд. Чунин маводи таблиғотӣ маводи чопӣ мебошанд, ки дар шакли китоб, маҷалла ва ҳама гуна шакл бо номгӯи молҳои фурӯхташуда пешниҳод карда мешаванд. Онҳо инчунин барои тавсиф тасвирҳо доранд. Инчунин таблиғот тавассути воситаҳои ахбори омма (телевизион, радио), наворҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ, шабакаи Интернет ва ғ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон	**TI 4221-06-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва усулҳои истифода бурдани барномаҳои таъминотиро барои муошират бо сайёҳон, ворид шудан ба барномаҳои асосӣ барои муошират бо сайёҳон ва ширкатҳои сайёҳиро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар мавриди муошират намудан бо сайёҳон ва коркунони ширкати сайёҳӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - TI 4221-02-2/01 Дарёфт намудани шарикони боэътимод; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Ворид шудан ба барномаҳо барои муошират бо сайёҳон	1.1. Истифода бурдани барномаҳои шабакаи иҷтимоӣ барои муошират. 1.2. Кор кардан бо барномаҳои ҷустуҷӯи хориҷиёни наздик ҷойгиршуда. 1.3. Ворид шудан ба барномаҳо барои интихоби ҳамсуҳбатон (мусоҳибон) вобаста ба манфиатҳо.
2. Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои ширкатҳои сайёҳӣ	2.1. Ташкил кардани саҳифа бо маълумот дар бораи ширкат. 2.2. Ворид намудани рӯйхати турҳо. 2.3. Тартиб додани феҳристи ***хизматрасониҳои иловагӣ.*** 2.4. Таъсис додани феҳристи муассисаҳо ва ҷойҳои ҷолиби тамошо. 2.5. Тартиб додани саҳифаи тахфифҳо (аксияҳо) ва

	пешниҳодҳои мувофиқ. 2.6. Кор кардан бо харитаҳо ва ***геолокатсия.***
3. Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои сайёҳон	3.1. Ҷустуҷӯ намудани меҳмонхонаҳо дар кишвар бо рейтингҳо. 3.2. Дарёфт кардани харита бо нишон додани ҷойҳои муҳим. 3.3. Ворид шудан ба саҳифаҳои иттилоотии барои омодагӣ ба сафар барои сайёҳон мусоидаткунанда. 3.4. Ҷустуҷӯ намудани рейтинги тарабхонаҳо, меҳмонхонаҳо ва дигар муассисаҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан бо барномаҳои таъминоти барои муошират бо сайёҳон ва ширкатҳои сайёҳӣ; - ворид намудани маълумотҳо дар бораи фаъолияти ширкат ба саҳифаҳои таблиғотӣ; - ҷойгир намудани рӯйхати турҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - тартиб додани феҳристи хизматрасониҳои иловагӣ; - тартиб додани рӯйхати ҷойҳои ҷолиби тамошо барои кишварҳои ташрифшаванда; - ворид намудани номгӯи таҳфифҳо (аксияҳо) ва пешниҳодҳои мувофиқ; - истифода намудани барномаҳои таъминотӣ; - истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- барномаҳои таъминоти барои муошират бо сайёҳон ва ширкатҳои сайёҳӣ; - тартиби банақшагирии вақт; - сохтори равандҳо ва шабакаҳои интиқоли маълумот; - тартиби истифодаи шабакаҳои иҷтимоӣ; - тартиби ворид шудан барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои сайёҳон ва коркунони ширкати сайёҳӣ; - қоидаҳои ворид шудан ба саҳифаҳои иттилоотӣ; - системаҳои амалиётӣ, осебпазирии веб-барномаҳо; - номгӯи барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон; - намудҳои барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон ва тартиби истифодабарии онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - бодиққат; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ворид шудан ба барномаҳо барои муошират бо сайёҳон											
1.1. Истифода бурдани барномаҳои шабакаи иҷтимоӣ барои муошират	√			√							
1.2. Кор кардан бо барномаҳои ҷустуҷӯи хориҷиёни наздик ҷойгиршуда	√			√							
1.3. Ворид шудан ба барномаҳо барои интихоби ҳамсуҳбатон (мусоҳибон) вобаста ба манфиатҳо	√			√							
Элементи 2: Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои ширкатҳои сайёҳӣ											
2.1. Ташкил кардани саҳифа бо маълумот дар бораи ширкат	√			√							
2.2. Ворид намудани рӯйхати турҳо	√			√							
2.3. Тартиб додани феҳристи ***хизматрасониҳои иловагӣ***	√			√							
2.4. Таъсис додани феҳристи муассисаҳо ва ҷойҳои ҷолиби тамошо	√			√							
2.5. Тартиб додани саҳифаи тахфифҳо (аксияҳо) ва пешниҳодҳои мувофиқ	√			√							
2.6. Кор кардан бо харитаҳо ва ***геолокатсия***	√			√							
Элементи 3: Муайян намудани вазифаҳои (функсияҳои) асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ барои сайёҳон											
3.1. Ҷустуҷӯ намудани меҳмонхонаҳо дар кишвар бо рейтингҳо	√			√							
3.2. Дарёфт кардани харита бо нишон додани ҷойҳои муҳим	√			√							

3.3. Ворид шудан ба саҳифаҳои иттилоотии барои омодагӣ ба сафар барои сайёҳон мусоидаткунанда	√			√								
3.4. Ҷустуҷӯ намудани рейтинги тарабхонаҳо, меҳмонхонаҳо ва дигар муассисаҳо	√			√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Функсияҳои асосии барномаҳои мобилии сайёҳӣ - ин:	- кор бо баррасиҳои (отзывы) сайёҳон барои ҷойгир кардани пешниҳодҳои таблиғотӣ ва ҷадвали парвозҳо мебошад. Функсияҳои барнома мобилӣ барои сайёҳон метавонад хеле гуногун бошад ва аз эҳтиёҷоти тиҷорат ва соҳаи фаъолият вобаста аст. Муҳим аст, ки барномаи сайёҳӣ ҳадафҳои худро ба таври қатъӣ иҷро кунад. Барои ноил шудан ба ин, воситаҳои муайян ҷорӣ карда мешаванд. Онҳо вобаста аз он, ки барнома барои кӣ таҳия карда мешавад, фарқ мекунанд. Дар ниҳоят, корбарон метавонанд на танҳо сайёҳон, балки кормандони агентии сайёҳӣ низ бошанд.
Хизматрасониҳои иловагӣ - инҳо:	- суғурта, гид, тарҷумон ва ғайра.
Геолокатсия - ин:	- дар смартфон ин функсия барои муайян кардани ҷойгиршавӣ мебошад, ки дар асоси он бисёр барномаҳо дуруст кор мекунанд. Он вақте фаъол мешавад, ки шумо хаткашонро (курьер) дар харита пайгирӣ мекунед, хатсайро ворид мекунед ё ба таксӣ занг мезанед.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат	**TI 4221-07-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиб ва роҳҳои дастурдиҳии сайёҳонро пеш оғози сайёҳат ва дар рафти он бо назардошти талаботи ширкат/ташкилот тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - барои бехатарии сайёҳон ва пешгирии ҳолатҳои фавқулодда.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-06-2/01 Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Гузаронидани дастурдиҳӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат	1.1. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ва муоинаи тиббӣ. 1.2. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба омодагии ҳаматарафа барои баромадан ба сайёҳат. 1.3. Гузаронидани дастурдиҳӣ ҳангоми баромадан ба хатсайр бо либос ва ҷиҳози (снаряжения) сайёҳӣ. 1.4. Гузаронидани дастурдиҳӣ барои ***вариантҳои эҳтиётӣ ва садамавии хатсайр.*** 1.5. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба хатсайр ва ***хадамоти***

	ҷустуҷую наҷотдиҳӣ дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр.
2. Гузаронидани дастурдиҳӣ дар рафти сайёҳат	2.1. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба хабардор намудани ширкат/ташкилот ҳангоми тағйир додани нақшаҳои хатсайр. 2.2. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба бехатарӣ дар нақлиёт, дар вақти ҳаракат ва ҳангоми хизмати чустуҷӯи – наҷотдиҳӣ. 2.3. Гузаронидани дастурдиҳӣ ҳангоми ҳаракат дар роҳ, тафтиш намудани ҳузури аъзоёни гуруҳ. 2.4. Гузаронидани дастурдиҳӣ ҳангоми истифодаи предметҳои сӯрохкунандаю бурранда, асбобҳои бензину - газӣ. 2.5. Гузаронидани дастурдиҳӣ дар ***ҳолатҳои фавқулодда***.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани талаботи бехатарӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат; - риоя намудани талаботи бехатарӣ дар рафти сайёҳат; - риоя намудани тартиби либоспӯшӣ ва доштани ҷиҳозии муайянкардашудаи роҳбар; - истифода намудани вариантҳои эҳтиётӣ ва садамавии хатсайр; - санҷидани муҳлати нигоҳдории хӯрок ва доруҳои сайёҳон ҳангоми харидани онҳо; - гузаронидани дастурдиҳӣ дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр, хабар додан ба хадамоти ҷустуҷую наҷотдиҳӣ ва дигар масъулини хатсайр; - назорт намудани риояи тартиботи бехатарӣ дар нақлиёт, дар вақти ҳаракат, ҳангоми хизмати чустуҷӯи – наҷотдиҳӣ аз ҷониби аъзоёни гуруҳ; - огоҳ намудан аъзоёни гуруҳ дар мавриди дучор шудан бо предметҳои сӯрохкунандаю бурранда, асбобҳои бензину – газӣ; - назорат кардани риояи қоидаҳои шиноварӣ, интизоми иштирокчиёни сайёҳат; - чорандешӣ намудан дар мавриди сар задании ҳолатҳои фавқулодда.
Донишҳои талабшаванда:	- қонунгузорӣ дар самти ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва муоинаи тиббӣ; - талаботи бехатарӣ дар рафти сайёҳат; - талаботи бехатарӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат; - намудҳои дастурдиҳӣ доир ба бехатарӣ ба сайёҳон; - тартиби истифодабарии асбобу таҷҳизоти сайёҳи тибқии дастурамал; - системаҳои амалиётӣ, осебпазирии веб-барномаҳо; - намудҳои дастурдиҳӣ барои сайёҳон; - тартиби гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ барои сайёҳон; - дастурдиҳӣ дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр, хабар додан ба хадамоти ҷустуҷую наҷотдиҳӣ ва дигар масъулини хатсайр; - дастурамалҳо оид ба гузаронидани дастурдиҳӣ барои сайёҳон.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат;

	- фаъол; - ташкилотчӣ; - зирак; - ташаббускор; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Гузаронидани дастурдиҳӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат											
1.1. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ва муоинаи тиббӣ	√			√							
1.2. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба омодагии ҳаматарафа барои баромадан ба сайёҳат	√			√							
1.3. Гузаронидани дастурдиҳӣ ҳангоми баромадан ба хатсайр бо либос ва ҷиҳозӣ (сняражения) сайёҳӣ	√			√							
1.4. Гузаронидани дастурдиҳӣ барои ***вариантҳои эҳтиётӣ ва садамавии хатсайр***	√			√							
1.5. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба хатсайр ва ***хадамоти ҷустуҷую наҷотдиҳӣ*** дар сурати тағйир ёфтани ҳайати гуруҳ ё хатсайр	√			√							
Элементи 2: Гузаронидани дастурдиҳӣ дар рафти сайёҳат											
2.1. Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба хабардор намудани ширкат/ташкилот ҳангоми тағйир додани нақшаҳои хатсайр	√			√							
2.2. Гузаронидани	√			√							

дастурдиҳӣ оид ба бехатарӣ дар нақлиёт, дар вақти ҳаракат ва ҳангоми хизмати ҷустуҷӯи – наҷотдиҳӣ											
2.3. Гузаронидани дастурдиҳӣ ҳангоми ҳаракат дар роҳ, тафтиш намудани ҳузури аъзоёни гуруҳ	√			√							
2.4. Гузаронидани дастурдиҳӣ ҳангоми истифодаи предметҳои сӯрохкунандаю бурранда, асбобҳои бензину - газӣ	√			√							
2.5. Гузаронидани дастурдиҳӣ дар ***ҳолатҳои фавқулодда***	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хадамоти ҷустуҷую наҷотдиҳӣ - ин:	- маҷмӯи мақомоти назоратӣ, қувваҳо ва воситаҳоест, ки барои ҳалли масъалаҳои пешгирӣ ва рафъи ҳолатҳои фавқулодда пешбинӣ шудаанд. Асоси хадамотро воҳидҳои ҷустуҷӯӣ ва наҷотбахш ташкил медиҳанд.
Вариантҳои эҳтиётӣ ва садамавии хатсайр - ин:	- варианти захиравӣ аз варианти садамавӣ бо он фарқ мекунад, ки дар ҳолати аввал гурӯҳ ба нуқтаи ниҳоии масири асосӣ мерасад ва варианти садамавӣ барои зудтар таҳлия (эвакуатсия) кардан ба наздиктарин маҳалли аҳолинишин пешбинӣ шудааст.
Ҳолатҳои фавқулодда - ин***:***	- якбора бад шудани шароити обу ҳаво, ҳолати ҷисмонии иштирокчиён ва ғайра барои таъмини бехатарӣ ва саломатии иштироккунандагон, то ба охир расидани хатсайр, ба маҳалли аҳолинишин рафтани гуруҳ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Назорат намудани бехатарии сайёҳат тариқи GPS	**TI 4221-08-2/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур тартиби назорати бехатарии сайёҳонро тавассути GPS, тартиби ба танзим даровардан GPS –трекерро, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми сайёҳат тавассути хатсайрҳои муқарраршуда.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-04-2/01 Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-06-2/01 Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон. - TI 4221-07-2/01 Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Интихоб намудани GPS – трекерҳо барои сайёҳон	1.1. Интихоб намудани ***GPS***-трекерҳо бо функсияҳои зарурӣ барои бехатарӣ ва роҳат ҳангоми сафар.

	1.2. Интихоб намудани GPS- трекерҳо бо ***функсияҳои геофизингӣ*** (Geofencing) (геозонирования). 1.3. Интихоб намудани GPS- трекерҳо, бо мӯҳлати тӯлонии кор ба таври автономӣ (бо қувваи батарея).
2. Танзим намудани (настройка) GPS –трекер	2.1. Омӯхтани майдони фарогирии GPS-трекерро дар хатсайр (масир) пеш аз оғози сайёҳат. 2.2. Санҷидани GPS- трекер барои ба таври оптималӣ кардани он. 2.3. Фаъол кардани функсияи мубодилаи GPS-трекер барои санҷидани кори онҳо. 2.4. Санҷидани системаи огоҳсозии GPS- трекер дар ҳолатҳои фавқулодда.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайдо кардани GPS- трекерҳо бо муайян намудании ҷойгиршавии объект ва таърихи ҳаракати он дар харита; - санҷидани ҳолати коршоямии GPS- трекерҳо дар ҳолатҳои фавқулодда; - тафтиш кардани мавҷудият ва фаъолияти тугмаи SOS дар дастгоҳ барои ҳолатҳои фавқулодда; - насб кардани огоҳиҳои пешакӣ муайяншуда барои вокуниши (реагирования) зуд дар ҳолатҳои ғайричашмдошт; - санҷидани параметрҳои кории GPS-трекерро пеш аз оғози сайёҳат; - кор кардан бо шабакаҳои иҷтимоӣ; - истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои фаъол кардани функсияи мубодилаи GPS-трекер барои пайгирии ҷойгиршавии гуруҳи сайёҳон дар вақти воқеӣ; - тартиби насб кардани огоҳиҳои пешакӣ муайяншуда дар ҳолатҳои ғайричашмдошт; - мазмуну мундариҷаи санадҳои меъёрӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати ба танзим даровардани соҳаи сайёҳӣ; - қоидаҳои коркарди иттилоот бо истифода аз воситаҳои муосири техникӣ; - тартиби истифодаи самараноки технологияи иттилоотӣ; - усулҳои ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили иттилоот; - тартиби кор бо GPS-трекерҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - фаъол; - масъулиятшинос.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Интихоб намудани GPS – трекерҳо барои сайёҳон											
1.1. Интихоб намудани ***GPS***-трекерҳо бо функсияҳои зарурӣ барои бехатарӣ ва роҳат ҳангоми сафар	√			√							
1.2. Интихоб намудани GPS- трекерҳо бо ***функсияҳои геофизингӣ*** (Geofencing) (геозонирования)	√			√							
1.3. Интихоб намудани GPS- трекерҳо, бо мӯҳлати тӯлонии кор ба таври автономӣ (бо қувваи батарея)	√			√							
Элементи 2: Танзим намудани (настройка) GPS –трекер											
2.1. Омӯхтани майдони фарогирии GPS-трекерро дар хатсайр (масир) пеш аз оғози сайёҳат	√			√							
2.2. Санҷидани GPS- трекер барои ба таври оптималӣ кардани он	√			√							
2.3. Фаъол кардани функсияи мубодилаи GPS-трекер барои санҷидани кори онҳо	√			√							
2.4. Санҷидани системаи огоҳсозии GPS- трекер дар ҳолатҳои фавқулодда	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии кор

GPS - ин:	- системаест, ки ҷойгиршавии объект ва таърихи ҳаракати онро дар харита нишон медиҳад. Ҳаракатҳои трекерро дар вақти воқеӣ ё дертар таҳлил кардан мумкин аст. Имкониятҳои истифодабарии эҳтимолии трекерҳо инҳоянд: назорати (мониторинги) ҳаракати воситаҳои нақлиёт, одамон ё дигар объектҳо.
Геофизинг (Geofencing) (геозонирования) - ин:	- геофизинг- Geofencing (аз англисӣ geo- гео ва fence- девор) ё технологияест, ки ба шумо имкон медиҳад, ки ҳудуди як қаламравро муқаррар кунед ва рӯйдодҳои гуногунро ҳангоми убури ин сарҳадҳо тавассути дастгоҳи мобилӣ, ки дар он замимаи махсус насб карда шудааст, муайян кунед.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ба кори турагент коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, инчунин аз аттестатсия гузаронида шудааст роҳ дода мешавад.

Турагент метавонад танҳо шахси ҳуқуқӣ бошад ва бояд ба феҳристи ягона дохил карда шавад. Агенти сайёҳӣ танҳо бо пешбурд ва фурӯши маҳсулоте, ки аз ҷониби туроператор ташкил карда мешавад, машғул аст.

Турагент асосан дар идораи (офиси) ширкати сайёҳӣ кор мекунад. Ҳангоми кор баъзе омилҳо таъсири мусбӣ расонида метавонанд ва барои кори бехатар ӯ бояд чораҳои зерини бехатариро риоя кунад:

- ба диски оптикӣ CD ва DVD-ҳои шикаста ё чипташударо нагузоред;
- ҳангоми истифодабарии манбаъҳои бефосилаи барқ дар хотир бояд дошт, ки манбаи пайвастшуда шиддати 220 V барои ҳаёт хавфнокро ба вуҷуд меорад, ҳатто агар он аз манбаи барқи статсионарӣ (доимӣ) канда бошад;
- дар вақти раъду барқ пайвасткунакҳои хати телефонро аз модем канда кунед, зеро дар аксари ҳолатҳо хатҳои телефонӣ ҳифзи раъду барқ надоранд ва аксаран боиси аз кор мондани ҳам худи модемҳо ва ҳам дигар қисмҳои компютер мешаванд;
- имкони ба табақи (лоток) баромади чопгар (принтер) ворид шудани ашёи бегонаро истисно кардан лозим аст. Аксар вақт, чунин ашёҳо лавозимоти хурди идоравӣ (скрепка, скоба) мебошанд;
- дар принтерҳои лазерӣ тонер - хокаи сиёҳи сиёҳ барои тавлиди тасвир дар рӯи коғаз - истифода мешавад. Тонер метавонад луобпардаҳо ва пӯстро хашмгин кунад ва дорои моддаҳои кансерогенӣ бошад. Ҳангоми нафас кашидан, ин хока метавонад боиси садама ё беморӣ гардад. Бинобар ин, картриджҳои истифодашударо эҳтиёткорона идора кунед ва онҳоро худатон ба қисмҳо ҷудо накунед;
- дар ҳолати мастӣ ҳозир шудан ба ҷои кор манъ аст;
- дар ҷои кор хӯрок хурдан манъ аст - барои ин хонаҳои махсус мавҷуданд;

- дар ҷои кор тартиботро риоя кардан лозим аст - бесарусомонӣ боиси осеббардорӣ мегардад;

- ҷойҳои кор бояд бо мизҳои калон ва курсиҳо/роҳаткурсиҳои бароҳат муҷаҳҳаз карда шаванд, ки коргар бароҳат нишинанд ва фазои кории фароҳам дошта бошад;

- ҳангоми кор бо компютер, барои кам кардани сарбории узвҳои визуалӣ аз тарафи монитор, бояд дисплейҳои дорои андозаи кофӣ калон ва басомади сканеркунии уфуқии зиёда аз 70 Гц истифода шаванд. Ҳама мониторҳо бояд сертификати гигиенӣ дошта бошанд, аз ҷумла баҳодиҳии параметрҳои визуалӣ;

- ҳуҷрае, ки барои кор дар компютер пешбинӣ шудааст, бояд ҳам равшании табиӣ ва ҳам сунъӣ дошта бошад. Беҳтар аст, ки тирезаҳои ҳуҷра ба шимол ё шимолу шарқ рӯ ба рӯ мешаванд;

Турагент дар давоми сол бояд на камтар аз як бор аз омӯзиш ва санҷиши дониш гузарад (аттестатсияи давлатӣ), талаботи ҳифзи меҳнатро донад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор турагент бояд ҷои кор ва таҷҳизоти кориро аз назар гузаронад. Ҳама чизҳои нолозимро хориҷ кунад. Экрани дисплейи компютери шахсии худро аз чанг тоза кунад, баландӣ ва кунҷи экранро танзим кунад.

Ҳолати равшании ҷои кор, баландии курсиро танзим намуда, қобилияти кори таҷҳизоти кориро тафтиш кунад.

Дар бораи камбудию норасоиҳои мушоҳидашуда фавран ба роҳбар хабар диҳад ва то он даме, ки мушкилот бартараф нагардад ва аз роҳбар иҷозат дода нашавад, ба кор шуруъ накунад.

Ҳангоми кор дар компютер дар ширкати сайёҳӣ талаботи зерини ҳифзи меҳнат таъмин карда мешаванд:

- экрани монитор бояд 5 дараҷа пасттар аз сатҳи чашм бошад ва дар ҳамвории рост ҷойгир бошад ё ба тарафи оператор моил бошад (15 дараҷа);

- масофа аз чашмони оператор то экран бояд дар ҳудуди 60-80 см бошад;

- барои кам кардани хастагии визуалӣ ва умумӣ, пас аз ҳар як соати кор дар паси экран, танаффусҳои танзимшаванда (5 дақиқа) истифода шавад;

- дар давоми тамоми рӯзи кор ҷои кор ба тартиб ва тоза нигоҳ дошта шавад;

- дар вақти корӣ экрани дисплей бояд камаш як маротиба аз чанг тоза карда шавад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Ҳангоми иҷрои кор қоидаҳои зерини техникаи бехатарӣ ва ҳифзи меҳнатро риоя намудан лозим аст:

- даст нарасонидан ба панели қафои блоки системавӣ (протсессори) ҳангоми фурӯзон будани барқ.

- иваз накардани пайвасткунакҳои симҳои интерфейси асбобҳои периферӣ ҳангоми фаъол будани қувваи барқ;

- нагузоштани қоғаз ва дигар чизҳои бегона дар қисми болоии панелҳои дастгоҳ;

- пешгирӣ кардани бесарусомонӣ дар ҷои кор;

- хомӯш накардани қувваи барқ хангоми ичрои вазифаи фаъол;

- пешгирӣ намудани дохил шудани намнокӣ ба сатҳи блоки системавӣ (процессор), монитор, сатҳи кории клавиатура, дискдор, принтерҳо ва дигар таҷҳизот;

- худсарона накушодан ва таъмир накардани таҷҳизоти вайрон шуда;

- дар ҳолати корӣ аз асбобҳои рӯшноидиҳанда ва лампаҳои электрикӣ тоза накардани чанг;

- дар як вақт даст нарасонидан ба компютери фардӣ ва асбобҳои ба замин пайвастшуда (радиаторҳои гармидиҳӣ, кранҳои об, қубурҳо ва ғайра), инчунин ба симҳои интиқоли барқ, кисмҳои гармидиҳии изолятсиянашуда ва девornашудаи асбобҳо, аппаратҳо ва асбобҳои электрикӣ (розеткаҳо, коммутаторҳо, муҳофизаткунандаҳо).

Талаботи ҳифзи меҳнат дар ҳолатҳои фавкулодда

Дар ҳолати фавкулодда зарур аст:

- корро фавран қатъ кунад, компютери шахсӣ, дигар таҷҳизоти барқиро хомӯш кунад.

Дар ҳолатҳои зерин ба роҳбар хабар диҳад:

- зарари механикӣ ва дигар нуқсонҳои таҷҳизоти барқӣ ва ноқилҳои барқӣ ошкор карда шуданд;

- ҳангоми кор кардани таҷҳизот сатҳи баланди садо ба назар мерасад;

- аз таҷҳизот зиёд шудани гармӣ ба назар мерасад;

- дурахши (мерцание) экран қатъ намешавад;

- ҷаҳиши матн дар экран мушоҳида мешавад;

- бӯи сӯхтан ва дуд эҳсос мешавад;

- таъмини нерӯи барқ қатъ мегардад.

То пурра бартараф кардани мушкилот ба кор шурӯъ кардан манъ аст.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботи худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар дафтари қайди ТБ оид ба гузаронидани он сабт мекунад. Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Ба шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, барои баромадан ба таҷрибаомӯзӣ иҷозат дода намешавад.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Турагент» - ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- маҳорати ба таври шифоҳӣ ва хаттӣ муошират кардан;

- пешниҳод кардани ҳуҷҷатҳо мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббӣ.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Турагент» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС доштан;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро доро будан;
- на кам аз 3 соли таҷрибаи корӣ дар соҳаи сайёҳӣ доштан;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим будан;
- паст набудани сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 3 - уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарсдиҳӣ дар муассисаи таълимии ТИКТО;
- аз муоинаи тиббӣ гузаштан.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯйи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	**Таҷҳизот**	Миқдор	**Мавод/дигар лавозимот**	Миқдор
Харитаи географӣ	5 даста	Воситаҳои алоқа	1 адад	Сӯхторхомӯшкунак	∞
Асбобҳои асосӣ		Компютер	2 адад	Дорукуттӣ	∞
Кортҳо	25 даста	Ноутбук	1 адад	GPS	∞
Варақаҳои масир (маршрут)	25 даста	Принтер	1 адад		
Луғатҳо	10 адад	Сканер	1 адад		
Санадҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи сайёҳӣ	10 адад	Телефони алоқаи байналмилалӣ	1 адад		
Китобчаҳои гуфтугӯи (разговорники)	10 даста	Барномаҳои махсуси иттилоотӣ барои телефонҳои мобилӣ	∞		
Харитаҳои хатсайр	25 даста	Ҳисобкунак	10 адад		
		Модем/роутер	2 адад		
		Проектор	1 адад		
		Планшет	10 адад		
		Гӯшмонак (наушник)	25 адад		
		Веб камера	4 адад		
		Миз	14 адад		
		Курсӣ	25 адад		
		Роҳаткурсӣ (кресло)	2 адад		
Мавод		**Таҷҳизоти таълимӣ**		**Лавозимоти дафтардорӣ**	
Варақаҳои ташрифӣ	∞	Проектор	1 адад	Коғази А4	1 баст
Маводи таблиғотӣ	∞	Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст

		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
		Экран	1 адад	Қалами оддӣ	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Бланкаҳо	∞
				Лифофаҳо (конверт)	∞
				Сӯроххкунак (дырокол)	∞
				Степлер	∞
				Хаткӯркунак	∞
				Органайзер	∞
				Антистеплер	∞
				Скрепка	2 баст
				Ширеш (клей)	∞
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модулӣ	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Сайёҳӣ**
Касб: **Турагент**
Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **TI 4221**
Миқдори воҳидҳои салоҳият: **12**
Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **3**
Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ
ТРЕНИНГ
МАҲОРАТ
ДОНИШ
РУШД
МАЛАКА
ОМӮЗИШ
ТАҶРИБА

Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Турагент» сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
ТС 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
ТС 07-3/01	Такмил додани тахассуси касбӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ	
ТВ 02-3/01	Муоширати кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
ТІ 4221-09-3/01	Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон
ТІ 4221-10-3/01	Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ
ТІ 4221-11-3/01	Ҳал намудани масъалаҳои молиявӣ дар раванди кор
ТІ 4221-12-3/01	Интихоб намудани сайёҳатҳо ва ба фурӯш мондани онҳо
ТІ 4221-13-3/01	Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо ҷиҳати беҳтарсозии онҳо
ТІ 4221-14-3/01	Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузории сайёҳат
ТІ 4221-15-3/01	Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет)
ТІ 4221-16-3/01	Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои Интернет ва дигар васоити ахбори омма
ТІ 4221-17-3/01	Татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг

Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Турагент», сатҳи 3-уми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муошираte, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- гӯш кардан ва шунидан; - бо забони модарӣ ва дигар забонҳо сухан рондан ва навиштан; - мубодилаи иттилоот кардан; - риоя кардани одоб дар муносибат бо ҳамкорон/мизоҷон; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- муайян кардани нақши худ дар ҳайати даста; - муайян кардани тарафҳои қавии аъзоёни даста; - дар даста дар ҳолатҳои гуногун кор кардан, мисол дар ҳалли масъалаҳои бухронӣ; - суботкор (настойчивый) будан.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва ҳал кардани мушкилот; - қарорҳои эҷодкорона ва инноватсионӣ таҳия кардан; - истифодаи як қатор стратегия барои ҳалли мушкилот; - фавран ва самаранок ҳал намудани мушкилоти мизоҷон.
Ташаббус ва уҳдабароӣ, ки барои бадастоварии натиҷаҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд	- эҷодкорӣ ва идроки эҷодӣ; - зоҳир намудани ташаббускорӣ ва уҳдабароӣ; - омода будан ба инноватсия; - дастгирӣ кардани қарорҳои инноватсионӣ.

Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- гузоштани мақсадҳои мушаххас ва натиҷаҳои лоиҳа/кор; - таҳияи нақша/барномаҳои стратегӣ, дарозмуддат ва ҷорӣ; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо; - идоракунии вақт ва афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - пешбурди баҳисобгирӣ.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварии қатъӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - масъулиятнокӣ; - устувории ахлоқӣ; - риояи этика ва эстетика.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; - омода будан ба сарфи вақт ва сайъю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва берун аз он; - самимӣ барои ғояҳо ва усулҳои нав; - идоракунии худомӯзӣ; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан,омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор); - иштирок дар равандҳои ташаккулёбии пайваста.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; - доштани донишҳо оид ба ҳифзи меҳнат, санитарияи истеҳсолӣ ва беҳдошт барои истифодабарии технологияҳо; - доштани тавоноии ҷисмонии мувофиқ; - риояи техникаи бехатарӣ; - интихоб ва истифодабарии воситаҳои ҳимоявӣ барои бехатарии шахсӣ ва коллектив дар ҷойи корӣ; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва чорабиниҳои зиддисӯхтор ҳангоми кор бо дастгоҳҳои барқӣ; - қоидаҳои ҷудокунӣ ва коркарди пасмондаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ		**ТС 06–3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳал ва батанзимории мунокишаҳоро, ки метавонад дар ҳолатҳои рӯзмарраи корӣ рух диҳад, тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойи кор.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03–1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Муайянсозии ҳолатҳои мунокишавӣ	1.1. Муайянкунии эҳтимоли ***ҳолатҳои рухдиҳии мунокиша*** ва андешидани чораҳои пешгирии он. 1.2. Муайянкунии ***ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоҷон, ҳамкорон*** ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад.	
2. Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ	2.1. Масъулияти ҳалли мунокишаро дар доираи ваколатҳои хеш ба уҳда гирифтан. 2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати мунокишавӣ ва андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф кардани онҳо. 2.3. Истифодаи ***малакаҳои самараноки иртибот*** барои батанзимории мунокиша. 2.4. Пешниҳоди вариантҳои эҳтимолии ҳалли мунокиша. 2.5. Истифодаи ***усулҳои*** маъқули ***батанзимории мунокишаҳо*** барои идоракунии ҳолати мунокишавӣ ва қабули қарори дуруст.	
3. Арзёбии ҳолатҳои мунокишавӣ	3.1. Тартибдиҳии ҳуҷҷат оид ба батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор. 3.2. Муайянкунии ***сабабҳои эҳтимолии мунокишаҳо*** ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи корӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- муайянкунии тафсилот ва сабабҳои мунокиша бо роҳи мушоҳида, пурсуҷӯ ва фаъолона гӯш додан; пайдо намудани ҳалли мушкилиҳои ошкоршуда; - ҳал намудани масъалаҳое, ки сабаби мунокиша мегарданд; - додани тавсияҳо ҷиҳати бартараф кардани мунокишаҳо; - истифода намудани малакаҳои муносиби муошират; - амал кардан тибқи тартиби баррасии шикоятҳо; - шинос шудан бо ҳуҷҷатҳо ва дастурҳо оид ба батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор.
Донишҳои талабшаванда:	- назарияи мунокиша: намуд ва нишонаҳои мунокиша, сабабҳои рухдиҳии онҳо ва ғ.; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳое, ки одамон дар мунокиша мебозанд; - сохти ташкилӣ, маданият ва принсипҳои рафтор дар ҷойи корӣ; - усулҳои маъқули батанзимории мунокишаҳо;

	- талаботи меъёрӣ, истеҳсолӣ ва қонунгузории мувофиқ, марбут ба ҳалли баҳсу мунозира; - қоидаҳо ва тартиби батанзимории мунокиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор; - қоидаҳои одоби муоширати касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиққат; - покизакор; - бовиҷдон; - адолатхоҳ; - мутмаин.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайянкунии ҳолати мунокишавӣ											
1.1. Муайянкунии эҳтимоли ҳолати рухдиҳии мунокиша ва андешидани чораҳои пешгирии он									√		
1.2. Муайянкунии ҳолат, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии муштариён ва ҳамкорон таҳдид кунад ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ									√		
Элементи 2: Ҳалли ҳолатҳои мунокишавӣ											
2.1. Масъулияти ҳалли мунокишаро дар доираи салоҳияти хеш ба уҳда гирифтан									√		
2.2 Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати мунокишавӣ ва андешидани чораҳо ҷиҳати бартараф кардани онҳо									√		

2.3. Истифодаи малакаҳои таъсирбахши иртибот барои ба танзимории мунокиша									√		
2.4. Дар назар доштани эҳтимоли вариантҳои ҳалли муноқиша									√		
2.5. Истифодаи усулҳои маъқули батанзимории муноқишаҳо барои идоракунии ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст									√		
Элементи 3: Арзёбии ҳолатҳои муноқишавӣ											
3.1. Тартибдиҳии ҳуҷҷати батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор									√		
3.2. Муайянсозии сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо ва пешниҳоди тавсия барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи кор									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ба ***“ҳолатҳои рухдиҳии муноқиша”*** марбут аст:	- шикояти мизоҷон/фармоишгарон; - беэҳтиромӣ нисбат ба ҳамкорон/ мизоҷон; - мушкилот ё сифати пасти маҳсулот; - андармонӣ ё иштибоҳ дар таъмини мол; - нофаҳмӣ ё монеаҳои иртиботӣ.
Ҳолатҳое, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоҷ ва ҳамкорон таҳдид намояд:	- шарикони таҳти таъсири моводи наъшаовар ва машрубот; - ашхоси изҳоркунандаи зуроварӣ ё таҳдиди хатар; - ашхоси мусаллаҳ ё беяроқ; - ҳолате, ки одам дигар шахсро меранҷонад; - шариконе, ки риояи оромиро инкор мекунанд.
Ба малакаҳои самараноки иртибот марбут аст:	- бодиққат гӯшдиҳӣ; - методикаи пурсупоси боназокат; - савол додан, аниқ кардани нофаҳмиҳо барои қабули иттилоот ва дарки фаҳмиши мувофиқ; - дигар хел баён ё такрор кардани саволҳо, хоҳиш ва аризаҳо барои мутмаин шудан, дуруст фаҳмидан; - боваринокӣ; - иртиботи ғайришифоҳӣ; - қобилияти возеҳ гуфтан барои фаҳмида шудан.
Ба усули батанзимории муноқишаҳо марбут	- ҳалли мушкилот; - бурдани музокирот;

аст:	- истифодаи малакаҳои муносиби муошират.
Сабабҳои эҳтимолии бавуҷудоии мунокишаҳо	- муошırати дурушт; - набудани иттилоот; - нофаҳмиҳои фарҳангӣ; - набудани ҳамдардӣ; - мушкилот ва вазнинӣ дар ҷойи корӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Такмил додани тахассуси касбӣ	**ТС 07–3/01**
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур натиҷаи малакаҳо, дониш ва муносибатҳои заруриро ҷиҳати рушди тафаккури таҳлилӣ ва эҷодӣ, такмили тахассуси касбӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - зарурияти такмили ихтисоси касбӣ барои азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ ва таҷҳизоти муосир.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - надорад.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Малакаҳоро инкишоф додан, чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан	1.1.Инкишофи малакаҳои ***савол*** додан аз ҳар нуқтаи назар. 1.2.Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо. 1.3.Савол додан ва зери шубҳа гузоштани посухҳои якқолаба. 1.4.Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд. 1.5.Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар.
2. Эҷоди ғояҳои нав, ёфтани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошта	2.1.Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд. 2.2.Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посуххо, зуд ҷудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот. 2.3.Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ. 2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда. 2.5.***Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан.*** 2.6.Ҳалли масъалаҳои гузошта бо ***усули эвристикӣ.*** 2.7.Дарёфти ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудиҳо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо.
3. Инкишофи малакаҳои тафаккури эҷодӣ	3.1.Омӯхтан ва истифодаи ***усулҳои тафаккури эҷодӣ*** барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо. 3.2.Муайянкунии ***масдудкунанда*** (блокатор***)-ҳои тафаккури эҷодӣ.*** 3.3.Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдиҳӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос.

	3.4.Бо дигарон муошират кардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба чигуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ.
4. Инкишофи тахассуси касбӣ	4.1.Омӯхтани ***технологияҳои нав.*** 4.2.Омода будан ба тағйирёбии ***муносибатҳои бозоргонӣ***. 4.3.Омӯхтани ***тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ.***

Малакаҳои талабшаванда:	- инкишоф додани малакаҳои муошират, дар рафти муошират ошкор кардани фикру ғояҳои нав; - муайянсозии саволи асосӣ ва моҳияти мушкилот; - маҳорати саволгузорӣ аз нуқтаҳои мухталиф; - истифода бурдани намудҳои мухталифи тафаккури эҷодӣ; - омӯхтан ва таҳлили доираи васеи иттилоот; - таҳлили моҳияти мавзӯъ; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - омӯзиш ва худбаамалбарории ошкорсозӣ ва бартараф кардани норасоиҳо дар вазъияти муҳити ношинос; - мунтазам такмил додани сифати салоҳиятнокии худ дар муносибати бозоргонӣ; - истифода бурдани ҳам тафаккури эҷодӣ ва ҳам таҳлилӣ; - мунтазам ба пешрафти тамоюлот дар соҳа ва касб таваҷҷуҳ кардан; - мутобиқ будан ба муҳити ивазшаванда; - такмил додани сифати донишҳои худ; - беҳтар кардани на танҳо фаъолияти касбӣ, аз ҷумла муносибати шахсӣ; самаранок кор кардан; - муайян намудани технологияи нав дар самти фаъолият; - кор кардан дар даста ва бо ҳамкорон.
Донишҳои талабшаванда:	- усулҳои тафаккури эҷодӣ ва истифодабарии онҳо; - муайянсозии масдудкунандаҳои (блокатор) тафаккури эҷодӣ; - таъсири тафаккури эҷодӣ ва таҳлилӣ ба одамон, ташкилот, ҷамъият; - усулҳои таровиш (фильтрация) барои коркарди иттилооти гуногун; - тарзҳои васеъкунӣ ва рушди малакаҳои инфиродии тафаккури эҷодӣ; - тарзҳои васеъкунӣ ва пурра намудани дониш ва маҳорати хеш; - усулҳои амаликунии ғояҳои нав; - роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташудаи роҳбарияти корхона/ташкилот; - муносибатҳои инноватсионӣ ба омӯзиш ва тарзи тафаккур; - технологияи инноватсионӣ дар истеҳсолот; - тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос; - технологияи инноватсионӣ ва истифодаи онҳо истеҳсолот; - роҳҳои такмил додани тахассуси касбӣ.
Муносибати	- боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - аз мушкилот наҳаросидан.

талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - боирода; - фаъол.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Малакаҳоро инкишоф додан, чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан											
1.1. Инкишофи малакаи савол додан аз ҳар нуқтаи назар											√
1.2. Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо											√
1.3. Саволгузорӣ намуда, зери шубҳа гузоштани посуххои яккӯлаба											√
1.4. Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд											√
1.5. Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назари хеш											√
Элементи 2: Баровардани ғояҳои нав, ёфтани фикру ғояҳои нав											
2.1. Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд											√

2.2. Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посуххо, зуд ҷудо намудан ва азхуд кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот											√
2.3. Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ											√
2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда											√
2.5. Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан											√
2.6. Ҳалли масъалаҳои гузошта бо усули эвристикӣ											√
2.7. Дарёфти ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудиҳо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо											√
Элементи 3: Инкишофи малакаҳои тафаккури эҷодӣ											
3.1. Омӯхтан ва истифодаи усулҳои тафаккури эҷодӣ барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо											√
3.2. Муайянкунии масдудкунанда (блокатор)-ҳои тафаккури эҷодӣ											√
3.3. Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдиҳӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос											√

3.4. Бо дигарон муоширeт кардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба чӣгуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ											√
Элементи 4: Инкишофи тахассуси касбӣ											
4.1. Омӯхтани технологияҳои нав											√
4.2. Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ											√
4.3. Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Саволҳо метавонанд бошанд:	- Оё кадом ҳудудҳое вуҷуд доранд, ки онро бояд ба назар гирифт? - Оё ғояи нав вуҷуд дорад, ки метавонад ба ин ҳолат орад? - Чӣ тавр ман метавонистам ин масъаларо ҳал кунам? - Оё дигар тарзи иҷрои он вуҷуд дорад? - Дигарон дар ин ҳолат чӣ тарз кӯшиш мекунанд? - Барои ман чӣ лозим аст, то ки онро беҳтар анҷом диҳам? - Ба ман кадом иттилооти иловагӣ зарур аст? - Ба ман чӣ намерасад? Боз чӣ тақозо карда мешавад? - Бо кӣ онро баррасӣ кунам? - Барои чӣ чунин рух дода истодааст?
Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикона фикру андеша намудан –*ифода мекунад*:	- тафаккури индуктивӣ- вақте ки дар асоси як ё якчанд далелҳои хусусӣ ва мушоҳида ҷамъбаст мекунем, қоидаҳои умумӣ мебарорем; - тафаккури дедуктивӣ – усули тафаккур, ки натиҷаи он хулосаи мантиқӣ буда, дар он хулосаи ҷузъӣ аз умумӣ бароварда мешавад; - тафаккури диалектикӣ - кӯшиши якҷояшавии ақидаҳо/мушоҳидаҳои ба ҳам муқобил ё ихтилофиро тавсиф менамояд.
Усули эвристикӣ–ин:	- эҳтимоли нисбатан беҳтари стратегия ва тактикаи фаъолияти инсон - ҳалкунандаи масъалаҳои эҷодӣ, яъне дар раванди ҳал намудани масъалаҳои муайян чӣ кор кунад ва дар ин сурат чӣ тавр амал кардан зарур аст.
Ба ***усули тафаккури эҷодӣ***- марбутанд:	- хуҷуми зеҳнӣ; - пайдарҳамии амал; - ёрии шабакаи иҷтимоӣ; - ҳаматарафа тасаввур ва андешаронӣ кардан; - бозиҳои зеҳнӣ;

	- инъикоси мутобиқатӣ; - истифодаи маҷоз ва қиёс (аналог) - ҳо; - доираи назар; - визуаликунонӣ.
Масдудкунандаҳои тафаккури эҷодӣ мешаванд:	- фарҳангӣ; - эҳсосотӣ; - зеҳнӣ; - атрофиён; - оила; - ғоя ва тасаввуроти мо он аст, ки мо чӣ гуна бояд рафтор намоем; - фишоровариии ҳамсолон; - пешгирии таваккал.
Мафҳуми ***технологияи нав*** – ин:	- тағйирёбии технологияи истеҳсолоти таҷҳизот, яъне пешрафти техникии истифодаи технологияи иттилоотӣ, мавод ва ашёи нави таъминкунандаи сатҳи баланди маҳсулоти истеҳсолшаванда, дигаргуншавии муносибати корманд ба кори худ.
Муносибатҳои бозоргонӣ – ин:	- муносибатҳои ташаккулёфтаи иқтисодии байни истеҳсолкунанда, савдогар, харидор, истифодабарандагони мол ва хизматрасонӣ, мақомоти идоракунии давлатӣ ва маҳаллӣ оид ба мубодила, тақсимоти мол ва хизматрасонӣ, ҳавасмандӣ ба рушди рақобат.
Тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ –ин:	- муносибати навгонии на танҳо тағйирдиҳандаи симои тафаккури шахсӣ, балки муносибат ба таълим, ба ҳар гуна кор дар ҷомеъа, қобилияти фавран арзёбии ҳолат дар ҳар гуна муҳит, интихоби варианти беҳтарини амалкунӣ дар асоси таҷрибаи донишҳои нав мебошад.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳидҳои салоҳият
Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна	**ТВ 02-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муошират шифоҳӣ ва хаттиро ҳангоми иҷрои корҳо тавсиф менамояд. Ҳангоми муошират бо мизоҷон/фармоишгарон одоби муошират риоя карда мешавад.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: – дар ҳама минтақаҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон/фармоишгарон; - ТВ 02–2/01 Муошират кардан ба забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муошират кардан бо ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон	1.1. Истифодаи изҳори хушмуомилагии мувофиқ ҳангоми муошират бо ҳамкорон. 1.2. Пешниҳоди иттилооти заминавӣ, воқеӣ, шарҳи мушкилот, сабабҳои он ва маъзаратхоҳӣ ҳангоми зарурат. 1.3. Истифода бурдани ибораҳои оддӣ ҳангоми гуфтугӯ бо ҳамкорон. 1.4. Пешниҳоди тавсияҳо, дастурҳои оддӣ дар ҷойи кор оид ба масъалаҳои ҷорӣ.

2. ***Муошират*** кардан бо ҳамкорон ***барои иҷрои корҳои рӯзмарра*** дар ҷойи кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, иборaҳо, хитобҳо барои нигоҳдории муошират. 2.2. Истифодаи истинод (ссылки), эзоҳот, маводи мушаххас ва усулҳои дидорӣ (визуалӣ) барои нигоҳдории муошират. 2.3. Номбар кардани номгӯи асбоб ва таҷҳизот.
3. Маслиҳат ва дастурдиҳӣ ба ҳамкорон ва зертобеон	3.1. Таъмини ***иттилоот ва дастурдиҳии*** возеҳ, мухтасар ва пайдарҳам. 3.2. Нигоҳ доштани муошират бо истифодаи ибора ва саволҳои мантиқан алоқаманд. 3.3. Фаҳмидан ва фаҳмондани аҳамияти аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда ва ишораткунанда ба ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон.

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои робитавӣ ва байнишахсӣ барои таъмини муносибати мусбат ва хушмуомилагӣ бо ҳамкорон; - муошират кардан шифоҳӣ ва хаттӣ дар мавзӯи касбӣ ва рӯзмарра; - тарҷумаи матнҳои самти касбидошта (бо истифодаи луғат); - мунтазам мукаммал додани захираи луғавӣ барои такмил додани нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ; - истифода бурдани калимаҳои асосӣ, ибора, пешниҳод, захираҳои луғавии барои интиқоли маълумот, вақт, ҷой, фосила, хоҳишмандӣ, дастурҳо барои қонеъ гардонидани талаботи умумии ҳамкорон; - риоя кардани ишора ва аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда.
Донишҳои талабшаванда:	- воҳидҳои лексикии самти касбидошта; - грамматика барои хондани тарҷумаи (бо луғат) матнҳои хориҷии самти касбидошта; - аҳамияти аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда ва ишорадиҳанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - боадаб; - ташаббускор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи1: Муошират кардан бо ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон											
1.1. Истифодаи изҳори хушмуомилагии мувофиқ				√							

ҳангоми муошират бо ҳамкорон											
1.2. Пешниҳоди иттилооти заминавӣ, воқеӣ, шарҳи мушкилот, сабабҳои он ва маъзаратхоҳӣ ҳангоми зарурат				√							
1.3. Истифода бурдани ибораҳои оддӣ ҳангоми гуфтугӯ бо ҳамкорон				√							
1.4. Пешниҳоди тавсияҳо, дастурҳои оддӣ дар ҷойи кор оид ба масъалаҳои ҷорӣ				√							
Элементи 2: ***Муошират*** кардан бо ҳамкорон ***барои иҷрои корҳои рӯзмарра*** дар ҷойи кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳо, хитобҳо барои нигоҳдории муошират				√							
2.2. Истифодаи истинод (ссылки), эзоҳот, маводи мушаххас ва усулҳои дидорӣ (визуалӣ) барои нигоҳдории муошират				√							
2.3. Номбар кардани номгӯи асбоб ва таҷҳизот				√							
Элементи 3: Маслиҳат ва дастурдиҳӣ ба ҳамкорон ва зертобеон											
3.1. Таъмини ***иттилоот ва дастурдиҳии*** возеҳ, мухтасар ва пайдарҳам.				√							
3.2. Нигоҳ доштани муошират бо истифодаи ибора ва саволҳои мантиқан алоқаманд.				√							
3.3. Фаҳмидан ва фаҳмондани аҳамияти аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда ва ишораткунанда ба ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Муошират барои иҷрои корҳои рӯзмарра:	- гуфтугӯ бо телефон; - қабули иттилоот; - мукотиба; - пешниҳоди иттилооти оддӣ ҷиҳати иҷрои кор;

	- посух додан ба саволҳои оддии ба кор алоқаманд.
Иттилоот:	- нақшаҳо, аломатҳо, диаграммаҳо, намудҳои таҷҳизот; - аломатҳои иттилоотӣ барои расонидани ёрӣ; - брошураҳо бо забони муайян навишташуда; - трендҳои байналхалқӣ, овезаҳо.
Дастурамалҳо:	- дастурамали вазифавӣ бо забони хориҷӣ; - дастурамал оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - дастурамал оид ба истифодабарии таҷҳизот ва асбобҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон	**TI 4221-09-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди бастани шартномаи тарафайн бо шарикон ва мизоҷон ҷиҳати ташкил намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ бо назардошти риояи тартиботи дохилӣ ва санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон вобаста ба пешбурди фаъолияти сайёҳӣ ва пешниҳоди сайёҳат/тур.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-06-2/01 Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Бастани шартнома бо шарикон	1.1. Интихоб намудани ***шарикони мувофиқ.*** 1.2. Омода намудани лоиҳаи шартномаи ҳамкорӣ. 1.3. Мувофиқа намудани уҳдадориҳои тарафҳо бо шарикон. 1.4. Ба расмият даровардани шартномаи тарафайн бо шарикон. 1.5. Хабардор намудани шарикон дар ***ҳолатҳои ғайричашмдошт (форс-мажор).***
2. Бастани шартнома бо мизоҷон	2.1. Дарёфти мизоҷон ва пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳат. 2.2. Ҷамъоварӣ намудани ҳуҷҷатҳои лозимаи мизоҷ барои бастани шартнома. 2.3. Омода намудани шартнома бо назардошти эҳтиёҷоти мизоҷ ва мувофиқа намудани он бо роҳбарият. 2.4. Ба тасвиб расонидани шартнома ва пешниҳоди он ба мизоҷ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани талаботи дохилии ширкат/ташкилот; - риоя намудани одоби касбӣ; - кор кардан бо технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ; - кор кардан бо ҳуҷҷатҳо; - шинос шудан бо санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти соҳаи сайёҳӣ; - ба назар гирифтани талабот ва эҳтиёҷоти мизоҷон/сайёҳон; - истифода намудани шабакаҳои иҷтимоӣ; - кор кардан бо барномаҳои компютерӣ; - пешниҳод намудани ғояҳо (идеяҳо).

Донишҳои талабшаванда:	- саводнокии молиявӣ оид ба ҳисобдорию ҳисоббаробаркунӣ, қабул ва интиқоли маблағҳо; - санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ташвиқу тарғиб (реклама), ТИК, ҳуқуқи истеъмолкунандагон, сарҳадот ва гумрук; - санадҳои меъёрию ҳуқуқии байналмилалии аз ҷониби Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофгардида дар соҳаи сайёҳӣ; - муқаррароти асосии санадҳои қонунгузорӣ ва меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба соҳаи сайёҳӣ; - маълумоти зарурӣ оид ба намудҳои хазматрасониҳои ширкатҳо; - талабот ҷиҳати омода намудани шартномаи ҳамкорӣ; - тартибот ва марҳилаҳои бастани шартномаҳои корӣ; - қоидаҳо ва тартиби ба роҳ мондани робитаҳои корӣ бо ширкатҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодиққат; - масъулиятнок; - боваринок; - хушгуфтор; - эҷодкор; - бомуошират;

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Бастани шартнома ба шарикон											
1.1. Интихоб намудани ***шарикони мувофиқ***								√			
1.2. Омода намудани лоиҳаи шартномаи ҳамкорӣ		√									
1.3. Мувофиқа намудани уҳдадориҳои тарафҳо бо шарикон				√							
1.4. Ба расмият даровардани шартномаи тарафайн бо шарикон				√							

1.5. Хабардор намудани шарикон дар ***ҳолатҳои ғайричашмдошт (форс-мажор)***				√					√		
Элементи 2: Бастани шартнома бо мизоҷон											
2.1. Дарёфти мизоҷон ва пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳат		√		√							
2.2. Ҷамъоварӣ намудани ҳуҷҷатҳои лозимаи мизоҷ барои бастани шартнома		√		√							
2.3. Омода намудани шартнома бо назардошти эҳтиёҷоти мизоҷ ва мувофиқа намудани он бо роҳбарият		√		√							
2.4. Ба тасвиб расонидани шартнома ва пешниҳоди он ба мизоҷ		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Шарикони мувофиқ - инҳоянд:	- меҳмонхонаҳо; - ширкатҳои фурӯши чиптаҳо; - таъминкунандагони хизматрасонии тарҷумонӣ; - таъминкунандагони хизматрасонии нақлиётӣ; - мақомотҳои давлатӣ ва ғайра.
Ҳолатҳои ғайричашмдошт (форс-мажор) метавонанд чунин бошанд:	- ҳодисаи пешгӯинашаванда (масалан, офатҳои табиӣ, эпидемия, ҷанг, тағйирёбии қурби асъор, вазъи сиёсӣ дар минтақа ва ҷаҳон), ки ба иродаи тарафҳо вобаста нест.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ	**TI 4221-10-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди интихоб ва ташкили бастаҳои сайёҳии виртуалиро бо назардошти дигаргуниҳои барномаҳои намоишӣ ва охирин тағйирот дар мавзеъҳои интихобшудаи сайёҳӣ бе ҳузури ҷисмонии мизоҷон ба таври интерактивӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ташкили сайёҳатҳои виртуалӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - TC 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-06-2/01 Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон; - TI 4221-09-3/01 Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Интихоб кардани хизматрасониҳо (сервис)	1.1. Дарёфт намудани ***сайёҳатҳои виртуалӣ вобаста ба ҳар як самт.***

барои сохтани ***сайёҳатҳои виртуалӣ*** ва татбиқи онҳо	1.2. Ҳамкорӣ намудан бо ***ширкатҳои ташкилкунандаи сайёҳати виртуалӣ.*** 1.3. Пешниҳод намудани харитаи мувофиқи сайёҳат ба шарикон вобаста ба омода намудани сайёҳатҳои виртуалӣ.
2. Ба фурӯш мондани сайёҳатҳои виртуалӣ	2.1. Ташкил намудани рекламаҳо оид ба сайёҳатҳои виртуалӣ. 2.2. Пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳатҳои виртуалӣ ба мизоҷон. 2.3. Роҳандозӣ намудани низоми одии пардохти хизматрасонии сайёҳатҳои виртуалӣ. 2.4. Амалӣ намудани сайёҳатҳои виртуалӣ. 2.5. Ҷамъоварӣ кардани фикру андешаҳои мизоҷон вобаста ба сайёҳати виртуалӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - кор кардан бо технологияи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ; - муайян намудани технологияи нав дар самти фаъолият; - истифода намудани шабакаҳои иҷтимоӣ; - кор кардан бо барномаҳои компютерӣ; - пешниҳод намудани ғояҳо (идеяҳо); - кор кардан дар даста ва бо ҳамкорон; - шинос шудан бо санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти соҳаи сайёҳӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- саводнокии таърихи кишвар ва ҷаҳон; - маълумоти зарурӣ оид ба ҷуғрофия ва хусусиятҳои минтақаҳо; - усулҳои ***беҳтарсозии хизматрасониҳои виртуалӣ***; - омӯхтан ва таҳлили доираи васеи иттилоот; - дуруст расонидани иттилоот; - технологияи инноватсионӣ ва истифодаи онҳо дар истеҳсолот; - ҷалб намудани муштариён барои фурӯши бастаҳои сайёҳатҳои виртуалӣ; - роҳҳои такмил додани тахассуси касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - масъулиятнок; - меҳнатдӯст; - эҷодкор; - мушоҳидакор; - ташкилотчӣ; - бомуошират;

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Интихоб кардани хизматрасониҳо (сервис) барои сохтани ***сайёҳатҳои виртуалӣ*** ва татбиқи онҳо											
1.1. Дарёфт намудани ***сайёҳатҳои виртуалӣ вобаста ба ҳар як самт***								√			
1.2. Ҳамкорӣ намудан бо ***ширкатҳои ташкилкунандаи сайёҳати виртуалӣ***				√							
1.3. Пешниҳод намудани харитаи мувофиқи сайёҳат ба шарикон вобаста ба омода намудани сайёҳатҳои виртуалӣ				√							
Элементи 2: Ба фурӯш мондани сайёҳатҳои виртуалӣ											
2.1. Ташкил намудани рекламаҳо оид ба сайёҳатҳои виртуалӣ		√		√							
2.2. Пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳатҳои виртуалӣ ба мизоҷон		√		√							
2.3. Роҳандозӣ намудани низоми одии пардохти хизматрасонии сайёҳатҳои виртуалӣ		√		√							
2.4. Амалӣ намудани сайёҳатҳои виртуалӣ		√		√							
2.5. Ҷамъоварӣ кардани фикру андешаҳои мизоҷон вобаста ба сайёҳати виртуалӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Сайёҳатҳои виртуалӣ – ин:	- сайёҳати фосилавии муосир, яъне виртуалӣ буда, бо истифода аз барномаҳои махсуси комптерӣ сохта ва амалӣ карда мешавад.

Сайёҳатҳои виртуалӣ вобаста ба ҳар як самт – ин:	- осорхонаҳо; - мамнӯъгоҳҳо (заповедник); - мавзеъҳои сайёҳӣ, ҷойҳои таърихӣ ва ғ.
Шариконе, ки ҷиҳати ташкили сайёҳати виртуалӣ мусоидат менамоянд:	- ассотсиатсияҳои туризм; - ширкатҳои технологӣ (IT); - ширкатҳои сайёҳии ватанӣ; - таъминкунандагони барномаҳои интерактивӣ; - муассисаҳои дахлдори давлатӣ ва ғайра.
Усулҳое, ки барои беҳтарсозии хизматрасониҳои виртуалӣ мусоидат менамоянд:	- ба инобат гирифтани тағйиротҳо дар мавзеъҳое, ки дар сайёҳатҳои виртуалӣ оварда шудаанд; - дар назар доштани талаботи стандартҳои байналмилалӣ зимни пешниҳоди сайёҳатҳои виртуалӣ; - такмил додани барномаи хизматрасонии сайёҳатҳои виртуалӣ дар заминаи ташаккули барномаҳои таъминотӣ; - ҷамъоварӣ ва татбиқи фикру ғояҳо (идея) – и мизоҷон оид ба хизматрасонии сайёҳати виртуалӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳал намудани масъалаҳои молиявӣ дар раванди кор	**TI 4221-11-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муносибатҳои молиявӣ, ки дар ҷараёни фаъолияти молиявию хоҷагидории агентҳои сайёҳӣ ба вуҷуд меоянд, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ташкили пардохто байни агентҳои сайёҳӣ бо мизоҷон ва шарикон.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-09-3/01 Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон; - TI 4221-10-3/01 Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Кор кардан бо фармоишҳои мизоҷон	1.1. Қабул кардани фармоишҳо барои хизматрасонии бастаи сайёҳат. 1.2. Додани машварат ва расонидани ёрии иттилоотӣ ба мизоҷон вобаста ба амалисозии бастаи сайёҳат. 1.3. Мувофиқа намудани шартҳои иҷрои фармоиш дар доираи ризоияти тарафҳо. 1.4. Бастани шартномаҳо бо мизоҷон барои расонидани хизматрасониҳои бастаи сайёҳат.
2. Ҳисоббаробаркунӣ барои хизматрасониҳои бастаи сайёҳат	2.1. Нишон додани ***номгӯи хизматрасониҳо*** ва нархномаи онҳо дар алоҳидагӣ. 2.2. Муаяйн намудани уҳдадориҳои тарафҳо зимни барасмиятдарории шартномаи хизматрасониҳо. 2.3. Муайян намудани мӯҳлати ҳисоббаробаркунӣ. 2.4. Муайян намудани асъори пардохт. 2.5. Муайян намудани ҷазо барои пардохтҳои деркардашуда. 2.6. Қабул намудани пардохтҳо аз мизоҷон тариқи ғайринақдӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани меъёрҳои одоби касбӣ; - риоя намудани фарҳанги муошırати байнишахсӣ ва корӣ;

	- ҷалб намудани сайёҳон барои фурӯши бастаҳои сайёҳат (тур-пакетҳо); - қабул кардан ва ба расмият даровардани фармоиш ба барномаи бастаи сайёҳат; - муайян намудани намуди фармоиши сафар; - додани машварати инфиродӣ ба мизоҷон оид ба қоидаҳои қабул ва мавзуи фармоиш; - ислоҳ кардани муҳлатҳо ва шартҳои иҷрои фармоишҳо; - хабардор намудани мизоҷон дар бораи тағйир ёфтани параметрҳои фармоиш; - ба расмият даровардани фармоиш барои сайёҳат, пешбурди ҳуҷҷатҳои мувофиқ тибқи фармоиш; - бастани шартнома ва риоя намудани шартҳои он; - амалӣ намудани пардохтҳои ғайринақдӣ бо мизоҷон ва шарикон; - кор кардан бо махзани маълумотҳои мизоҷон ва нигоҳдории минбаъдаи онҳо.
Донишҳои талабшаванда:	- асосҳои саводнокии молиявӣ ва иқтисодӣ; - тартиби бастани шартномаҳо оид ба бастаи сайёҳат; - қоидаҳои барасмиятдарории ҳуҷҷатҳои молиявӣ; - муқаррароти асосии санадҳои қонунгузорӣ ва меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба танзимкунандаи соҳаи сайёҳӣ; - усулҳои коркарди иттилоот бо истифода аз воситаҳои муосири техникии алоқа ва иртибот, бехатарии рақамӣ; - сиёсати нархгузории хизматрасониҳои асосӣ ва иловагии сайёҳӣ; - равоншиносӣ ва принсипҳои фурӯш; - тартиби истифодаи самараноки технологияи иттилоотӣ; - методикаи ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили иттилоот; - талабот ба тартибдиҳӣ ва баҳисобгирии фармоишҳо дар сайёҳат; - тартиби махфӣ нигоҳ доштани маълумотҳои шахсии мизоҷон.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - мушоҳидакор; - бомуошират; - бомасъулият; - таҳаммулпазир; - хушмуомила; - боваринок; - боҷуръат; - чобукӣ.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамой (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Кор кардан бо фармоишҳои мизоҷон											
1.1. Қабул кардани фармоишҳо барои хизматрасонии бастаи сайёҳат	√										
1.2. Додани машварат ва расонидани ёрии иттилоотӣ ба мизоҷон вобаста ба амалисозии бастаи сайёҳат	√										
1.3. Мувофиқа намудани шартҳои иҷрои фармоиш дар доираи ризоияти тарафҳо	√										
1.4. Бастани шартномаҳо бо мизоҷон барои расонидани хизматрасониҳои бастаи сайёҳат	√										
Элементи 2: Ҳисоббаробаркунӣ барои хизматрасониҳои бастаи сайёҳат											
2.1. Нишон додани ***номгӯи хизматрасониҳо*** ва нархномаи онҳо дар алоҳидагӣ	√										
2.2. Муаяйн намудани уҳдадориҳои тарафҳо зимни барасмиятдарории шартномаи хизматрасониҳо	√										
2.3. Муайян намудани мӯҳлати ҳисоббаробаркунӣ	√										
2.4. Муайян намудани асъори пардохт	√										
2.5. Муайян намудани ҷазо барои пардохтҳои деркардашуда	√										

2.6. Қабул намудани пардохтҳо аз мизоҷон тариқи ғайринақдӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Номгӯи хизматрасониҳо:	- хусусият, давомнокӣ, хизматрасонии меҳмонхонаҳо, воситаҳои нақлиётӣ, чиптаҳои ҳавопаймои омаду рафт, мушоият дар хатсайр, пардохти маслиҳатҳо, андозҳо ва пардохтҳо барои хизматрасонӣ ва ғайра.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Интихоб намудани сайёҳатҳо ва ба фурӯш мондани онҳо	**ТI 4221-12-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди интихоб ва ба фурӯш баровардани сайёҳатҳоро ҳамчун қисми таркибии фаъолияти мунтазами агентҳои сайёҳӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми интихоб ва ба фурӯш мондани сайёҳатҳо	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - ТI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - ТI 4221-09-3/01 Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон; - ТI 4221-10-3/01 Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Интихоб намудани сайёҳатҳои мувофиқ	1.1. Дарёфт намудани сайёҳатҳои мувофиқ бо нархҳои дастрас. 1.2. Интихоб намудани сайёҳатҳо аз шарикони боэътимод. 1.3. Интихоб намудани сайёҳатҳо бо назардошти самтҳои бехатари ҳаракат. 1.4. Интихоб намудани сайёҳатҳо бо назардошти ғояҳо (идея) ва пешниҳодҳои мизоҷон. 1.5. Интихоб намудани сайёҳатҳои минтақаҳои диданибоб ва аз ҷиҳати таърихию фарҳангӣ машҳури кишвар. 1.6. Дохил намудани хатсайрҳои иловагӣ ба сайёҳатҳо ҷиҳати ҳавасмандсозии мизоҷон.
2. Ба фурӯш мондани сайёҳатҳо бо назардошти талаботи бозори хизматрасонии сайёҳӣ	2.1. Ба фурӯш мондани бастаҳои сайёҳатҳо дар сомонаи расмии ширкат, ***шабакаҳои иҷтимоӣ.*** 2.2. Ҷалб намудани шумораи зиёди обуначиён дар шабакаҳои иҷтимоӣ. 2.3. Ба фурӯш мондани сайёҳатҳои такмилдодашуда ва ба ин восита ташвиқу тарғиб намудани мавзеҳои сайёҳӣ. 2.4. Ба фурӯш мондани сайёҳатҳо бо роҳи эълон намудани тахфифҳо ва аксияҳо. 2.5. Пешниҳод намудани якчанд намудҳои бастаҳои сайёҳатҳо барои фурӯш.

Малакаҳои талабшаванда:	- истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ ҷиҳати дарёфт ва интихоб намудани сайёҳатҳои мувофиқ; - риоя намудани фарҳанги муоширати байнишахсӣ ва корӣ; - ҷалб намудани муштариён барои фурӯши бастаҳои сайёҳат (тур-пакетҳо);

	- истифода намудани забонҳои хориҷӣ (русӣ ва англисӣ) зимни муошират бо мизоҷони хориҷӣ; - таъмини маълумотҳои дақиқ вобаста ба хатсайрҳо, бастаҳои сайёҳат ва мавзеҳои сайёҳӣ зимни гуфтушунид бо мизоҷон ва шарикон; - коркард намудани сайёҳатҳо ва ба фурӯш мондани вариантҳои мувофиқ; - истифода намудани усулҳои ба фурӯш гузоштани сайёҳатҳо бо истифода аз телефон, интернет, шабакаҳои иҷтимоӣ, почтаҳои электронӣ ва дигар воситаҳо. - кор кардан бо шарикон ва операторҳои сайёҳӣ ҷиҳати интихоб ва мукаммалсозии сайёҳатҳо. - ба расмият даровардани шартномаҳо ҳангоми фурӯши сайёҳатҳо; - амалӣ намудани пардохтҳои ғайринақдӣ бо мизоҷон ва шарикон; - баланд бардоштани сатҳи тахассус бо роҳи гузаштан аз курсҳо ва омӯзишҳои такмили ихтисос;
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои қабули мизоҷон ва роҳандозии алоқаи байнифардӣ; - усулҳои ҷалбсозии мизоҷон бо роҳи ташвиқу тарғиби сайёҳатҳо; - қоидаҳои нархгузории хизматрасониҳо; - асосҳои саводнокии молиявӣ; - муқаррароти асосии санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ дар соҳаи сайёҳӣ; - принсипҳои интихоб ва фурӯш; - маълумоти кофӣ вобаста ба таъриху фарҳанг ва хатсайрҳои мавҷуда; - таъмини амнияти маълумотҳои шахсии мизоҷон; - эҳтиёткорӣ зимни интихоби хастайрҳо ва мавзеҳои сайёҳӣ; - тартиби истифодабарии барномаҳои муҳофизавӣ дар сомона ва шабакаҳои фурӯши сайёҳатҳо; - ***маълумот дар бораи сайёҳатҳои дар фурӯш гузоштašуда;*** - тартиби муосири пардохтҳои электронӣ ва пешниҳоди саривақтии маълумотҳо ба мизоҷон.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - дорои хотираи хуб; - мушоҳидакор; - хушмуомила; - масъулиятнок; - иҷрокунанда; - боҷуръат; - эҷодкор; - хушгуфтор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Интихоб намудани сайёҳатҳои мувофиқ											
1.1. Дарёфт намудани сайёҳатҳои мувофиқ бо нархҳои дастрас											√
1.2. Интихоб намудани сайёҳатҳо аз шарикони боэътимод											√
1.3. Интихоб намудани сайёҳатҳо бо назардошти самтҳои бехатари ҳаракат											√
1.4. Интихоб намудани сайёҳатҳо бо назардошти ғояҳо (идея) ва пешниҳодҳои мизоҷон											√
1.5. Интихоб намудани сайёҳатҳои минтақаҳои диданибоб ва аз ҷиҳати таърихию фарҳангӣ машҳури кишвар											√
1.6. Дохил намудани хатсайрҳои иловагӣ ба сайёҳатҳо ҷиҳати ҳавасмандсозии мизоҷон											
Элементи 2: Ба фурӯш мондани сайёҳатҳо бо назардошти талаботи бозори хизматрасонии сайёҳӣ											
2.1. Ба фурӯш мондани бастаҳои сайёҳатҳо дар сомонаи расмии ширкат, ***шабакаҳои иҷтимоӣ***											√
2.2. Ҷалб намудани шумораи зиёди обуначиён дар шабакаҳои иҷтимоӣ											√
2.3. Ба фурӯш мондани сайёҳатҳои такмилдодашуда ва ба ин восита ташвиқу тарғиб											√

намудани мавзеҳои сайёҳӣ											
2.4. Ба фурӯш мондани сайёҳатҳо бо роҳи эълон намудани тахфифҳо ва аксияҳо											√
2.5. Пешниҳод намудани якчанд намудҳои бастаҳои сайёҳатҳо барои фурӯш											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маълумот дар бораи сайёҳатҳои дар фурӯш гузошташуда:	- маълумот дар бораи хатсайрҳо, мавзеҳои банақшагирифташуда, муҳлати сайёҳат, нархнома, маконҳои истиқоматию истироҳатӣ, чиптаҳои ҳавопаймоии рафту омад, воситаҳои нақлиётӣ ва ғайраҳо.
Шабакаҳои иҷтимоӣ:	- саҳифаи расмии ширкат дар интернет, инстаграм, телеграм, фейсбук, Tiktok, вконтакте ва ғайра.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо ҷиҳати беҳтарсозии онҳо	**TI 4221-13-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди арзёбии сайёҳатҳоро бо мақсади беҳтарсозии хизматрасониҳои сайёҳӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми арзёбии сайёҳатҳо ба воситаи таҳлили камбудиҳо ва таҳияи тавсияҳо барои беҳтарсозии ташкили минбаъдаи хизматрасониҳо	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-10-3/01 Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ; - TI 4221-12-3/01 Интихоб намудани сайёҳатҳо ва ба фурӯш мондани онҳо.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо	1.1. Гирифтани маълумот вобаста ба макон ва шароити баргузории сайёҳатҳо. 1.2. Таъмин намудани сайёҳатҳо дар хатсайрҳои эътимоднок ва бехатар. 1.3. Ба роҳ мондани сайёҳатҳои босифат ва бароҳат (бо назардошти парвозҳо, ҳаракат дар самтҳои хатсайр, ҷои истиқомат, истироҳат ва ғ). 1.4. Татбиқ намудани сайёҳатҳо дар ***минтақаҳои махсус.*** 1.5. Қонеъ намудани талаботи мизоҷон зимни расонидани хизматрасониҳои сайёҳӣ.
2. Беҳтар намудани сайёҳатҳо бо назардошти тавсияҳо, ғояҳо (идея) ва талаботи мизоҷон	2.1. Беҳтар намудани сайёҳатҳо ва ба талаботи мизоҷон ҷавобгу намудани хизматрасониҳо. 2.2. Ба фурӯш баровардани сайёҳатҳои диққатҷалбкунанда ва ба ин васила ҷамъоварии ғояҳо (идея) ва тавсияҳои мизоҷон. 2.3. Пешниҳод намудани хизматрасониҳои иловагӣ ҷиҳати беҳтарсозии сайёҳатҳо.

	2.4. Тақвият додани муносибатҳо бо мизоҷони эҳтимолӣ. 2.5. Пешниҳод намудани тахфифҳо ва хизматрасониҳои алоҳида тибқи талаботи мизоҷон.

Малакаҳои талабшаванда:	- истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ бо мақсади ташвиқу тарғиби сайёҳатҳо; - андешидани чораҳои иловагӣ барои ***беҳтарсозии сайёҳатҳо;*** - ба инобат гирифтани ғояҳо (идея) ва тавсияҳои мизоҷон вобаста ба сайёҳатҳо; - ташкил намудани сайёҳатҳо дар хатсайр ва минтақаҳои серталаб; - пешниҳод намудани ***ғояҳо (идея) ва тавсияҳо вобаста ба талаботи мизоҷон;*** - ба роҳ мондани ҳамкориҳои мустақим бо тарафҳои манфиатдор; - пайдо намудани ***ғояҳо ва тавсияҳои нав;*** - қабул намудани ғояҳо (идея), тавсияҳо ва талаботи мизоҷон ба таври шифоӣ ва хаттӣ (ба воситаи телефон ва сомонаҳо); - кор кардан бо роҳбаладон, ширкатҳои ҳамлу нақл ва меҳмонхонаҳо ҷиҳати назорат намудани таъмини саривақтии хизматрасониҳои сайёҳатҳо; - пешгирӣ намудани ҳолатҳои нохӯш бо роҳи гузаронидани корҳои фаҳмондадиҳӣ пеш аз баромадан ба сайёҳат; - васеъ намудани хизматрасониҳо дар сайёҳатҳо; - беҳтар намудани сайёҳатҳо бо назардошти талаботи мизоҷони дохилию хориҷӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- тартиби амалисозии ғояҳо (идея) ва тавсияҳои мизоҷон; - усулҳои амаликунии ғояҳои нав; - қоидаҳои бехатарӣ, дастурҳо оид ба бехатарии сайёҳон; - олами набототу ҳайвоноти минтақа, ки барои саломатӣ ва ҳаёт хавфноканд; - хадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - рақамҳои тамос барои хадамоти маҳаллии фавқулодда ва сафоратхонаҳо; - усулҳои таъмини амнияти маълумотҳои шахсии мизоҷон; - қоидаҳои рафтор ҳангоми ҳолатҳои фавқулодда; - хусусиятҳои ҳифз ва истифода намудани минтақаҳои табиӣ ва объектҳои махсус муҳофизатшаванда; - оид ба мамнӯъгоҳҳои табии давлатӣ ва боғҳои миллӣ, боғҳои табиӣ ва мамнӯъгоҳҳои давлатии табиӣ; - оид ба ёдгориҳои табиат, боғҳои дендрологӣ ва боғҳои ботаникӣ; - оид ба маҳалҳои солимгардонӣ ва курортҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - боҷуръат; - эҷодкор; - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиққат; - боирода.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо											
1.1. Гирифтани маълумот вобаста ба макон ва шароити баргузории сайёҳатҳо				√							
1.2. Таъмин намудани сайёҳатҳо дар хатсайрҳои эътимоднок ва бехатар				√							
1.3. Ба роҳ мондани сайёҳатҳои босифат ва бароҳат (бо назардошти парвозҳо, ҳаракат дар самтҳои хатсайр, ҷои истиқомат, истироҳат ва ғ)				√							
1.4. Татбиқ намудани сайёҳатҳо дар ***минтақаҳои махсус***				√							
1.5. Қонеъ намудани талаботи мизоҷон зимни расонидани хизматрасониҳои сайёҳӣ				√							
Элементи 2: Беҳтар намудани сайёҳатҳо бо назардошти тавсияҳо, ғояҳо (идея) ва талаботи мизоҷон											
2.1. Беҳтар намудани сайёҳатҳо ва ба талаботи мизоҷон ҷавобгу намудани хизматрасониҳо								√			
2.2. Ба фурӯш баровардани сайёҳатҳои диққатҷалбкунанда ва ба ин васила								√			

ҷамъоварии ғояҳо (идея) ва тавсияҳои мизоҷон												
2.3. Пешниҳод намудани хизматрасониҳои иловагӣ ҷиҳати бехтарсозии сайёҳатҳо								√				
2.4. Тақвият додани муносибатҳо бо мизоҷони эҳтимолӣ								√				
2.5. Пешниҳод намудани тахфифҳо ва хизматрасониҳои алоҳида тибқи талаботи мизоҷон								√				

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Минтақаҳои махсус – ин:	- боигариҳои табиӣ, манзараҳои дилрабо, осори таърихӣ ва мероси фарҳангӣ.
Ғояҳо (идея) ва тавсияҳо вобаста ба талаботи мизоҷон метавонад пайдо шаванд:	- вобаста ба вақти рафту омад, муҳлати гирифтани визаҳо, фармоиш додани воситаҳои нақлиёти махсус барои шароити сайёҳати кӯҳӣ, меҳмонхонаҳои 4 ва 5 ситора, худдорӣ намудан аз боздиди мавзеҳои хатарзо, минтақаҳои осебпазир аз офатҳои табиӣ дар фаслҳои муайяни сол, мавзеҳое, ки дар оянда дар сайёҳатҳо бояд ворид намуда, ҷорӣ намудани хизматрасониҳои иловагӣ дар хатсайрҳои ғайриаҳолинишин, нархномаҳо ва ғ.
Ғояҳо ва тавсияҳои навро аз куҷо бештар метавон пайдо:	- саҳифаи расмии ширкат, шабакаҳои иҷтимоӣ, почтаҳои электронӣ, зимни ҳамсуҳбат шудан бо телефон ва ғ.
Барои беҳтарсозии сайёҳатҳо инҳо заруранд:	- алоқаи пайваста бо сайёҳон, роҳбаладон, шарикон ва муассисаҳои давлатии соҳавӣ, эҳтиром ба ғояҳо (идея) ва тавсияҳои мизоҷон, дигаргунсозии сайёҳатҳо бе тағйирёбии нархномаҳо ва ё беҳтарсозӣ бо назардошти болоравии нархҳо, ташвиқу тарғиби сайёҳатҳо бо назардошти тахфифҳо ва аксияҳо, хизматрасонӣ дар сатҳи баланд ва ғ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузории сайёҳат	**TI 4221-14-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур ҳамкории агентҳои сайёҳиро бо сохторҳои дахлдор барои баргузории сайёҳатҳо дар хатсайрҳо тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - бо мақсади таъмини бехатарии сайёҳон ва рушди соҳаи сайёҳӣ истифода мешавад ва барои ҳамкории зичи сохторҳои дахлдор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат;	

- TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-13-3/01 Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо ҷиҳати беҳтарсозии онҳо.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Ҳамкорӣ намудан бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ	1.1. Таҳия намудани хатсайрҳои сайёҳии мувофиқ дар якҷоягӣ бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ. 1.2. Кӯмак намудан ҷиҳати ба расмият даровардани ҳуҷҷатҳо ва раводиди сайёҳон. 1.3. Таҳия намудани хатсайрҳои нав, бастаҳои сайёҳӣ ва ҳуҷҷатҳои ба онҳо вобастабуда. 1.4. Дархост намудан барои кӯмак ва мусоидат дар ***ҳолатҳои ғайричашмдошт.*** 1.5. Ҳамкорӣ намудан бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҷиҳати рушди лоиҳаҳои сайёҳӣ ва сармоягузорӣ бо мақсади ҷалби бештари сайёҳон.
2. Ҳамкорӣ намудан бо Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	2.1. Дастрас намудани маълумот аз Кумита оид ба ҷараёни сайёҳӣ, садамаҳо дар хатсайрҳои сайёҳӣ. 2.2. Таҳлил намудани маълумот ва андешидани чораҳо ҷиҳати пешгирии ҳолатҳои фавқулодда бо сайёҳон. 2.3. Хабардор намудани хадамоти наҷотдиҳӣ оид ба ҳолатҳои расонидани ёрӣ ба сайёҳон. 2.4. Хабардор намудани хадамоти навбатдорӣ оид ба ҳолатҳои фавқулодда дар хатсайр. 2.5. Ба нақша гирифтани сайёҳатҳо бо назардошти хавфҳои ҳолатҳои фавқулодда дар минтақаҳои алоҳида.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан бо технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ; - кор кардан бо ҳуҷҷатҳо; - машварат додан ба сайёҳон оид ба барномаи хизматрасонӣ, қоидаҳои будубош дар кишвар, шароити табиӣ-иқлимӣ, вазъи санитарию эпидемиологӣ, анъанаҳои аҳолии маҳаллӣ ва ғайра; - истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ ҷиҳати назорати пайвастаи самти ҳаракати сайёҳон (аз ҷумла GPS); - ҳамкорӣ намудан бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи гражданӣ, сохторҳои зертобеи Кумитаи сайёҳӣ ва ассотсиатсияҳои маҳаллӣ ва дигар шарикон; - пешгирӣ намудани ҳолатҳои нохӯш бо роҳи гузаронидани корҳои фаҳмондадиҳӣ оид ба тадбирҳои бехатарӣ ва қоидаҳои рафтор дар масир; - огоҳ намудани сохторҳои дахлдор дар маҳалҳо вобаста ба баргузории сайёҳатҳо; - мувофиқа намудани сайёҳатҳо бо сохторҳои дахлдор бо мақсади рушди соҳаи сайёҳӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- маълумоти оид ба тақсимоти маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон; - муқаррароти асосии санадҳои қонунгузорӣ ва меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи сайёҳӣ; - қоидаҳои рафтор дар ҳолатҳои фавкулодда; - рақамҳои тамос барои хадамоти маҳаллии фавқулодда ва сафоратхонаҳо; - қоидаҳои бехатарӣ, дастурҳо оид ба бехатарии сайёҳон;

	- қонунгузорӣ дар бораи бақайдгирии шаҳрвандон дар ҷойи истиқомати муваққатӣ, шиноснома ва раводид, назорати асъор ва гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - мушоҳидакор; - ба фишор тобовар; - боҷуръат; - бодиққат; - босабр; - боирода; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ҳамкорӣ намудан бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ											
1.1. Таҳия намудани хатсайрҳои сайёҳии мувофиқ дар якҷоягӣ бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ								√			
1.2. Кӯмак намудан ҷиҳати ба расмият даровардани ҳуҷҷатҳо ва раводиди сайёҳон								√			
1.3. Таҳия намудани хатсайрҳои нав, бастаҳои сайёҳӣ ва ҳуҷҷатҳои ба онҳо вобастабуда								√			
1.4. Дархост намудан барои кӯмак ва мусоидат дар ***ҳолатҳои ғайричашмдошт***								√			
1.5. Ҳамкорӣ намудан бо мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҷиҳати рушди лоиҳаҳои сайёҳӣ ва сармоягузорӣ бо мақсади ҷалби бештари сайёҳон								√			

Элементи 2: Ҳамкорӣ намудан бо Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон											
2.1. Дастрас намудани маълумот аз Кумита оид ба чараёни сайёҳӣ, садамаҳо дар хатсайрҳои сайёҳӣ								√			
2.2. Таҳлил намудани маълумот ва андешидани чораҳо ҷиҳати пешгирии ҳолатҳои фавқулодда бо сайёҳон								√			
2.3. Хабардор намудани хадамоти наҷотдиҳӣ оид ба ҳолатҳои расонидани ёрӣ ба сайёҳон								√			
2.4. Хабардор намудани хадамоти навбатдорӣ оид ба ҳолатҳои фавқулодда дар хатсайр								√			
2.5. Ба нақша гирифтани сайёҳатҳо бо назардошти хавфҳои ҳолатҳои фавқулодда дар минтақаҳои алоҳида								√			

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ҳолатҳои ғайричашмдошт метавонанд чунин бошанд:	- ҳодисаи пешгӯинашаванда (офатҳои табиӣ, эпидемия ё ҷанг), ки ба иродаи тарафҳо вобаста нест.

<table>
<tr><td>Номи воҳиди салоҳият</td><td>Рамзи воҳиди салоҳият</td></tr>
<tr><td>Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет)</td><td>TI 4221-15-3/01</td></tr>
<tr><td colspan="2">Воҳиди салоҳияти мазкур раванди амалӣ намудани бастаи сайёҳат тибқи талаботи шартномаи басташуда ва назорат намудани иҷрои онро тавсиф менамояд.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:
- баъд аз бастани шартномаи фурӯши бастаи сайёҳат (тур-пакет) бо мизоҷ.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):
- ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ;
- TI 4221-03-2/01 Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат;
- TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун;
- TI 4221-13-3/01 Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо ҷиҳати беҳтарсозии онҳо;
- TI 4221-14-3/01 Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузории сайёҳат.</td></tr>
<tr><td>Элементҳои ВС</td><td>Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС</td></tr>
<tr><td>1. Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет)</td><td>1.1. Иттилоъ додан ба мизоҷ оид ба бастаи сайёҳат (тур-пакет) тавассути маълумотҳои иловагӣ.
1.2. Маълумот додан ба мизоҷ вобаста ба ҳолатҳои ғайричашмдошт.</td></tr>
</table>

	1.3. Додани ***машварат ба мизоҷ.*** 1.4. Омода намудани шартномаи фурӯши бастаи сайёҳат (тур-пакет) ва мувофиқа намудани он бо мизоҷ. 1.5. Ба тасвиб расонидани шартномаи фурӯши бастаи сайёҳат (тур-пакет) байни ширкати сайёҳӣ ва мизоҷ. 1.6. Пешниҳод намудани ***бастаи ҳуҷҷатҳои*** омодагардида ба мизоҷ.
2. Назорат намудани амалишавии бастаи сайёҳат (тур – пакет)	2.1. Ҳамоҳанг намудани иҷрои ***талаботи шартномаи*** бастаи сайёҳат вобаста ба амалишавии бастаи сайёҳат (тур – пакет). 2.2. Назорат намудани раванди иҷрои хизматрасониҳои баста сайёҳат. 2.3. Назорат намудани муҳлат ва сифати таъмини иҷрои хизматрасониҳои бастаи сайёҳат. 2.4. Назорат намудани бехатарии мизоҷ ҳангоми амалишавии бастаи сайёҳат (тур-пакет).

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани одоби муошырати касбӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии ширкат/корхона; - риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ дар кишвар ва қоидаҳои суғуртакунонӣ; - риоя намудани ҳуқуқи сайёҳон ҳангоми хизматрасониҳо; -баррасӣ намудани фармоиши мизоҷ вобаста ба хизматрасониҳои бастаи сайёҳат (тур-пакет); - огоҳ намудани мизоҷ оид ба тағйиротҳои ғайричашмдошт дар фармоиш; - муайян намудани талаботи шартномаи хизматрасониҳои иловагӣ; - ҳуҷҷатгузорӣ намудани фармоиш ва хизматрасониҳои бастаи сайёҳат (тур-пакет); - пешниҳод намудани иттилооти саҳеҳ вобаста ба хизматрасониҳои пешниҳодшаванда; - истифода намудани технологияҳои муосири иттилоотӣ ва барномаҳои махсус ҷиҳати амалисозии босифати баста сайёҳат; - ҳамкорӣ намудан бо операторҳои сайёҳӣ, бюроҳои экскурсионӣ, хазинаҳои фурӯши чиптаҳои ҳавопаймо, меҳмонхонаҳо ва дигар ташкилотҳо; - назорат намудани иҷрои саривақтӣ ва босифати хизматрасониҳо; - гузаронидани таҳлили арзу шикоятҳои мизоҷ ва беҳтар намудани хизматрасониҳо дар самти фаъолият.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои барасмиятдарории раводид; - қоидаҳои хизматрасонӣ ба мизоҷ; - муқаррароти асосии қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон; - санадҳои меъёрии танзимкунандаи фаъолияти агентҳои сайёҳӣ; - нархномаи маҳсулотҳои сайёҳӣ ва дигар хизматрасониҳои иловагӣ; - ташкили кор бо фармоиши мизоҷ ва тартиби назорати

	ичрои он; - этикаи муошírати корӣ ва асосҳои равоншиносии иҷтимоӣ; - стандартҳои коргузорӣ ва тартиби назорати иҷрои фармоишҳо; - бақайдгирии ҳуҷҷатҳо ва қоидаҳои барасмиятдарории онҳо; - тартиби кор кардан бо технологияҳои иттилоотию коммуникатсионӣ; - усулҳои омодасозии бастаҳои сайёҳат тибқи талаботи фармоишгар; - низоми бандкунии хизматрасониҳо аз ҷумла, чиптаҳои ҳавопаймо, нақлиёт ва меҳмонхона.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - масъулиятнок; - ба фишор тобовар; - хушмуомила; - мушоҳидакор; - ташкилотчӣ; - пурқувват; - иҷрокунанда; - таҳаммулпазир.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет)											
1.1. Иттилоъ додан ба мизоҷ оид ба бастаи сайёҳат (тур-пакет) тавассути ***маълумотҳои иловагӣ***								√			
1.2. Маълумот додан ба мизоҷ вобаста ба ҳолатҳои ғайричашмдошт.								√			
1.3. Додани ***машварат ба мизоҷ***								√			
1.4. Омода намудани шартномаи фурӯши бастаи сайёҳат (тур-пакет) ва мувофиқа намудани он бо мизоҷ								√			

1.5. Ба тасвиб расонидани шартномаи фурӯши бастаи сайёҳат (тур-пакет) байни ширкати сайёҳӣ ва мизоҷ								√			
1.6. Пешниҳод намудани ***бастаи ҳуҷҷатҳои*** омодагардида ба мизоҷ								√			
Элементи 2: Назорат намудани амалишавии бастаи сайёҳат (тур – пакет)											
2.1. Ҳамоҳанг намудани иҷрои ***талаботи шартномаи*** бастаи сайёҳат вобаста ба амалишавии бастаи сайёҳат (тур – пакет)								√			
2.2. Назорат намудани раванди иҷрои хизматрасониҳои баста сайёҳат								√			
2.3. Назорат намудани муҳлат ва сифати таъмини иҷрои хизматрасониҳои бастаи сайёҳат								√			
2.4. Назорат намудани бехатарии мизоҷ ҳангоми амалишавии бастаи сайёҳат (тур-пакет)								√			

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маълумотҳои иловагӣ - ин:	- сомонаҳои Интернетӣ, маводи рекламавӣ, роҳнамоҳо, каталогҳо ва китобчаҳо.
Машварат ба мизоҷ вобаста ба:	- барасмиятдарории фармоиш, бастаи ҳуҷҷатҳо, раводид, талаботи қонунгузории гумрук, шартҳои шартнома, банд намудани меҳмонхона, категорияи меҳмонхонаҳо, сатҳи хизматрасониҳо ва қоидаҳои будубош дохил мешаванд.
Ба бастаи ҳуҷҷатҳо дохил мешавад:	- шартнома, чиптаҳои ҳавопаймо, маълумотнома оид ба банд намудаи меҳмонхона, маълумотномаи суғуртавӣ, раводид (дар асоси талаботи қонунгузории будубош) ва ғ).
Дар талаботи шартнома метавонад дохил шавад:	- ҷобаҷогузорӣ, харҷи хурду хӯрок, нақлиёт, раводид, хизматрасониҳои экскурсионӣ, тиббӣ, роҳбалад-тарҷумонҳо ва суғуртакунонӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои Интернет ва дигар васоити ахбори омма	**TI 4221-16-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур ташкил намудани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои Интернет ва дигар васоити ахбори оммаро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми муаррифии хизматрасониҳои сайёҳӣ ва амалисозии бастаҳои сайёҳӣ (тур-пакет).	

Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - ТI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - ТI 4221-13-3/01 Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо ҷиҳати беҳтарсозии онҳо; - ТI 4221-14-3/01 Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузории сайёҳат; - ТI 4221-15-3/01 Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет).	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Ташкил намудани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои Интернет	1.1. Муайян намудани воситаҳои самарабахши чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар бозори фурӯши хизматрасониҳои маҳсулоти сайёҳӣ. 1.2. Омода намудани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) бо истифода аз барномаҳои муосири рақамӣ, графикӣ ва тарроҳӣ. 1.3. Ҷой додани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои иҷтимоӣ. 1.4. Пешниҳод намудани маълумоти пурра оид ба ширкати сайёҳӣ. 1.5. Коркард намудани барномаи худкори чат-бот ҷиҳати ҷалби бештари муштариёни эҳтимолӣ. 1.6. Нишон додани фаъолнокӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ. 1.7. Таҳлил намудани арзёбиҳои истифодабарандагони шабакаҳои иҷтимоӣ оид ба бастаҳои сайёҳат (тур-пакет).
2. Ҷойгир намудани таблиғотӣ дар шабакаи Интернет	2.1. Ҷойгир кардани маълумот дар бораи турҳои мавҷуд буда тавассути ***"рекламаи контекстӣ".*** 2.2. Истифода бурдани ***"рекламаи мақсаднок"*** барои фурӯши маҳсулоти сайёҳӣ (турпакет). 2.3. Пешниҳод намудани номгӯйи сайёҳатҳо бо истифода аз ***"рекламаи ватанӣ".*** 2.4. Истифода бурдани ***"рекламаи видеоӣ"*** барои интиқоли маълумот дар бораи хизматрасонии ширкати сайёҳӣ. 2.5. Истифода бурдани ***"рекламаи аудиоӣ"*** ҷиҳати дар маҷмӯъ маълумот додан дар бораи ширкати сайёҳӣ. 2.6. Фиристодани паём (сообщения) барои расонидани маълумоти муҳим бо истифода аз ***"бюллетенҳои почтаи электронӣ" («Email-рассылки»).***
3. Муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ тавассути васоити ахбори омма	3.1. Дастрас намудани иҷозатнома оид ба муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ тавассути васоити ахбори омма. 3.2. Интихоб намудани восоити ахбори омма ҷиҳати муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ. 3.3. Таҳлил намудани маълумотҳои пешниҳодшаванда ва андешидани чораҳо ҷиҳати самарабахш будани онҳо. 3.4. Муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ бо исифода аз усулҳои замонавии аудиоӣ, видеоӣ ва чопӣ. 3.5. Таҳлил намудани самаранокии истифодаи чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар васоити ахбори омма. 3.6. Ба нақша гирифтани муаррифии хизматрасониҳои сайёҳӣ бо назардошти давраҳои мавсимии сайёҳат.

Малакаҳои талабшаванда:	- истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ;

	- ба қайд гирифтани ном дар саҳифаҳои таблиғотӣ; - пайваста мукаммал намудани блокҳо бо мундарича (контент); - фаъол намудани "суроғаи домен", ҷойгиршавӣ дар Интернет; - ворид намудани маълумот дар шабакаи Интернет ҷиҳати пешбурд ва фурӯши бастаҳои сайёҳат; - баланд бардоштани таблиғоти бастаҳои нави сайёҳӣ, ҷалби аудиторияи мақсаднок; - афзоиш додани фурӯши бастаҳои сайёҳӣ бо истифода аз видео, аудио, бюллетенҳои почтаи электронӣ ва ғайраҳо; - кор кардан бо шабакаҳои иҷтимоӣ; - ташкил намудани саҳифаҳои таблиғотӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - кор кардан бо барномасозон ва тарроҳони барномавӣ; - ба нақша гирифтани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) бо назардошти талаботи бозори хизматрасониҳои маҳсулоти сайёҳӣ; - мувофиқа намудани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) бо коршиносон, мушовирон ва сохторҳои дахлдор бо мақсади муаррифии шоистаи онҳо; - паҳн намудани маълумот оид ба бастаи сайёҳат ва хизматрасониҳои сайёҳӣ тавассути маҷаллаҳо, журналҳо ва буклетҳо; - баҳодиҳӣ намудани самаранокии чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама); - гузаронидани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар васоити ахбори омма бо мақсади арзёбии фурӯши эҳтимолии бастаи сайёҳӣ (тур-пакет); - ҳамкорӣ намудан бо шарикони рушд ва ширкатҳои барномасозӣ ҷиҳати руи кор овардани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама); - муаррифӣ намудани бастаҳои сайёҳат бо назардошти тахфифҳо, навгонӣ ва аксияҳо; - нигоҳ доштани фаъолнокӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ ҷиҳати ҷалби бештари мизоҷон; - ҳифз намудани мавқеъ ва нуфузи ширкати сайёҳӣ дар бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ бо роҳи ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама).
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррароти асосии санадҳои қонунгузорӣ ва меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи сайёҳӣ; - муқаррароти қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи фаъолияти таблиғотӣ (реклама); - маълумоти зурурӣ оид ба намудҳои хазматрасониҳоии ширкатҳо; - системаҳои амалиётӣ ва веб-барномаҳо; - барномаҳои компютерӣ/мобилӣ барои ташкили саҳифаҳои таблиғотӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва сомонаҳои Интернетӣ; - тартиби гирифтани маълумоти зарурӣ аз шабакаи Интернет ҷиҳати пешбурд ва фурӯши бастаҳои сайёҳат; - қоидаҳои амнияти иттилоотӣ ҳангоми истифодаи Интернет; - тартиби ҷалби мизоҷон тавассути шабакаҳои иҷтимоӣ ва

	сомонаҳои Интернет; - асосҳои маркетинг, фаъолияти таблиғотӣ (реклама) ва намоишӣ; - усулҳои ҳавасмандгардонӣ ва таҳлили бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ; - омилҳои эҳтимолӣ дар натиҷаи пешбурди фаъолияти таблиғотӣ (реклама); - асосҳои равоншиносӣ, низоъшиносӣ ва робитаҳои байнифарҳангӣ; - тартиби ташкили пурсишномаи сайёҳон бо мақсади ба назар гирифтани хоҳишот ва пешниҳодот; - маълумот оид ба суроғаи ширкат, почтаи электронӣ, сомонаҳои расмии ширкат дар шабакаҳои иҷтимоӣ, рақамҳои тамос ва ғ; - тарзи бехатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - хадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - ташаббускор; - бодиққат; - меҳнатдӯст; - мушоҳидакор; - ташкилотчӣ; - эҷодкор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ташкил намудани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои иҷтимоӣ											
1.1. Муайян намудани воситаҳои самарабахши чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар бозори фурӯши хизматрасониҳои маҳсулоти сайёҳӣ								√			
1.2. Омода намудани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) бо истифода аз барномаҳои муосири рақамӣ, графикӣ ва тарроҳӣ								√			

1.3. Ҷой додани чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои иҷтимоӣ								√			
1.4. Пешниҳод намудани маълумоти пурра оид ба ширкати сайёҳӣ								√			
1.5. Коркард намудани барномаи худкори чат-бот ҷиҳати ҷалби бештари муштариёни эҳтимолӣ								√			
1.6. Нишон додани фаъолнокӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ								√			
1.7. Таҳлил намудани арзёбиҳои истифодабарандагони шабакаҳои иҷтимоӣ оид ба бастаҳои сайёҳат (тур-пакет)								√			
Элементи 2: Ҷойгир намудани таблиғотӣ дар шабакаи Интернет											
2.1. Ҷойгир кардани маълумот дар бораи турҳои мавҷуд буда тавассути ***"рекламаи контекстӣ"***								√			
2.2. Истифода бурдани ***"рекламаи мақсаднок"*** барои фурӯши маҳсулоти сайёҳӣ (турпакет)								√			
2.3. Пешниҳод намудани номгӯйи сайёҳатҳо бо истифода аз ***"рекламаи ватанӣ"***								√			
2.4. Истифода бурдани ***"рекламаи видеоӣ"*** барои интиқоли маълумот дар бораи хизматрасонии ширкати сайёҳӣ								√			
2.5. Истифода бурдани ***"рекламаи аудиоӣ"*** ҷиҳати дар маҷмӯъ маълумот додан дар бораи ширкати сайёҳӣ								√			
2.6. Фиристодани паём (сообщения) барои расонидани маълумоти муҳим бо истифода аз ***"бюллетенҳои почтаи***								√			

электронӣ" («Email-рассылки»)											
Элементи 3: Муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ тавассути васоити ахбори омма											
3.1. Дастрас намудани иҷозатнома оид ба муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ тавассути васоити ахбори омма								√			
3.2. Интихоб намудани восоити ахбори омма ҷиҳати муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ								√			
3.3. Таҳлил намудани маълумотҳои пешниҳодшаванда ва андешидани чораҳо ҷиҳати самарабахш будани онҳо								√			
3.4. Муаррифӣ намудани хизматрасониҳои сайёҳӣ бо исифода аз усулҳои замонавии аудиоӣ, видеоӣ ва чопӣ								√			
3.5. Таҳлил намудани самаранокии истифодаи чорабиниҳои таблиғотӣ (реклама) дар васоити ахбори омма								√			
3.6. Ба нақша гирифтани муаррифии хизматрасониҳои сайёҳӣ бо назардошти давраҳои мавсимии сайёҳат								√			

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

"Рекламаи контекстӣ" («Контекстная реклама») - ин:	- таблиғотҳо дар системаҳои ҷустуҷӯӣ ва сайтҳои шарики системаи ҷустуҷӯӣ мебошанд. Рекламаҳои таблиғотҳои контекстӣ дар шакли матн ё тасвирҳо меоянд ё метавонанд тасвирҳо ва матнро муттаҳид кунанд.
"Рекламаи мақсаднок" («Таргетированная реклама») - ин:	- таблиғоти мақсаднок дар шабакаҳои иҷтимоӣ мебошад ва ба одамоне, ки ба меъёрҳои барои таблиғдиҳанда муҳим мувофиқанд, нишон дода мешавад. Ин механизмро таргетинг (ҳадафгирӣ) ё таргет (ҳадаф) меноманд. Номи он аз калимаи англисӣ- target гирифта шуда маънои мақсадро дорад. Бо истифода аз усулҳои мақсаднок, таблиғот ба аудиторияи дилхоҳ "мақсаднок" аст.

"Рекламаи ватанӣ" («Нативная реклама») - ин:	- таблиғоти табиӣ - иттилооти муфид ва ҷолибест, ки ба аудиторияи мушаххас (конкретная) нигаронида шудааст. Вай маҳсулотро бевосита пешбарӣ намекунад. Вақте ки одамон дар бораи барномаҳои "модарӣ" ё "ватанӣ" мегӯянд, онҳо калимаи англисии "native" -ро дар назар доранд. Тарҷумаи аслии он "модарӣ" ё "ватанӣ" аст, дар ҳолати мо, барои платформаи мушаххаси мобилӣ "ватанӣ" аст. Мисол як мақола дар форуми сайёҳӣ буда метавонад, ки дар он қаҳрамон дар бораи ҷойҳои аҷиби истироҳат сӯҳбат мекунад ва меҳмонхонаеро, ки нашрияро сарпарастӣ мекунад, зикр мекунад.
"Рекламаи видеоӣ" («Видеореклама») - ин:	- як роҳи пешбурди маҳсулоти нав дар бозор, баланд бардоштани огоҳии он, ҷалби аудиторияи мақсаднок ва афзоиши фурӯш бо истифода аз видео мебошад. Рекламаи видеоиро метавон дар телевизион, Facebook, Instagram, YouTube, барномаҳо ва дигар платформаҳо пахш кард.
"Рекламаи аудиоӣ" («Аудиореклама») - ин:	- як паёми таблиғотӣ аст, ки то 30 сония дар ***платформаҳои стримингӣ*** ҷараён дорад, ки танҳо ба аудиторияи мақсадноки маҳсулоти шумо нигаронида шудааст. Ҳангоми пахш кардани клипи аудиоӣ, истифодабаранда одатан бо эҳсосот дар гӯш кардан, ҷалб карда мешавад.
"Бюллетенҳои почтаи электронӣ" («Email-рассылки») - инҳо:	- паёмҳое мебошанд, ки ширкат тавассути почтаи электронӣ ба муштариён барои хабар додани маълумоти муҳим мефиристад. Масалан, шахсе аз ширкати сайёҳӣ ба воситаи почта мактуб мегирад.Дар мактуб пешниҳодҳои махсус, таҳфифҳо, маълумот дар бораи сафарҳои(турҳои) нав ё мақолаҳои муфид дарҷ гардидаанд. Ин "Бюллетени почтаи электронӣ" ё «Email-рассылки» аст.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг	**TI 4221-17-3/01**
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг, муаррифии бастаи сайёҳат (тур – пакет) дар намоишгоҳҳои сайёҳӣ ва арзёбӣ намудани омилҳои рушди сайёҳиро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми татбиқ ва амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур-пакет).	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - TC 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - TI 4221-05-2/01 Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун; - TI 4221-14-3/01 Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузории сайёҳат; - TI 4221-15-3/01 Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет); - TI 4221-16-3/01 Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои Интернет ва дигар васоити ахбори омма.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг	1.1. Истифода намудани барномаҳои маркетинг ҷиҳати ба фурӯш мондани бастаҳои сайёҳӣ (тур – пакет). 1.2. Ташкил намудани тадқиқоти маркетинги хизматрасониҳои бозори сайёҳӣ. 1.3. Гузаронидани таҳлили муқоисавӣ ва маркетинги

	талаботи бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ. 1.4. Ҳамкорӣ намудан бо ***субъектҳои низоми маркетинг.*** 1.5. Нашр намудани варақаҳои таблиғотӣ дар рӯзномаву маҷаллаҳо ва буклетҳо. 1.6. Ба нақша гирифтани корҳои таблиғотӣ (реклама). 1.7. Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳат (тур пакет) ва хизматрасониҳои ширкати сайёҳӣ дар ярмаркаҳо ва намоишгоҳҳо. 1.8. Таҳлил намудани вазъи бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ. 1.9. Пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳӣ (тур-пакет) бо назардошти нархҳои дастрас ва минтақаҳои шоёни дидан.
2. Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) дар намоишгоҳҳои сайёҳӣ	2.1. Муаррифӣ намудани бастаҳои сайёҳӣ (тур-пакет), хизматрасониҳо, имкониятҳо ва пешниҳодҳои ширкат ба ***мизоҷони эҳтимолӣ***. 2.2. Роҳандозӣ намудани алоқаҳои дуҷониба ва бисёрҷониба бо ширкатҳои сайёҳӣ ва ба имзо расонидани шартномаҳои ҳамкорӣ. 2.3. Шинос шудан бо фаъолияти ширкатҳои сайёҳии пешқадам ва корҳои таблиғотии онҳо. 2.4. Муайян намудани талаботи мавҷудаи маҳсулоти сайёҳӣ, хизматрасониҳо ва самтҳои он. 2.5. Дастрас намудани маълумоти воқеӣ оид ба бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ.
3. Арзёбӣ намудани омилҳои рушди сайеҳӣ	3.1. Муайян намудани вазъи иқтисодӣ, сиёсӣ, омилҳои иҷтимоию фарҳангӣ, экологӣ ва даромаднокии аҳолӣ. 3.2. Ба инобат гирифтани тағйироти муҳити дохилӣ, манбаҳои сайёҳӣ, сохтор ва фарҳанги сайёҳӣ. 3.3. Баҳодиҳӣ намудани таҳаввулоти техникию технологӣ ва тағйиротҳои рӯзафзуни шабакаҳои иҷтимоӣ. 3.4. Ҷавобгӯ намудани фаъолияти ширкат дар баробари рушди илмию техникии замони муосир. 3.5. Муайян намудани талабот ба маҳсулоти сайёҳӣ дар ҷомеа. 3.6. Баҳодиҳӣ намудани натиҷаҳои кор оид ба пешбурди фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ дар фазои маҷозӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани тартиботи дохилиии ширкат/ташкилот; - риоя намудани қоидаҳо ҳангоми истифодабарии шабакаи Интернетӣ; - кор кардан бо технологияҳои муосир; - кор кардан дар шабакаи Интернетӣ; - ҳамоҳангсозӣ намудани маркетинги иштирокчиёни бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ; - нишон додани фаъолнокӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ; - кор кардан бо барномаҳои рақамӣ; - коркард кардани маълумоти зарурӣ вобаста ба стратегияҳои маркетинг; - кор кардан бо пойгоҳи маълумотҳои маҳсулоти сайёҳӣ ва мизоҷон; - гузаронидани таҳлили тадқиқоти маркетинги талабот ба хизматрасониҳои сайёҳӣ; - гирифтани маълумот оид ба вазъи тағйирёбандаи бозори сайёҳӣ; - таҳлил намудани вазъи бозори хизматрасониҳо; - ташкил намудани буклетҳо барои муаррифии бастаҳои сайёҳӣ; - омода намудани бастаҳои сайёҳӣ вобаста ба имкониятҳои сайёҳон; - рӯнамо намудани бастаҳои сайёҳӣ дар чорабиниҳои фарҳангӣ; - омода намудани ҳуҷҷатҳо барои гузаронидани маркетинги сайёҳӣ; - таҳлил намудани натиҷаи стратегияи татбиқгардида дар самти ба фурӯш мондани маҳсулоти сайёҳӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои муошрати Интернетӣ дар сайёҳӣ; - муқаррароти асосии санадҳои қонунгузорӣ ва меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба танзимкунандаи соҳаи сайёҳӣ; - маркетинг ва менеҷмент дар соҳаи сайёҳӣ; - назария ва методикаи тадқиқоти макетинги маҳсулоти сайёҳӣ; - тамоюлҳои маркетинги сайёҳӣ; - хусусиятҳои маҳсулоти сайёҳӣ; - хусусиятҳои маркетинги сайёҳӣ; - воситаҳои алоқа барои муошират; - усулҳои коркарди иттилоот бо истифода аз воситаҳои муосири техникии алоқа ва иртибот, бехатарии рақамӣ; - одоби касбӣ ва фарҳанги муошират; - маълумот оид ба вазъи тағйирёбандаи бозори сайёҳӣ; - ҳуҷҷатҳо барои гузаронидани маркетинги сайёҳӣ; - таҳаввулоти техникию технологӣ ва тағйиротҳои рӯзафзуни шабакаҳои иҷтимоӣ; - стратегияи татбиқгардида дар самти ба фурӯш мондани маҳсулоти сайёҳӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - эҷодкор;

	- бодиққат; - меҳнатдӯст; - мушоҳидакор; - ташкилотчӣ; - масъулиятнок; - ба фишор тобовар.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг											
1.1. Истифода намудани барномаҳои маркетинг ҷиҳати ба фурӯш мондани бастаҳои сайёҳӣ (тур – пакет)								√			
1.2. Ташкил намудани тадқиқоти маркетинги хизматрасониҳои бозори сайёҳӣ								√			
1.3. Гузаронидани таҳлили муқоисавӣ ва маркетинги талаботи бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ								√			
1.4. Ҳамкорӣ намудан бо ***субъектҳои низоми маркетинг***								√			
1.5. Нашр намудани варақаҳои таблиғотӣ дар рӯзномаву маҷаллаҳо ва буклетҳо								√			
1.6. Ба нақша гирифтани корҳои таблиғотӣ (реклама)								√			
1.7. Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳат (тур пакет) ва хизматрасониҳои ширкати сайёҳӣ дар ярмаркаҳо ва намоишгоҳҳо								√			

1.8. Таҳлил намудани вазъи бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ								√			
1.9. Пешниҳод намудани бастаҳои сайёҳӣ (тур-пакет) бо назардошти нархҳои дастрас ва минтақаҳои шоёни дидан								√			
Элементи 2: Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) дар намоишгоҳҳои сайёҳӣ											
2.1. Муаррифӣ намудани бастаҳои сайёҳӣ (тур-пакет), хизматрасониҳо, имкониятҳо ва пешниҳодҳои ширкат ба ***мизоҷони эҳтимолӣ***								√			
2.2. Роҳандозӣ намудани алоқаҳои дуҷониба ва бисёрҷониба бо ширкатҳои сайёҳӣ ва ба имзо расонидани шартномаҳои ҳамкорӣ								√			
2.3. Шинос шудан бо фаъолияти ширкатҳои сайёҳии пешқадам ва корҳои таблиғотии онҳо								√			
2.4. Муайян намудани талаботи мавҷудаи маҳсулоти сайёҳӣ, хизматрасониҳо ва самтҳои он								√			
2.5. Дастрас намудани маълумоти воқеӣ оид ба бозори хизматрасониҳои сайёҳӣ								√			
Элементи 3: Арзёбӣ намудани омилҳои рушди сайеҳӣ											
3.1. Муайян намудани вазъи иқтисодӣ, сиёсӣ, омилҳои иҷтимоию фарҳангӣ, экологӣ ва даромаднокии аҳолӣ								√			
3.2. Ба инобат гирифтани тағйироти муҳити дохилӣ, манбаҳои сайёҳӣ, сохтор ва фарҳанги сайёҳӣ								√			
3.3. Баҳодиҳӣ намудани таҳаввулоти техникию технологӣ ва тағйиротҳои рӯзафзуни шабакаҳои иҷтимоӣ								√			

3.4. Ҷавобгӯ намудани фаъолияти ширкат дар баробари рушди илмию техникии замони муосир								√			
3.5. Муайян намудани талабот ба маҳсулоти сайёҳӣ дар ҷомеа								√			
3.6. Баҳодиҳӣ намудани натиҷаҳои кор оид ба пешбурди фаъолияти ширкатҳои сайёҳӣ дар фазои маҷозӣ								√			

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Субъектҳои низоми маркетинг инҳоянд:	- турагент (агентҳои сайёҳӣ); - туроператор (операторҳои сайёҳӣ); - ҳамлкунанда; - воситаҳои ҷойгиронӣ; - объектҳои хӯроки умумӣ; - объектҳои экскурсионӣ, фароғатӣ, тиббӣ, табиӣ, таърихӣ, фарҳангӣ ва ғ. - армуғонҳо (сувенирҳо) ва гиёҳҳои табии хоси минтақаҳо; - ҳокимияти давлатӣ; - худуд.
Мизоҷони эҳтимолӣ - ин:	- шахс ё ширкат, ки дорои имконияти молиявӣ ва ҷисмонӣ, эҳтиёҷот, хоҳиш ва ба таври қонунӣ ҳуқуқи харидорӣ намудани маҳсулотро дорад.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори турагент коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, инчунин аз аттестатсия гузаронида шудааст роҳ дода мешавад.

Турагент метавонад танҳо шахси ҳуқуқӣ бошад ва бояд ба феҳристи ягона дохил карда шавад. Агенти сайёҳӣ танҳо бо пешбурд ва фурӯши маҳсулоте, ки аз ҷониби туроператор ташкил карда мешавад, машғул аст.

Турагент асосан дар идораи(офиси) ширкати сайёҳӣ кор мекунад.

Ҳангоми кор баъзе омилҳо таъсири мусбӣ расонида метавонанд ва барои кори бехатар ӯ бояд чораҳои зерини бехатариро риоя кунад:

- ба диски оптикӣ CD ва DVD-ҳои шикаста ё чипташударо нагузоред;

-ҳангоми истифодабарии манбаъҳои бефосилаи барқ дар хотир бояд дошт, ки манбаи пайвастшуда шиддати 220 В. барои ҳаёт хавфнокро ба вуҷуд меорад, ҳатто агар он аз манбаи барқи статсионарӣ (доимӣ) канда бошад;

- дар вақти раъду барқ пайвасткунакҳои хати телефонро аз модем канда кунед, зеро дар аксари ҳолатҳо хатҳои телефонӣ ҳифзи раъду барқ надоранд ва аксаран боиси аз кор мондани ҳам худи модемҳо ва ҳам дигар қисмҳои компютер мешаванд;

- имкони ба табақи(лоток) баромади чопгар (принтер) ворид шудани ашёи бегонаро истисно кардан лозим аст. Аксар вақт, чунин ашёҳо лавозимоти хурди идоравӣ (скрепка, скоба) мебошанд;

- дар принтерҳои лазерӣ тонер- хокаи сиёҳи сиёҳ барои тавлиди тасвир дар рӯи коғаз - истифода мешавад. Тонер метавонад луобпардаҳо ва пӯстро хашмгин кунад ва дорои моддаҳои кансерогенӣ бошад. Ҳангоми нафас кашидан, ин хока метавонад боиси садама ё беморӣ гардад. Бинобар ин, картриджҳои истифодашударо эҳтиёткорона идора кунед ва онҳоро худатон ба қисмҳо ҷудо накунед;

-дар ҳолати мастӣ ҳозир шудан ба ҷои кор манъ аст;

-дар ҷои кор хӯрок хурдан манъ аст — барои ин хонаҳои махсус мавҷуданд;

-дар ҷои кор тартиботро риоя кардан лозим аст — бесарусомонӣ боиси осеббардорӣ мегардад;

- дар ҷойҳои корӣ тамоку кашидан манъ аст. Ин на танҳо ба саломатии дигарон зарар мерасонад, балки хавфи сӯхтор ҳам мебошад;

-ҷойҳои кор бояд бо мизҳои калон ва курсиҳо/роҳаткурсиҳои бароҳат муҷаҳҳаз карда шаванд, ки коргар бароҳат нишинанд ва фазои кории фароҳам дошта бошад;

- ҳангоми кор бо компютер, барои кам кардани сарбории узвҳои визуалӣ аз тарафи монитор, бояд дисплейҳои дорои андозаи кофӣ калон ва басомади сканеркунии уфуқии зиёда аз 70 Гц истифода шаванд. Ҳама мониторҳо бояд сертификати гигиенӣ дошта бошанд, аз ҷумла баҳодиҳии параметрҳои визуалӣ;

- ҳуҷрае, ки барои кор дар компютер пешбинӣ шудааст, бояд ҳам равшании табиӣ ва ҳам сунъӣ дошта бошад. Беҳтар аст, ки тирезаҳои ҳуҷра ба шимол ё шимолу шарқ рӯ ба рӯ мешаванд;

Турагент дар давоми сол бояд на камтар аз як бор аз омӯзиш ва санҷиши дониш гузарад (аттестатсияи давлатӣ), талаботи ҳифзи меҳнатро донад.

Талаботи ҳифзи меҳнат пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор турагент бояд ҷои кор ва таҷҳизоти кориро аз назар гузаронед. Ҳама чизҳои нолозимро хориҷ кунад. Экрани дисплейи компютери шахсии худро аз чанг тоза кунад, баландӣ ва кунҷи экранро танзим кунад.

Ҳолати равшании ҷои кор, баландии курсиро танзим намуда, қобилияти кори таҷҳизоти кориро тафтиш кунад.

Дар бораи камбудию норасоиҳои мушоҳидашуда фавран ба роҳбар хабар диҳад ва то он даме, ки мушкилот бартараф нагардад ва аз роҳбар иҷозат дода нашавад, ба кор шуруъ накунад.

Ҳангоми кор дар компютер дар ширкати сайёҳӣ талаботи зерини ҳифзи меҳнат таъмин карда мешаванд:

- экрани монитор бояд 5 дараҷа пасттар аз сатҳи чашм бошад ва дар ҳамвории рост ҷойгир бошад ё ба тарафи оператор моил бошад (15 дараҷа);
- масофа аз чашмони оператор то экран бояд дар ҳудуди 60-80 см бошад;
- барои кам кардани хастагии визуалӣ ва умумӣ, пас аз ҳар як соати кор дар паси экран, танаффусҳои танзимшаванда (5 дақиқа) истифода шавад;
- дар давоми тамоми рӯзи кор ҷои кор ба тартиб ва тоза нигоҳ дошта шавад;
- дар вақти корӣ экрани дисплей бояд камаш як маротиба аз чанг тоза карда шавад.

Талаботи ҳифзи меҳнат ҳангоми кор

Ҳангоми иҷрои кор қоидаҳои зерини техникаи бехатарӣ ва ҳифзи меҳнатро риоя намудан лозим аст:

-даст нарасонидан ба панели қафои блоки системавӣ (протсессори) ҳангоми фурӯзон будани барқ.

-иваз накардани пайвасткунакҳои симҳои интерфейси асбобҳои периферӣ ҳангоми фаъол будани қувваи барқ;

-нагузоштани қоғаз ва дигар чизҳои бегона дар қисми болоии панелҳои дастгоҳ;

-пешгирӣ кардани бесарусомонӣ дар ҷои кор;

-хомӯш накардани қувваи барқ хангоми ичрои вазифаи фаъол;

-пешгирӣ намудани дохил шудани намнокӣ ба сатҳи блоки системавӣ (процессор), монитор, сатҳи кории клавиатура, дискдор, принтерҳо ва дигар таҷҳизот;

-худсарона накушодан ва таъмир накардани таҷҳизоти вайрон шуда;

- дар ҳолати корӣ аз асбобҳои рӯшноидиҳанда ва лампаҳои электрикӣ тоза накардани чанг;

- дар як вақт даст нарасонидан ба компютери фардӣ ва асбобҳои ба замин пайвастшуда (радиаторҳои гармидиҳӣ, кранҳои об, қубурҳо ва ғайра), инчунин ба симҳои интиқоли барқ, кисмҳои гармидиҳии изолятсиянашуда ва деворнашудаи асбобҳо, аппаратҳо ва асбобҳои электрикӣ (розеткаҳо, коммутаторҳо, муҳофизаткунандаҳо).

Талаботи ҳифзи меҳнат дар ҳолатҳои фавқулодда

Дар ҳолати фавқулодда зарур аст: корро фавран қатъ кунед, компютери шахсӣ, дигар таҷҳизоти барқиро хомӯш кунед ва ба роҳбар хабар диҳед, агар:

- зарари механикӣ ва дигар нуқсонҳои таҷҳизоти барқӣ ва ноқилҳои барқӣ ошкор карда шуданд;
- ҳангоми кор кардани таҷҳизот сатҳи баланди садо ба назар мерасад;
- аз таҷҳизот зиёд шудани гармӣ ба назар мерасад;

- дурахши (мерцание) экран қатъ намешавад;
- ҷаҳиши матн дар экран мушоҳида мешавад;
- бӯи сӯхтан ва дуд эҳсос мешавад;
- таъмини нерӯи барқ қатъ мегардад.

То пурра бартараф кардани мушкилот ба кор шурӯъ кардан манъ аст.

Талаботи ҳифзи меҳнат пас аз ба охир расидани кор

Кормандони ширкати сайеҳӣ (агентҳои сайеҳӣ) пас аз ба итмом расидани кор вазифадоранд:

- ба тартиб даровардани ҷои кор;
- хомӯш кардани таҷҳизот;

Ҳангоми баромадан аз бино корманди ширкат вазифадор аст:

- боварӣ ҳосил кардан, ки нақлиети ҳаракаткунанда вуҷуд надорад;
- қадам задан дар пиёдагардҳо ва роҳҳои пиёдагард.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботи худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар дафтари қайди ТБ оид ба гузаронидани он сабт мекунад. Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Ба шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, барои баромадан ба таҷрибаомӯзӣ иҷозат дода намешавад.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Турагент»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 3-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- маҳорати ба таври шифоҳӣ ва хаттӣ муошират кардан;
- пешниҳод кардани ҳуҷҷатҳо мувофиқ ба талаботи муассисаи таълимӣ;
- ҳуҷҷат (сертификат) дар бораи аз худкунии салоҳияти 2-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- гузаштан аз муоинаи тиббӣ.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 3-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Турагент» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС доштан;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро доро будан;
- на кам аз 5 соли таҷрибаи корӣ дар соҳаи сайёҳӣ доштан;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим будан;
- сатҳи тахассусии омӯзгор на бояд аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст бошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузаштан.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Номгӯйи асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	**Таҷҳизот**	Миқдор	**Мавод/дигар лавозимот**	Миқдор
Харитаи географӣ	5 даста	Воситаҳои алоқа	1 адад	Сӯхторхомӯшкунак	∞
Асбобҳои асосӣ		Компютер	2 адад	Дорукуттӣ	∞
Кортҳо	25 даста	Ноутбук	1 адад	GPS	∞
Варақаҳои масир (маршрут)	25 даста	Принтер	1 адад		
Луғатҳо	10 адад	Сканер	1 адад		
Санадҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи сайёҳӣ	10 адад	Телефони алоқаи байналмилалӣ	1 адад		
Китобчаҳои гуфтугӯи (разговорники)	10 даста	Барномаҳои махсуси иттилоотӣ барои телефонҳои мобилӣ	∞		
Харитаҳои хатсайр	25 даста	Ҳисобкунак	10 адад		
		Модем/роутер	2 адад		
		Проектор	1 адад		
		Планшет	10 адад		
		Гӯшмонак (наушник)	25 адад		
		Веб камера	4 адад		
		Миз	14 адад		
		Курсӣ	25 адад		
		Роҳаткурсӣ (кресло)	2 адад		
Мавод		**Таҷҳизоти таълимӣ**		**Лавозимоти дафтардорӣ**	
Варақаҳои ташрифӣ	∞	Проектор	1 адад	Коғази А4	1 баст
Маводи таблиғотӣ	∞	Флипчарт	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
		Тахта	10 адад	Маркер	1 баст
		Компютерҳо	25 адад	Флипчарт	4 адад
		Экран	1 адад	Қалами оддӣ	25 адад
		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
				Бланкаҳо	∞
				Лифофаҳо (конверт)	∞
				Сӯрохкунак (дырокол)	∞

				Степлер	∞
				Хаткӯркунак	∞
				Органайзер	∞
				Антистеплер	∞
				Скрепка	2 баст
				Ширеш (клей)	∞
				Маводи таълимӣ	
				Стандарти салоҳиятҳо	5 адад
				Барномаи таълимии модулӣ	5 адад
				Дастур	∞
				Китобҳо	25 адад
				Видео (CD)	∞

Рӯйхати адабиёт:

1.А. П. Дурович, Маркетинг в туризме, Минск ООО «Новое знание», 2004г.

2.Боуэн Дж., Котлер Ф., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм. М., 2005.

3. С. А. Быстров. Технология продаж и продвижения турпродукта: учебное пособие-Москва: Кно Рус, 2018. - (Среднее профессиональное образование).

3.Технология продаж и продвижения турпродукта: учебное пособие/С. А. Быстров. - Москва: Кно Рус, 2021. - 260 с. - (Среднее профессиональное образование). - URL: https://book.ru/book/940143.

4.Восколович Н. А. Маркетинговые технологии в туризме: учебник и практикум для СПО / Н. А. Восколович. - 3-е изд., перераб. и доп. - Москва: Издательство Юрайт, 2022. - 191 с. - (Профессиональное образование). - URL: https://urait.ru/book/marketingovye-tehnologii-v-turizme495449. - Режим доступа: по подписке.

5.Джанджугазова Е. А. Маркетинговые технологии в туризме: маркетинг туристских территорий: учебное пособие, Москва: Издательство Юрайт, 2022. - URL: https://urait.ru/book/marketingovyetehnologii-v-turizme-marketing-turistskih-territoriy-495450.

6.Организация и менеджмент в туризме: учебно-практическое пособие Москва : Русайнс, 2021. - URL: https://book.ru/book/936811

7.Косолапов А. Б. Технология и организация туроператорской и турагентской деятельности: учебное пособие Москва: КноРус, 2021. - URL: https://book.ru/book/9401424.

8.Косолапов А. Б. Технология и организация туроператорской и турагентской деятельности: учебное пособие/А.Б. Косолапов. – 6-е изд., стер. - Москва: КноРус, 2018.

9.Емелин С. В. Технология и организация турагентской деятельности: учебное пособие. - Москва: Издательство Юрайт, 2022. - URL: https://urait.ru/book/tehnologiya-i-organizaciya-turagentskoy-deyatelnosti-496401.

10.Косолапов А. Б. Технология и организация туроператорской и турагентской деятельности: практикум - Москва: КноРус, 2021. - URL: https://book.ru/book/940141.

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Funded by the European Union

ХАРИТАИ ФУНКСИОНАЛӢ

Соҳа: **Сайёҳӣ**

Касб: **Турагент**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **TI 4221**

Замимаи 1

Харитаи функсионалии касби «Турагент»

УҲДАДОРИҲО		ВАЗИФАҲО					
A	**Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ**	**A-1.** Кор кардан дар даста ва бо мизоҷон	**A-2.** Риоя намудани беҳдошти (гигиенаи) шахсӣ	**A-3.** Истифода бурдани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	**A-4.** Такмил додани тахассуси касбӣ	**A-5.** Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	**A-6.** Ҳал намудани ҳолатҳои мунокишавӣ
		A-7. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна	**A-8.** Истифода бурдани барномаҳои таъминотӣ барои муошират бо сайёҳон				
B	**Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ**	**B-1.** Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	**B-2.** Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	**B-3.** Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист	**B-4.** Гузаронидани дастурдиҳӣ оид ба сайёҳат	**B-5.** Мусоидат намудан дар ҳолатҳои фавқуллода	**B-6.** Назорат намудани бехатарии сайёҳат тариқи GPS
		B-7. Расонидани ёрии аввалия					
C	**Ташкил намудани раванди корӣ дар ширкатҳои сайёҳӣ**	**C-1.** Истифода намудани шабакаҳои иҷтимоӣ	**C-2.** Ташкил намудани саҳифаҳои таблиғотӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва сомонаҳои Интернетӣ	**C-3.** Ҷалб намудани мизоҷон тавассути шабакаҳои иҷтимоӣ	**C-4.** Бастани шартномаҳо бо шарикон ва мизоҷон	**C-5.** Ташкил намудани сайёҳатҳои виртуалӣ	**C-6** Таъмин намудани амнияти иттилоотӣ ҳангоми истифодаи Интернет

D	**Ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо (турҳо)**	**D-1.** Ҳал намудани масъалаҳои молиявӣ дар раванди кор	**D-2.** Ҳамоҳангсозии сайёҳатҳо бо роҳбаладон	**D-3.** Интихоб намудани сайёҳатҳо ва ба фурӯш мондани онҳо	**D-4.** Арзёбӣ намудани сайёҳатҳо ҷиҳати бехатарсозии онҳо	**D-5.** Дарёфт намудани сайёҳатҳои дилхоҳ ва мувофиқ барои сайёҳон	**D-6** Ҳамкорӣ намудан бо сохторҳои дахлдор оид ба баргузории сайёҳат
E	**Ташкил намудани хариду фурӯши бастаи сайёҳат (тур – пакет)**	**E-1.** Дарёфт намудани шарикони боэътимод	**E-2.** Гирифтани маълумот оид ба сайёҳат	**E-3.** Шиносоӣ бо маҷмӯи хизматрасониҳои пешниҳодшуда	**E-4.** Амалӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет)	**E-5.** Баррасӣ намудани фармоиши мизоҷ	**E-6.** Ба инобат гирифтани сайёҳии маҳаллӣ дар бастаи сайёҳат
		E-7. Назорат намудани амалишавии бастаи сайёҳат	**E-8.** Ба роҳ мондани суғуртакунонии сайёҳон				
F	**Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама)**	**F-1.** Ташкил намудани корҳои таблиғотӣ (реклама) дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва дигар васоити ахбори омма	**F-2.** Ташкил намудани мавод барои корҳои таблиғотӣ (реклама)	**F-3.** Пешниҳод намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) бо усулҳои гуногун	**F-4.** Муаррифӣ намудани бастаи сайёҳат (тур – пакет) дар намоишгоҳҳои сайёҳӣ	**F-5.** Арзёбӣ намудани омилҳои рушди сайёҳӣ	**F-6.** Татбиқ намудани стратегияҳои маркетинг

(зард)	Сатҳи 2 - 19 вазифа
(сабз)	Сатҳи 3 - 22 вазифа
Ҳамагӣ: 6 уҳдадорӣ ва 41 вазифа	

<table>
<tr><th colspan="3">Талаботи умумӣ ба касби «Турагент»</th></tr>
<tr><th>Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ</th><th colspan="2">Дониш, малака ва маҳорати умумӣ</th></tr>
<tr><td>1. Масъулиятнок
2. Боваринок
3. Тобовар
4. Покизакор
5. Бомуошират
6. Таҳаммулпазир
7. Хушмуомила
8. Пуртоқат
9. Поквиҷдон
10. Хушахлоқ
11. Бодиққат
12. Меҳнатдӯст
13. Мушоҳидакор
14. Ташкилотчӣ
15. Пурқувват
16. Иҷрокунанда
17. Боҷуръат
18. Эҷодкор
19. Хушгуфтор
20. Чобукӣ
21. Боинтизом</td><td colspan="2">1. Донистани таърихи кишвар ва ҷаҳон
2. Донистани фарҳанг, анъана ва расму оин
3. Донистани география ва хусусиятҳои минтақаҳо
4. Донистани истилоҳоти соҳавӣ
5. Донистани технологияи иттилоотӣ
6. Донистани ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи сайёҳӣ
7. Донистани равоншиносии муносибатҳо
8. Донистани қоидаҳои рафтор дар ҳолатҳои фавқуллода
9. Донистани ҷойҳои шоёни диққати кишвар
10. Донистани асосҳои саводнокии молиявӣ
11. Донистани асосҳои иқтисодиёт
12. Доштани қобилиятҳои психологӣ
13. Қобилияти кор кардан бо ҳуҷҷатҳо
14. Қобилияти дуруст расонидани иттилоот
15. Қобилияти ҷалб намудани сайёҳон барои фурӯши бастаҳои сайёҳат (тур-пакетҳо)
16. Доштани маҳорати истифодаи шабакаҳои иҷтимоӣ
17. Доштани маҳорати пешниҳоди ғояҳо (идеяҳо)
18. Рақобатпазир будан дар бозори меҳнат
19. Қобилияти ташвиқи ҳамаҷонибаи видеороликҳои рекламавӣ
20. Доштани маҳорати суханварӣ
21. Тавонистани пешгӯии вазъияти ноустуворкунанда ва таҳлили рушди вазъият
22. Махфӣ нигоҳ доштани маълумотҳои шахсии сайёҳон.</td></tr>
<tr><th colspan="3">Асбобу анҷом, таҷҳизот, маводи асосӣ ва сарфшаванда</th></tr>
<tr><td>1. Харитаи географӣ</td><td>9. Воситаҳои алоқа</td><td>18. Блокнот</td></tr>
</table>

Харитаи функсионалӣ бо усули DACUM таҳия гардидааст
«ТУРАГЕНТ»

Иштирокчиёни семинари DACUM:

1.Табаров Фазлиддин – мутахассис, омӯзгори фанҳои тахассусии соҳаи сайёҳии Филилаи Корхонаи воҳиди давлатии «Маркази таълими омӯзиши модулии шаҳри Душанбе» дар ноҳияи Рӯдакӣ;

2.Самиев Амруддин – мутахассис, омӯзгори фанҳои тахассусии соҳаи сайёҳии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ;
3 Султонбекова Зубайда - сармутахассиси шуъбаи иҷозатномадиҳии Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
4. Зарипов Манучер – турагент, тарҷумон дар ҶДММ «Расул тур»;
5. Исоев Умед – турагент, тарҷумон дар ҶДММ «Сайёҳати олӣ».

Модераторон:
Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа
Сангин Бобоев - коршиноси маҳаллии ғайрикалидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиҳа

<table>
<tr>
<td>2. Варақаҳои масир (маршрут)
3. Харитаҳои хатсайр
4. Кортҳо
5. Луғатҳо
6. Китобчаҳои гуфтугӯӣ (разговорники)
7. Санадҳои меъёрию ҳуқуқии соҳа
8. Сейф</td>
<td>10. Компютер
11. Ноутбук
12. Принтер
13. Сканер
14. Телефони алоқаи байналмилалӣ
15. Барномаҳои махсуси иттилоотӣ барои телефонҳои мобилӣ
16. Ҳисобкунак
17. Кондитсионер
10. Модем/роутер
11. Проектор
12. Планшет
13. Яхдон
14. Гӯшмонак (наушник)
15. Веб камера
16. Миз
17. Роҳаткурсӣ (кресло)</td>
<td>19. Ҷузвдон
20. Воситаҳои беҳдошти шахсӣ
21. Бланкаҳо
22. Қоғаз
23. Лифофаҳо (конверт)
24. Сурохкунак (дирокол)
25. Қалами оддӣ
26. Степлер
27. Варақаҳои визитӣ
28. Маводи таблиғотӣ
29. Хаткӯркунак
30. Флипчарт
31. Маркер
32. Органайзер
33. Антистеплер
34. Скрепка</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="3">Дурнамои оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">1. Баландшавии сатҳи моддӣ ва маънавӣ
2. Дурнамои бокортаъминшавӣ
3. Мутахассиси талабшаванда
4. Болоравии мансабӣ
5. Баландшавии мақом дар ҷомеа
6. Баландшавии обурӯю эътибори касб
7. Хизматрасонӣ дар ширкатҳои сайёҳӣ беҳтар мегардад.
8. Шумораи сайёҳон зиёд мегардад
9. Иштирок дар намоишгоҳҳои байналхалқӣ</td>
<td>1. Вақти бемеъёри корӣ
2. Корҳои мавсимӣ
3. Баланд шудани сатҳи стресс
4. Сарбории зиёди ҷисмонӣ
5. Норасоии мутахассис дар соҳа
6. Тағйирёбии қурби асъор
7. Вазъи сиёсӣ дар минтақа ва ҷаҳон
8. Пандемия (бемориҳои ҳамагир)</td>
</tr>
</table>

Бахтиёров Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС

Фасилитаторон:
1. Саломов Шукурулло
2. Қаландаров Фирдавсҷон

Дар доираи лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон
17-18 ноябри соли 2023

Funded by
the European Union

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОҶИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ХУЛОСАҲОИ СОҲА
(экспертиза)

Замимаи 2

КУМИТАИ РУШДИ САЙЁҲИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Ак. Раҷабовҳо 3. Тел: (+992-37) 221-17-60, (+992-37) 2211727, E-mail: info@ctd.tj, сомонаи интернетӣ: www.ctd.tj

№ 5.3/2-596 аз «24» майи соли 2024

Ба № ____ аз «___» ________ соли 20___

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Кумитаи рушди сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар иртибот ба мактуби Шумо аз 08 майи соли 2024, №3/13-658 оиди пешниҳод намудани хулоса дар бораи лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбии "Турагент" мавриди омӯзишу баррасӣ қарор дода,чунин иттилоъ медиҳад.

Кумита лоиҳаи мазкурро ҷонибдорӣ намуда барои рушди соҳаи сайёҳӣ мувофиқи мақсад мешуморад.

Бо эҳтиром,
Муовини якуми раис — Р. Холматиён

Расиш

734043, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, н. Сино, кӯч. Яка-Чинор 144/5
734043, Республика Таджикистан, г. Душанбе, р-н Сино, ул. Якачинарская 144/5

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Расиш» мактуби Шуморо аз 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро мавриди омӯзиш қарор дода, ба маълумот мерасонад, ки стандарти касби мазкур фарогири дониш, малака, маҳорат ва муносибати талабшаванда вобаста ба ҳар як воҳидҳои салоҳиятҳо, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад, гирдоварӣ гардидааст, ки ба талаботи дохили ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Расиш» ҷавобгӯ мебошад.

Қайд кардан ба маврид аст, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳаи туризмро самти афзалиятноки сиёсати иктисодии кишвар эълон намудааст.

Таҳияи чунин лоиҳаи стандарти салоҳият саривақтӣ ба шумор меравад.

Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуди «Расиш» Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро дасгирӣ намуда дар экспертизаи стандарт мутахассис Ҳакимов И. иштирок намуд.

Директори ҶДММ «Расиш» Ризоев М

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ҶАМЪИЯТИ ДОРОИ
МАСЪУЛИЯТИ МАҲДУДИ
«ОРИЁН ТРЭВЕЛ»

ОРИЁН ТРЭВЕЛ

РЕСПУБЛИКА ТАДЖИКИСТАН
ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ОРИЕН ТРЭВЕЛ»

Суроғаи ҳуқуқӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон ш. Душанбе
х. Рӯдакӣ 55/1 тел/факс (+992) 906910077

Юридический адрес: Республика Таджикистан г. Душанбе
п. Рудаки 55/1 тел/факс (+992) 906910077

Сод №15
аз «13» май 2024с.

ш. Душанбе

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо
ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Ориён Трэвел» мактуби Шуморо аз 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро мавриди омӯзиш қарор дод.

Қайд кардан ба маврид аст, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои мероси ғании таърихиву фарҳангӣ ва захираҳои табиӣ буда, барои ҷалби теъдоди зиёди сайёҳони хориҷӣ ба кишвар иқтидори воқеӣ дорад.

Ба маълумот мерасонем, ки лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» аз ду сатҳ иборат буда, дар он ба пуррагӣ номгӯйи воҳидҳои салохият, талабот ба довталабону омӯзгорон, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад гирдоварӣ шудааст.

Дар саҳифаи 10 - и Лоиҳаи маскур дар боби СТАНДАРТҲО ВА МЕЪЁРҲОИ СОҲА ЗЕРБАНДИ 2 ба ҷои калимаи "маълулият" калимаи "масъулият" навишта шавад.

Саҳифаи 11 ДАР БОБИ ТАВЗЕҲОТИ УМУМИИ КАСБИ "ТУРАГЕНТ" дар вазифаи 5 –уми Лоиҳа ба ҷои "бастани шартнома, дигар ҳуҷҷатҳо" ҷумлаи "бастани шартнома ва дигар ҳуҷҷатҳои расмӣ" навишта шавад.

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Ориён Трэвел» лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро бо назардошти ислоҳот, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи Лоиҳа мутахассис - Раҳматшоев С. иштирок намуд.

Директори тиҷоратии
ҶДММ «Ориён Трэвел»

Исматова Д. М.

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ҶАМЪИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТИ МАҲДУДИ
"ТОҶИК ТУР"

ТОҶИК ТУР
Орзуятро амалӣ намо

РЕСПУБЛИКА ТАДЖИКИСТАН
ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
"ТАДЖИК ТУР"

Суроғаи ҳуқуқӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон ш. Душанбе к. Н. Қарабоев 79 офс. 15 тел/факс (+992) 918363236

Юридический адрес: Республика Таджикистан г. Душанбе ул. Н. Карабаев 79 офс.15 тел/факс (+992) 918363236

Сод №27
аз «13» май 2024с.

ш. Душанбе

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо
ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Тоҷик Тур» мактуби Шуморо аз 6 майи соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро мавриди омӯзиш қарор дода, ба хулоса омаданд, ки стандарти салоҳияти касби маскур мутобиқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи корхона ва муассисаҳо, ки дар фаъолияти хеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошад.

Воҳидҳои салоҳият дар Лоиҳаи стандарти салоҳияти касби «Турагент» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Лоиҳаи Стандарти салоҳияти касби «Турагент» бо дарназардошти харитаи функсионалии касб таҳия гардидааст.

Яке аз масъалаҳои асосие, ки бештар байни ширкатҳои сайёҳӣ ва шаҳрвандон ба ҳисоб меравад ин, муносибат ба меҳмон, хизматрасонӣ, муносибат дар фуруши чипта, муносибат дар ҳолати тарҷумонӣ, хизматрасониҳои иловагӣ ба ҳисоб меравад, ки ин дар боби Навсонӣ (вариативӣ), (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ) оварда шудааст.

Бинобар ин, ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Тоҷик Тур» Лоиҳаи Стандарти салоҳияти касби «Турагент»-ро қобили қабул шуморида дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби маскур Юлдошев Ҷ. А. иштирок намуд.

Директори
ҶДММ «Тоҷик Тур» Саидов Д. А.

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН
М О У В О
«РОССИЙСКО-ТАДЖИКСКИЙ (СЛАВЯНСКИЙ) УНИВЕРСИТЕТ»

ВАЗОРАТИ ИЛМ ВА ТАҲСИЛОТИ ОЛИИ ФЕДЕРАТСИЯИ РОССИЯ
ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
М Б Т О
«ДОНИШГОҲИ СЛАВЯНИИ РОССИЯ ВА ТОҶИКИСТОН»

734025, Республика Таджикистан, г.Душанбе,
улица М.Турсун-заде, 30
Тел.: (+992 37) 221 35 50
Тел./Факс: (+992 37) 221 05 70; 227 77 53
http://www.rtsu.tj
p.rektora@mail.ru

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе,
кӯчаи М.Турсун-зода, 30
Тел.: (+992 37) 221 35 50
Тел./Факс: (+992 37) 221 05 70; 227 77 53
http://www.rtsu.tj
p.rektora@mail.ru

№14/155
Аз «24» майи соли 2024

Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Маркази захиравии сайёҳии назди Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон барои ҳамкории дуҷониба изҳори миннатдорӣ баён намуда, вобаста ба мактуби Шумо оид ба гузаронидани ташхиси стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» чунин хулоса пешниҳод менамояд:

Стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» мутобиқи талаботи стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи ширкатҳои сайёҳӣ, ки дар фаъолияти хеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошад.

Воҳидҳои салоҳият дар стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Дар ташхиси стандарти салоҳиятҳои касби мазкур Абдураҳмонова З. фаъолона иштирок дошта, фикру пешниҳодҳои худро вобаста ба он манзур намуд.

Хулоса: Маркази захиравии сайёҳии назди Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон стандарти салоҳиятҳои касби «Турагент»-ро қобили дастгирӣ меҳисобад.

Директор Асророва З.